

Jaarverslag Fortior 2022

Inclusief verslag intern toezicht

Inhoud

Inhoud	2
A. Bestuursverslag	3
Voorwoord	4
Het schoolbestuur	6
Profiel	7
Organisatie	11
Verantwoording van het beleid	17
Onderwijs en Kwaliteit	18
Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg	18
Passend onderwijs	27
Personeel en Professionalisering	36
Onderwijs en informatietechnologie	41
ICT	41
AVG	45
Huisvesting en facilitaire zaken	46
Overige ontwikkelingen	49
Corona	49
Financieel beleid	50
Continuïteitsparagraaf	54
Meerjarenbegroting	54
Meerjarenbegroting baten en lasten	55
Risico's en onzekerheden	55
Meerjarenontwikkeling balans	56
Actuele risico-elementen voor onze stichting	56
Intern risicobeheersingssysteem	58
Verantwoording van de financiën	60
Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	61
Prognose leerlingenaantal	61
Staat van baten en lasten en balans	62
Ontwikkeling balanspositie	66
Financiële positie	67
Kengetallen	67
Toelichting op de financiële positie en kengetallen	67
Verslag intern toezicht	69
B. Jaarrekening	74
C. Overige gegevens	98

A. Bestuursverslag

Voorwoord

Bij Fortior zijn de vragen van de kinderen leidend bij planning en uitvoering van onze doelen. Het strategisch plan op stichtingsniveau, de schoolplannen op schoolniveau en de jaarplannen geven daar richting en sturing aan. Inhoudelijke plannen en doelstellingen en de behoeften en vragen van de scholen waren dan ook in het afgelopen jaar basis voor zowel de begroting als voor de uitgaven, waarbij continue tussentijdse monitoring van investeringen en hun effecten een integraal onderdeel uitmaakt van ons denken en werken. We hebben regelmatig geëvalueerd of en hoe we de gestelde doelen bereiken. Dit gaat dan om doelen en uitgaven onder het reguliere regime, maar ook die van NPO-gelden en gelden voor Passend Onderwijs.

De ontwikkeling van de in ons strategisch beleid 2020-2024 gestelde doel ligt op koers. De evaluatie van onze doelen leidt ertoe dat we in het komend jaar extra zullen investeren in de betrokkenheid van kinderen bij hun leer- en ontwikkelproces en hun computervaardigheden.

De leeropbrengsten op alle Fortiorscholen zijn voldoende. Teams kijken hier steeds bewuster en nauwkeuriger naar, waardoor zij het onderwijs steeds beter afstemmen op wat hun leerlingen nodig hebben.

Ondanks een duidelijk krappere arbeidsmarkt waren we in staat alle vacatures op goed niveau te vervullen. Nadrukkelijke inzet op en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, passend in de doelstellingen van onze stichting, lijken daarbij een belangrijk element voor dit succes, temeer daar we ook een bijzonder laag personeelsverloop kennen. Van de beschikbare middelen wordt proportioneel veel geld geïnvesteerd in de professionalisering van de organisatie, zowel door het beschikbaar maken van tijd van onze medewerkers als door het inhuren van externe ondersteuning voor professionele ontwikkeling. We hebben daarbij stevig ingezet op eigenaarschap, de eigen behoefte aan ontwikkeling van onze personeelsleden in relatie tot de ontwikkelvragen van de kinderen en de schoolorganisaties.

Tevredenheidsonderzoeken worden bij onze stichting driejaarlijks gedaan, zo ook in 2022. De uitkomsten bevestigen dat we op de goede weg zijn. Als specifieke aandachtspunten waar extra aandacht aan gaat worden besteed kwam naar voren: betrokkenheid van ouders en leerlingen, verandertrajecten op scholen en de werkdruk bij ons personeel.

Financieel gezien was het een jaar waarin onder meer met NPO-gelden meer geld in personeel werd geïnvesteerd dan ooit tevoren. Desondanks bleef er meer geld in reserve dan vooraf begroot. Deze extra resterende beschikbare middelen zullen gericht, doelmatig en op zo kort mogelijke termijn worden ingezet op verdere verbetering van kwaliteit van het onderwijs, personele ontwikkeling en op extra handen in de klas.

Met onze jaarlijkse interne risicoanalyse werd een aantal mogelijkheden tot verdere verbetering gesignaleerd. Toch kunnen we over de volle breedte van een bevredigend resultaat spreken. De risicogebieden zijn geanalyseerd, ontwikkelpunten zijn uitgewerkt en waar van toepassing zijn maatregelen genomen.

In 2022 is stevig geïnvesteerd in extra laptops voor onze leerlingen, waardoor we inmiddels voor alle kinderen van groep 3 en hoger een device beschikbaar hebben, een grote stap vooruit waardoor nog meer dan in de voorgaande jaren ICT in de lessen gebruikt kan worden. Ook zijn al onze digiborden vervangen door vernieuwde versies, uitgerust met applicaties die nog meer aansluiten bij de behoeften in het digitaal onderwijs.

In het afgelopen jaar is de formele fusie tussen Taal en Lent en de Groeneveldschool definitief geworden. We kijken er naar uit om in de loop van 2024 ook de gezamenlijke nieuwe gebouwen te betrekken.

Op het afgelopen jaar terugkijkend is een woord van dank ook hier zeker op zijn plaats is voor alle positieve inzet die door ieder in de organisatie is gedaan. Ik wens ieder veel leesplezier met dit verslag, en krijg graag feedback op inhoud en opzet.

Drs. Peter H.M. van Eijk,
college van bestuur

Het schoolbestuur

PROFIEL

ONZE IDENTITEIT

Stichting Fortior verzorgt katholiek en protestants-christelijk onderwijs en speciaal basisonderwijs in de stadsdelen Arcen, Lomm, Velden en Venlo van de gemeente Venlo.

Wij zijn een stichting voor katholiek en protestants-christelijk onderwijs, met een open identiteit. Wij zijn ons bewust van onze multiculturele samenleving. In onze stichting werken we vanuit een gemeenschappelijke visie op wat wij waardevol vinden om de kinderen mee te geven, zoals saamhorigheid, naastenliefde, solidariteit, rechtvaardigheid en moreel besef. Christelijke tradities, rituelen en Bijbelverhalen kunnen daarbij een belangrijke rol spelen.

We leven in een multiculturele samenleving en staan open voor alle leerlingen, ongeacht herkomst en overtuiging. We besteden aandacht aan andere geloven en levensovertuigingen.

Op dertien scholen voor regulier basisonderwijs en een voor speciaal basisonderwijs verzorgen we met 317 medewerkers passend onderwijs aan 2.520 kinderen van vier tot dertien jaar.

Fortior bruist van energie en inspiratie en we durven nieuwe zaken te proberen. We bieden ruimte voor kinderen en medewerkers om hun talenten te ontwikkelen en benutten. We zoeken daarbij de balans tussen de realiteit van vandaag en de werkelijkheid waarnaar we streven. Vanuit de ontwikkelbehoeften van leerlingen werken we aan het onderwijs van morgen. We versterken competenties en trots van medewerkers en we zijn herkenbaar als aantrekkelijk onderwijsmerk voor ouders en ketenpartner met wie we nauw samenwerken.

Fortior-scholen kenmerken zich door sterk, eigentijds onderwijs van hoge kwaliteit, met voldoende opbrengsten op de basisvaardigheden. Bij ons staat de medewerker centraal, we hebben oog voor mens en resultaat. We maken tastbaar wat onze ambities zijn en waarin we geloven.

ONZE MISSIE

*LEERLINGEN BEGELEIDEN TOT ZELFBEWUSTE EN GELUKKIGE JONGE MENSEN, DIE
SUCCESVOL ZIJN IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS EN MET ELKAAR
VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN VOOR EEN GEZONDE TOEKOMST.*

Fortior, dat zijn we allemaal. Wij hebben oog voor mens en resultaat en we werken opbrengstgericht samen. Daarbij stimuleren we creatief, probleemoplossend en reflectief denken.

ONZE KERNWAARDEN

Vanuit onze missie zien we vier kernwaarden die voorwaarde zijn om onze doelen te realiseren. Deze kernwaarden vormen een voortdurende referentie voor ons handelen en onze keuzes, en leggen de basis voor onze ambities:

- o Gezien en gehoord worden,
- o Ruimte geven en nemen,
- o Samen verantwoordelijk zijn,
- o Gezamenlijke gedragenheid.

Onze kernwaarden laten we voortdurend terugkomen in ons dagelijks handelen. De vertrekpunten zijn:

- o De professionele mens bij Fortior staat centraal. Met het oog op de behoefte aan goede en gemotiveerde medewerkers bepaalt dit eens te meer ons denken en handelen,
- o We zeggen niet alleen wat we doen maar doen ook echt wat we zeggen: onderwijskwaliteit structureel borgen, waarbij iedereen in de organisatie een voorbeeldrol heeft in denken en gedrag, ieder is zich bewust van het effect van eigen gedrag,
- o We denken en handelen *lean and mean*,
- o We doen recht aan de levensbeschouwelijke achtergrond van leerlingen en ouders in onze pluriforme samenleving,

- o De leerresultaten, opbrengsten, zijn en blijven op niveau, dit vormt onze basishygiëne,
- o Taal staat als vakgebied centraal.

ONS MOTTO

VERSCHEIDENHEID EN EENHEID

Juist door de verscheidenheid in ons aanbod optimaliseren wij de voordelen van onze stichting als geheel. Verscheidenheid in eenheid geeft al onze scholen ruimte om inhoud te geven aan hun eigen identiteit, hun eigen management en hun eigen schoolplan. Daarmee realiseren wij voor zo veel mogelijk kinderen een goed passend onderwijsaanbod.

STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2020-2024

De ontwikkeling van ons strategisch beleidsplan

Begin schooljaar 2019-2020 hebben wij bouwstenen in de vorm van wensen, behoeften en toekomstbeelden opgehaald bij zoveel mogelijk stakeholders, zoals onze medewerkers, kinderen, ouders, de GMR en de raad van toezicht en de gemeente Venlo.

In een tweedaagse heisessie met schooldirecteuren zijn daaruit de eerste contouren bepaald van onze ambities voor de komende vier schooljaren. Deze eerste opzet is intensief besproken met de stafmedewerkers van het bestuurskantoor en samen met de schooldirecteuren uitgewerkt in een eerste concept. Tussentijds zijn de concepten met GMR en raad van toezicht besproken en op uitgangspunten afgestemd.

Met dit proces zijn de drie speerpunten van ons strategisch beleid tot stand gekomen: Eigenaarschap, Samenwerken en Eigentijds. Op basis van ons kwaliteitszorginstrument WMK en de inspectiestandaarden zijn aanvullende gebieden geïdentificeerd voor gerichte aandacht: kwaliteitszorg, passend onderwijs, professionalisering, professionele cultuur en onderwijs-ICT.

Strategisch beleid 2020-2024

De periode 2020-2024 is vooral gericht op de implementatie van beleid op de werkvloer, op gehoord en gezien worden, en op ruimte geven.

De mens -professionals en leerlingen- staat centraal om te kunnen excelleren. Er is ruimte voor de scholen om binnen het raamwerk van de strategische ontwikkeling eigen keuzes te maken.

We zorgen ervoor dat de ontwikkeling van onze medewerkers goed aansluit bij de behoeften van zowel de organisatie als de medewerkers zelf. Daarbij hebben we oog voor vitaliteit, inspraak, werkdruk, professionalisering, welbevinden en balans tussen werk en privé.

De strategische ontwikkeling is daarbij steeds ondersteunend. Fortior maakt er werk van zich op dit punt te onderscheiden en te excelleren.

In het vervolg van deze paragraaf worden de speerpunten van ons strategisch plan nader toegelicht. Samen met de eerdergenoemde aandachtsgebieden kwaliteitszorg, passend onderwijs, professionalisering, professionele cultuur en onderwijs-ICT vormen deze speerpunten de basis voor de gedetailleerde, concrete en waarneembare doelen van onze organisatie. Zowel op schoolniveau als stichtingsbreed is daarmee vastgelegd wat we als organisatie aan het eind van de beleidsperiode bereikt willen hebben. Per speerpunt zijn de doelen hierna nader uitgewerkt.

Eigenaarschap

Alle kinderen en professionals tonen eigenaarschap in het leerproces. Wij vinden het vanzelfsprekend dat we op alle niveaus zelf verantwoordelijkheid nemen voor het bereiken van onze ambities.

Bij Fortior betekent eigenaarschap concreet:

- o Reflecteren op het eigen leerproces, op dat van de ander en op het gezamenlijke leerproces,
- o Bewustwording van en bezinning op het verloop van het eigen leerproces en de eigen sterke en zwakke punten, feedback geven en ontvangen,
- o Het leren stellen van de eigen leerdoelen en een beeld krijgen van leerbehoeften van zowel kind als professional. Dat betekent voor de professional een meer coachende stijl van leiding geven,
- o Belangrijk in deze kernwaarde is de actieve rol van de ouders of verzorgers als volwaardige partners in de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen.

Samenwerken

Wij werken als professionals, kinderen en ouders samen aan de brede ontwikkeling van onze kinderen.

Bij Fortior betekent samenwerken delen. Dit moet gecultiveerd, gefaciliteerd en gepland worden:

- o Samen leren, samen kennis maken en construeren in brede zin door het afstemmen van het leerstofaanbod op de leerbehoeften van het kind,
- o Taalontwikkeling vormt de rode draad in ons hele leer- en ontwikkelingsaanbod,
- o Organiseren van ons onderwijs op passende wijze voor kinderen en professionals,
- o Verder ontwikkelen van een professionele cultuur, zowel in- als extern,
- o Participeren van de scholen in de wijk.

Eigentijds

Wij benutten de nieuwste inzichten en middelen om leerlingen voor te bereiden op de toekomst. We verschuiven daarbij het accent van kennisreproductie naar kennisconstructie, waarmee we ons onderwijsaanbod afstemmen op de leerbehoeften van onze kinderen.

Fortior staat voor kwaliteit, zowel op kind- als op professioneel niveau, dus optimaal leren van en met elkaar.

Dit vereist dat we een rijke omgeving creëren en focus aanbrengen.

Eigentijds bij Fortior betekent concreet:

- o Stimuleren van gezonde leefstijl, denkend aan brede ontwikkeling, persoonlijke interesses en persoonlijke sterkere en zwakkere kanten,
- o Reflecteren op het juiste onderwijsconcept voor de school. Wij benutten de nieuwste inzichten en middelen,
- o Ontwikkelen van de ICT-kennis en -vaardigheden van al onze kinderen en professionals,
- o Professionals hebben kennis van het Nieuwe Curriculum, van Wetenschap en Techniek en van de eenentwintigste-eeuwse vaardigheden, en weten een en ander toe te passen,
- o Uitgangspunt bij Fortior: de leraar doet ertoe!

Voortgang en evaluatie

We monitoren en evalueren met regelmaat de effecten van onze geconcretiseerde strategische doelen.

We maken daarbij gebruik van het kwaliteitsinstrument WMK. In dit kader hebben we in 2022 een eerste meting na de 0-meting van 2020 gedaan waar alle medewerkers bij betrokken waren.

Als we naar het geheel kijken dan zijn we na twee jaar uitvoering van ons strategische plan goed op koers.

Bovenschools faciliteren we de voorwaarden die het mogelijk moeten maken om op schoolniveau inhoud te geven aan onze strategische doelen. Kortweg gezegd doorlopen we bovenschools de fases van richten en inrichten, zodat daarna de scholen de fase van verrichten, borgen en evalueren in de praktijk kunnen invullen.

Tot nu toe is in deze beleidsperiode 2020-2024 goed inhoud gegeven aan het creëren van een eigentijdse digitale leeromgeving (ontwikkeling personeel, devices en dekkend netwerk) zodat de scholen nu naar de fase van verrichten kunnen groeien. Voor het merendeel van de doelen zijn we inmiddels in de fase van verrichten gekomen.

Dit geldt niet voor alle onderdelen. In het bijzonder moeten we nog extra aandacht en energie steken in de verdere ontwikkeling van kindgesprekken en van computervaardigheden van leerlingen (samenwerken en samen leren).

Deze kritische punten gaan in de komende twee jaar extra aandacht krijgen zodat aan het einde van de planperiode de doelstellingen van het Strategisch Beleidsplan alsnog zullen worden gerealiseerd.

Uit de in september verrichte metingen blijkt ook dat we onderweg naar 2024 een goede ontwikkeling hebben doorgemaakt, dat vooral de strategische doelen samenwerking en professionals de sterkste ontwikkeling laten zien en dat wij ons met extra energie zullen moeten richten op de leerlingontwikkeling.

ORGANISATIE

Contactgegevens

Naam: Stichting Fortior
Bestuursnummer: 41018
Adres: Wylrehofweg 11, 5912 PM Venlo
Telefoonnummer: 077-3210002
E-mail: info@fortior.nl
Website: www.fortior.nl

Scholen

Zie voor een volledig overzicht van onze scholen: [Scholen | Fortior](#)

Organisatiestructuur

De veertien scholen van onze stichting liggen in de stadsdelen Arcen, Lomm, Velden en Venlo. Fortior heeft aan het eind van dit verslagjaar 317 medewerkers in dienst en verzorgt onderwijs voor 2.520 kinderen (1 oktober 2022). De stichting wordt bestuurd en begeleid via verschillende organen:

- o Raad van toezicht (rvt),
- o College van bestuur (cvb),
- o Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).

Raad van toezicht

De raad van toezicht houdt met vijf leden toezicht op het college van bestuur. Hoe dit gebeurt, wordt in het *Verslag Intern toezicht* in dit jaarverslag toegelicht.

College van bestuur

Het college van bestuur is éénhoofdig. Deze functie wordt uitgevoerd door de heer drs. Peter H.M. van Eijk. Hij is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en wordt bijgestaan door een aantal stafmedewerkers. Daarnaast zijn er tien schooldirecteuren, waarvan er vier elk de directie voeren over twee scholen. Zes directeuren hebben elk één school onder zich. De algemeen directeur van Talentencampus is in dienst van de Stichting Talentencampus Venlo, waarin Fortior met twee andere participanten het bestuur vormt. Nadere details over de heer Van Eijk:

Naam	Functie	Nevenfuncties (onbetaald)*
drs. P.H.M. van Eijk	Stichting Fortior, voorzitter college van bestuur	Stichting Cultuurpad, voorzitter raad van toezicht
		Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Noord-Limburg, lid algemeen bestuur
		Talentencampus Venlo, voorzitter bestuur
		Talentencampus Venlo, voorzitter VVE
		BMV Velden, lid bestuur VVE
		BMV Arcen, lid bestuur VVE

* Hier is geen sprake van conflicterende nevenfuncties in het kader van de code goed bestuur PO.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De GMR van stichting Fortior bestaat uit een actieve groep van vier ouders en vier personeelsleden, die als volgt reflecteert op zijn rol in het afgelopen jaar en in de nabije toekomst:

Wij vinden het belangrijk om een actieve bijdrage te leveren aan het realiseren van het beste onderwijs voor de kinderen van de Fortior scholen.

Ook in 2022 hebben we alle ruimte gekregen en genomen om mee te denken, inspraak te hebben, betrokken te zijn, te reflecteren en te evalueren. We hebben het college van bestuur gevraagd en ongevraagd advies gegeven. Uiteraard hebben we waar van toepassing instemming gegeven op beleidsontwikkeling van de stichting.

Zo hebben we de ontwikkelingen van het strategische plan 2020-2024 gemonitord en tussentijds geëvalueerd op geplande doelen en behaalde resultaten. We hebben kennisgenomen van het jaarplan 2022-2023 en daarbij onze verhelderingsvragen gesteld.

We zijn vooraf geïnformeerd over de opzet en inhoud van de meerjarenbegroting en de begroting 2022. Op basis van de conceptbegroting waren we in de gelegenheid vragen te stellen en suggesties te doen. In de toelichting op de begroting 2022 is ook de evaluatie en de jaarrekening 2021 met ons besproken. Op basis van deze informatie en toelichting hebben we ingestemd met de begroting 2022 en de meerjarenbegroting.

Het bestuursformatieplan is tijdig met ons gecommuniceerd, toegelicht en gemotiveerd. We hebben op basis daarvan instemming gegeven op het bestuursformatieplan 2022-2023.

Bovenschoolse beleidsontwikkelingen zijn met ons informatief besproken en waar nodig aan ons voorgelegd ter advisering of instemming.

Wij zijn in 2022 door het college van bestuur op een goede en constructieve wijze voorzien van de benodigde informatie. We zijn daarmee in staat gesteld het goede gesprek te hebben over doelen, resultaten en effecten en hebben (pro)actief onze taak goed kunnen uitvoeren. We worden in staat gesteld positief kritisch mee te denken.

In 2022 is op 15 februari en 22 juni overleg geweest met de raad van toezicht van Fortior. Deze laatste bijeenkomst was in het kader van gezamenlijke visie op medezeggenschap.

We werken met een cyclus van planning en control die de basis is voor het geplande overleg met het college van bestuur. Onze voorzitter en secretaris bereiden de vergadering met de voorzitter college van bestuur voor.

Elke GMR-vergadering heeft een deel met en zonder de voorzitter college van bestuur. Dat stelt ons in staat de vergadering samen voor te bereiden en eigen ontwikkelpunten te bespreken.

De GMR heeft ook werk gemaakt van scholing en professionalisering.

De GMR is op 9 februari 2022 bij elkaar geweest onder begeleiding van mevrouw Aysegül Aslan AOB. Op deze avond is uitvoerig stilgestaan bij de wet- en regelgeving, de taken van de GMR op basis van de Wet Medezeggenschap PO.

De GMR maakte ook in 2022 periodiek nieuwsbrieven die gedeeld worden met mr-en van de scholen, personeelsleden en ouders. We informeerden daarmee over onze activiteiten en hebben om respons gevraagd. De samenwerking tussen GMR en mr-en blijft echter een voortdurend punt van aandacht dat geen vanzelfsprekendheid is. In het door ons in 2022 opgestelde communicatieplan hebben we aan dit onderwerp ook gericht aandacht besteed.

Ter voorbereiding op de begrotingsbespreking werken we met een Financiële Commissie bestaande uit een afvaardiging van de GMR. Deze commissie heeft overlegd met de manager bedrijfsvoering en stafleden van Fortior.

Wij zijn dit jaar in negen vergaderingen bij elkaar geweest:

- o Vijf vergaderingen GMR-overleg en in overleg met college van bestuur,
- o Twee overleggen met de raad van toezicht, waaronder een gezamenlijke visieavond,
- o Eén voor professionalisering.

Datum	Onderwerp	Advies of Instemming
15-2-2022	Vakantierooster 2022-2023	Instemming
19-4-2022	Personele en Materiële Begroting inclusief bestuursformatieplan '22-'23	Instemming
29-6-2022	Gedragprotocol	Instemming
30-11-2022	Vakantierooster 2023-2024	Instemming

Vooruitblik GMR

In 2022 heeft de bestuurder een start gemaakt met een ontwikkelproces gericht op de ontwikkeling van het Onderwijs van de Toekomst, het strategisch Fortiorbeleid 2024-2028.

Als GMR zijn we daarin meedenkend betrokken. Ook het komend jaar is voor ons een actief participerende rol weggelegd.

We willen in 2023 en volgende jaren ons communicatieplan in praktijk brengen.

Met de rvt zijn afspraken gemaakt over het inrichten van onze gezamenlijke agenda.

Met het cvb zijn ideeën besproken om rond het thema Verscheidenheid en Eenheid, met de medezeggenschapsraad op schoolniveau in gesprek te gaan. Een thema dat ons bindt in ons werken aan goed onderwijs voor onze kinderen.

Communicatie

Voor de communicatie met ouders van onze leerlingen gebruiken we de besloten digitale, AVG-bestendige omgeving van het ouderportaal. Dit portaal biedt veel mogelijkheden voor interactie tussen ouders en leerkrachten en het veilig delen van informatie en beeldmateriaal.

De websites van de scholen zijn het afgelopen jaar opnieuw ingericht en geactualiseerd. Ze zijn vooral bedoeld op (ouders van) nieuwe leerlingen en externe belangstellenden.

Samenwerking

Organisatie of groep	De (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Samenwerkingsverband PO Noord-Limburg	Het Samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de kwaliteit van een dekkend aanbod van passende onderwijstrajecten in de totale regio. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de schoolbesturen, die net als Fortior deel uitmaken van het Samenwerkingsverband. Fortior realiseert alleen of met wisselende partners lokaal verschillende uitwerkingen.
Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP)	Fortior participeert in Noord-Limburg in het initiatief Regionale Aanpak Personeelstekort. Daarin werken stichtingen voor primair onderwijs en lerarenopleidingen samen om tekorten aan medewerkers op regionaal niveau aan te pakken.

Klachtenregeling en -behandeling

Voor alle scholen en diensten is de Vertrouwenscommissie ingesteld, waar ouders, leerlingen en medewerkers met hun probleem of klacht terecht kunnen.

Het streven is om problemen zo snel mogelijk en in goed overleg met alle betrokkenen op te lossen. Voor gevallen waarin dit niet lukt, is er de Vertrouwenscommissie. Het college van bestuur zorgt er dan voor dat een van de vertrouwenspersonen contact opneemt met de betrokkene.

De vertrouwenspersonen zijn onafhankelijk en hebben geen dienstverband met de stichting. Hun hoofdtaken zijn opvang, ondersteuning en begeleiding van een klager, samenwerking met interne vertrouwenspersonen en gevraagd en ongevraagd adviseren. Zij zorgen dat het probleem wordt opgelost door bemiddeling, of helpen zo nodig met het indienen van de klacht bij de externe klachtencommissie. Fortior is hiervoor aangesloten bij de Onderwijsgeschillencommissie.

De diverse vertrouwenspersonen zijn goed geschoold en aan de hand van casussen worden regelgeving en taken opnieuw besproken.

In de afgelopen periode is er geen formele klacht bij de Onderwijsgeschillencommissie ingediend.

Ten slotte is er een klokkenluidersregeling van toepassing. Belangrijk onderdeel daarvan is de Vertrouwenscommissie. In afstemming met de GMR hebben we gekozen voor een gezamenlijke commissie voor Fortior, Kerobei, Akkoord en Buitengewoon.

Governance

Het college van bestuur en de raad van toezicht conformeren zich al lange tijd aan de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs en handelen daar naar. Ook in 2022 is hiervan niet afgeweken.

In deze code heeft de PO-Raad vastgesteld wat wordt verstaan onder goed bestuur voor het primair onderwijs. Ze is bedoeld als leidraad voor bewustwording, dialoog en verantwoordelijk handelen in aansluiting op de actuele thema's en uitdagingen voor ons onderwijs.

In november 2020 is een herziene code gepubliceerd, die uitnodigt om te reflecteren, eigen keuzes te maken en deze keuzes te verantwoorden. Deze herziene Code Goed Bestuur besteedt meer aandacht aan de maatschappelijke opgave van het primair onderwijs en aan de maatschappelijke context die deze opgave met zich meebrengt. De zorg voor goed onderwijs voor alle kinderen is daarbij het leidend principe voor het bestuurlijk handelen. Meer concreet richt zich de code op vier elementen:

- Goed onderwijs voor alle kinderen,
- Verbinding met de maatschappelijke context,
- Professionalisering,
- Integriteit en transparantie.

Voor meer details: [Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs \(pdf\)](#) | [PO-Raad \(poraad.nl\)](#)

Fortior ziet de uitgangspunten van de in 2020 herziene code als een bekrachtiging van wat binnen de organisatie al wordt nagestreefd en nageleefd. Zowel college van bestuur als raad van toezicht onderschrijft de nieuwe code en conformeert zich daaraan. Het bestuursmodel van Stichting Fortior is gericht op continuïteit, waarin de optimale en brede ontplooiing en ontwikkeling van elk individueel kind wordt nagestreefd.

Functiescheiding bestuur en intern toezicht

Fortior heeft een heldere scheiding tussen bestuur en toezicht. Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het bestuur en de raad van toezicht voor het interne toezicht.

Het strategisch beleid vereist een krachtig managementteam om de gestelde doelen te realiseren. Er wordt organisatorisch ingezet op drie aspecten:

- o Samenwerking raad van toezicht, college van bestuur en schooldirecteuren,
- o Management- en bestuursstructuur,
- o Planning en control.

Met staffuncties op stichtingsniveau maken we de noodzakelijke expertise voor alle scholen beschikbaar.

Twee werkgroepen, bestaande uit schooldirecteuren, zorgen op basis van gedeelde verantwoordelijkheid voor uitwerking, planning en realisatie van de acties die voortvloeien uit ons strategisch plan:

- o De werkgroep Personeel: richt zich op de professionele mens bij Fortior en op al dat nodig is om persoonlijke en professionele ontwikkeling van onze medewerkers te stimuleren en te faciliteren, persoonlijk welbevinden te optimaliseren en te zorgen voor een veilige en gezonde werkplek,
- o De werkgroep Onderwijs: richt zich op stichtingsbrede initiatieven die ertoe bijdragen het onderwijs van onze scholen te optimaliseren.

Organisatie en good governance

Met de hiervoor beschreven organisatiestructuur verdeelt Fortior taken en bevoegdheden zo dat de verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie liggen. Beleid en organisatie zijn zo ingericht dat het mogelijk is flexibel te reageren op wijzigende omstandigheden. De realisatie van het strategisch beleid wordt ondersteund met planning en control en risicomangement.

Het college van bestuur formuleert samen met de afzonderlijke scholen hun onderwijsdoelen en stelt vast hoe getoetst wordt of en hoe deze bereikt zijn. De schoolplannen en het jaarplan op stichtingsniveau vormen hiervoor het belangrijkste referentiekader. De begrotingen worden in lijn hiermee opgesteld. Het college van bestuur werkt in overleg met de scholen het begrip kwaliteit uit voor de betreffende school. Voor monitoring van kwaliteit, beleid en beleidsontwikkelingen maken we gebruik van onder meer het instrument WMK (Werken Met Kwaliteitskaarten). De opbrengsten van deze monitoring bieden een referentiekader voor het gesprek over kwaliteit, doelstellingen en ambities en realisatie op, met en tussen de scholen.

Transparantie en verantwoording

Het college van bestuur handelt transparant en verstrekt uit eigen beweging relevante inlichtingen en gegevens aan belanghebbenden, zoals ouders, personeel, raad van toezicht en GMR. Wij vinden het belangrijk om onze doelen in- en extern te verantwoorden en halen daarmee de buitenwereld naar binnen. Afleggen van verantwoording is een essentieel onderdeel van ons cyclisch handelen en van het blijven verbeteren van onze kwaliteit.

Het college van bestuur voert in het kader van horizontale verantwoording gesprekken met schoolteams, ouders en andere stakeholders.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid ligt bij het college van bestuur en het schoolmanagement. De verantwoordelijkheid voor verwezenlijking van de strategische doelen ligt primair bij de werkgroepen Personeel en Onderwijs. Hierin hebben alle directeuren een stichtingsbrede taak. Daarnaast dragen de directeuren zorg voor de verbinding en afstemming tussen doelen op strategisch niveau en de realisatie op hun school. Dit krijgt zijn beslag in de vierjarige schoolplannen en bijbehorende jaarplannen.

De schoolgids is in toenemende mate in- en extern een verantwoordingsdocument, tevens voor ouders. Scholen evalueren daarin onder meer hun jaar- of schoolplan en leggen verantwoording af voor het gevoerde inhoudelijk, financieel en facilitair beleid.

We bespreken het beleid, en ook de nieuwe plannen en begrotingen met ouders en personeelsleden, zowel op schoolniveau met de MR als op stichtingsniveau met de GMR. Deze dialoog en verantwoording dragen bij aan onze continue kwaliteitsverbetering.

Het college van bestuur heeft ten minste twee keer per jaar overleg met elk schoolteam. Hierin leveren betrokkenen rechtstreeks hun bijdrage aan het beleid en de uitvoering daarvan. Periodiek worden er gesprekken met het managementteam gevoerd. Op de agenda staan opbrengsten, passend onderwijs, beleidsontwikkelingen, schoolplanontwikkeling, doorstroming naar het voorgezet onderwijs, prognose leerlingaantallen, personeelsbeleid en facilitering. De kwaliteit van de scholen wordt op diverse manieren gemonitord. Voor het cyclisch werken wordt onder meer het kwaliteitzorginstrument WMK ingezet.

Onze opbrengsten verantwoorden we in het jaarverslag. Dit wordt beschikbaar gesteld aan direct betrokkenen en wordt gepubliceerd op onze website.

Toezicht door raad van toezicht

De raad van toezicht is samengesteld op basis van diversiteit in deskundigheid, ervaring en maatschappelijke betrokkenheid. De raad oefent het toezicht uit op een actieve, positief-kritische en onafhankelijke manier.

De vergoeding die de raad van toezicht ontvangt, is voor alle leden gelijk: 5.000 euro bruto op jaarbasis. Het bedrag inclusief sociale lasten wordt vermeld in de jaarrekening.

Financiën

Het college van bestuur zorgt voor een deugdelijke bedrijfsvoering. Deze is allereerst gericht op het realiseren van het strategisch beleid, met onderwijsopbrengsten als eerste prioriteit, daarnaast op financieel beheer en risicomanagement. De uitvoering wordt verantwoord in dit jaarverslag. Op het gebied van financieel beheer speelt de Auditcommissie van de raad van toezicht een actieve en kritische rol.

Bedrijfsvoering

De volledige bedrijfsvoering, zowel voor inzet van middelen als voor beoogde resultaten, wordt met periodieke rapportages intensief gevolgd. Fortior voert een conservatief financieel beleid, waarbij vooral de inkomstenkant voorzichtig ingeschat wordt op basis van gepubliceerde regelingen. Hiermee bouwen we onze financiële planning op met een fundament van solide meerjarenbegrotingen.

Planning en control richt zich vooral op vroegtijdig signaleren van afwijkingen en het aangeven van de eventuele noodzaak tot bijsturing.

De in 2023 vastgestelde meerjarenbegroting is in basis structureel kostendekkend voor de daarin uitgewerkte periodes vanaf schooljaar 2023-2024. Waar bestemmingsreserves worden aangesproken voor extra uitgaven boven het kostendekkend niveau, leidt dit tot een negatief resultaat voor dat jaar. De meerjarenbegroting bevat scenario's om tijdig en adequaat te kunnen inspelen op de nieuwste ontwikkelingen, zoals leerlingaantallen, prijsontwikkelingen en wijzigende overheidsinformatie.

Er zijn geen separate activiteiten op het gebied van Onderzoek & Ontwikkeling. Fortior heeft geen subsidie uit het NWO ontvangen.

Verantwoording van het beleid

ONDERWIJS EN KWALITEIT

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg

Fortior scholen maken werk van kwaliteitszorg. Dit bestaat uit twee elementen:

- o Kwaliteit: doelen bereiken, naar tevredenheid van school, ouders, Inspectie van het Onderwijs, team, kinderen en andere stakeholders,
- o Zorg: de manier waarop we deze doelen bereiken.

Kwaliteitszorg is een systematische, cyclische activiteit (PDCA): zeggen wat je doet, laten zien, verbeteren en borgen. Doen we de goede dingen? En doen we ze goed?

We bepalen dit door na te gaan wat anderen ervan vinden, door op deze informatie te reflecteren en door het vermogen van de school te optimaliseren om zich aan te passen aan veranderende vragen. Fortior beschikt over een systeem voor kwaliteitszorg. De scholen werken op basis van een (meerjarig)beleid aan ontwikkeling. Kwaliteitszorg en personeelsbeleid vormen een twee-eenheid.

Kwaliteit en onze stichting

Niet alleen op school- maar ook op bestuursniveau wordt kwaliteit gemonitord.

Onderwijsleeropbrengsten, leerprocessen, vo-adviezen, pedagogisch-didactisch handelen, passend onderwijs, personeelsbeleid, verbeterplannen, tevredenheidsonderzoeken en samenwerking met partners worden door het college van bestuur besproken in periodieke MT-gesprekken op school, in de teamgesprekken en tijdens de groepsbezoeken. Het college van bestuur heeft hierdoor een informerende, stimulerende, faciliterende, verbindende en controlerende rol. Eenmaal in de vier jaar vinden op de scholen in- en externe audits plaats.

Tweemaal per jaar worden leeropbrengsten en verbeterplannen extern getoetst en besproken met het MT van de scholen.

Het bestuur maakt op stichtingsniveau gebruik van monitoringsinstrumenten, overzichten van leeropbrengsten en andere kwaliteitsindicatoren.

Audits, leeropbrengsten, leerlingenzorg, ontwikkelplannen, verbeterplannen, (jaar)verslagen zijn de basis voor verantwoording en voor het professionele gesprek op de scholen tussen leidinggevende en personeelsleden, voor personeelsleden onderling, voor het college van bestuur met de leidinggevenden en met de teams op schoolniveau.

Kwaliteit en onze scholen

Onze scholen maken regelmatig een analyse van zowel de externe als de interne omgeving. De externe omgeving bestaat uit maatschappelijke, demografische en technologische ontwikkelingen, wet- en regelgeving, arbeidsmarkt en de buurt of wijk waarin de school gevestigd is.

De interne omgeving bestaat uit onder meer leerstofaanbod, leertijd, identiteit, instructiesysteem, pedagogisch klimaat, begeleidingssysteem, communicatie, personeelsbeleid, professionalisering, leerlingbegeleiding, management, financiën, huisvesting en ICT.

Op basis van analyses van al deze factoren hebben onze scholen hun uitgangspunten uitgewerkt in hun visie, missie en doelen.

De doelen zijn toetsbaar en de realisatie wordt systematisch geëvalueerd. Scholen werken aan verbetering en leggen verantwoording af, onder meer in de schoolgids. De leeropbrengsten worden gemeten, geanalyseerd en verbeteracties worden ingezet.

Dit gebeurt met ons leerlingvolgsysteem, met tevredenheidsonderzoeken en door systematische beoordeling met ons meetsysteem voor kwaliteit (WMK). Verder zijn er de gesprekscycli met onze professionals, de klassenbezoeken en de beoordeling door de Inspectie van het Onderwijs.

De schoolgids, het schoolplan en het schooljaarverslag zijn belangrijke elementen in de verantwoording, zowel intern aan onze professionals en onze kinderen, als extern aan ouders, Inspectie van het Onderwijs en stakeholders. Inspectierapporten geven een externe beoordeling van de kwaliteit.

Kwaliteitszorg operationeel

Kwaliteitszorg bij Fortior wordt operationeel vertaald in basiskwaliteit, kwaliteitscultuur en verantwoording en dialoog:

Basiskwaliteit

Basiskwaliteit bij Fortior richt zich op onderwijsleerprocessen en op leerresultaten.

De scholen en het college van bestuur hebben zicht op de kwaliteit en beschikken op school- en bovenschools niveau over monitoringinstrumenten voor de leerresultaten en de ontwikkeling van de strategische doelen.

Alle scholen werken met verbeter- en ontwikkelplannen, die tweemaal per jaar worden geactualiseerd. De analyse van de leerresultaten begint bij de leerkracht die de testen en toetsen afneemt. De gestelde doelen vormen de basis voor de analyse op kind- en groepsniveau. De leerkracht bespreekt de analyse met de teamleider en in het bouw- of teamoverleg op school. De teamleider bespreekt de resultaten met de directeur.

De resultaten worden gemonitord en tweemaal per jaar geëvalueerd door een extern deskundige. De analyses en gesprekken vormen de basis voor het verbeter- en ontwikkelplan.

De strategische doelen worden gemonitord met het instrument WMK. De jaarplannen en doelen zijn vastgelegd en maken deel uit van de PDCA-cyclus.

Het college van bestuur bespreekt de resultaten structureel met het managementteam van de school in MT-gesprekken. Het college van bestuur beschikt over een goed monitoringinstrument en heeft daarmee zicht op ontwikkelingen op groepsniveau, ontwikkelgebied en schoolniveau.

Het college van bestuur heeft alle ontwikkel- en verbeterplannen van de scholen en kent hun doelen. Het college van bestuur wordt tweemaal per jaar over de waargenomen ontwikkelingen geïnformeerd door de extern adviseur, die de scholen begeleidt.

Het college van bestuur bespreekt de resultaten jaarlijks in de teamvergadering van de school.

De resultatenoverzichten zijn onderdeel van de managementrapportage voor GMR en raad van toezicht. Scholing en het delen van kennis en ervaring dragen bij aan de voortdurende ontwikkeling van de professionals en aan de verbetering van de leeropbrengsten.

Kwaliteitscultuur

Bij Fortior wordt gewerkt volgens de richtlijnen van de uitgangspunten Professioneel Handelen. Het college van bestuur en de raad van toezicht werken volgens de Code van Goed Bestuur.

De onderwijsopbrengsten en de leerresultaten zijn onderwerp van gesprek in de gesprekscyclus en vormen een basis van en voor scholingsvragen.

Bij het formuleren van doelen staan de vragen en behoeften van de kinderen centraal.

In het schoolplan is beschreven hoe ontwikkeling van personeel inhoud krijgt.

In de pop- en functioneringsgesprekken besteedt de leidinggevende gestructureerd aandacht aan gevolgde opleidingen en aan behaalde certificaten en diploma's. Een en ander maakt deel uit van het personeelsdossier.

Het college van bestuur toetst jaarlijks de stand van zaken in het kader van (her)registratie van de directeuren. De teamleiders, directeuren en college van bestuur leggen groepsbezoeken af.

Schoolbezoeken door de raad van toezicht, gesprekken met het MT en het team maken deel uit van de kwaliteitscultuur van Fortior. Fortior ziet goed gemotiveerde en kwalitatief goed geschoolde professionals als de spil in de ontwikkeling van kinderen.

Verantwoording en dialoog

De MR en GMR zijn voor Fortior belangrijke gesprekspartners. Daarnaast wordt jaarlijks op stichtingsniveau een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd om nieuwe ontwikkelingen toe te lichten, samen te sparren, elkaar te ontmoeten, verantwoording af te leggen en feedback op te halen. Ook is er een jaarlijks gesprek

met alle bij de scholen betrokken medewerkers op de onderwijsbegeleidingsdienst BCO om het beleid van Fortior toe te lichten, maar ook om feedback op te halen. De vaste column en artikelen in het blad *Voilà Magazine* dragen ook bij tot klankborden en feedback.

Scholen en stichting werken met toetsbare doelen. De doelen en resultaten zijn onderwerp van gesprek op school in het kader van het cyclisch handelen: monitoring, controle en verantwoording.

De resultaten worden tweemaal per jaar extern gewaardeerd en besproken. Periodiek vinden in- en externe audits plaats. Daarnaast worden driejaarlijks leerlingenonderzoek, medewerkerstevredenheidsonderzoek en ouderstevredenheidsonderzoek afgenomen, zo ook in november 2022.

Resultaten tevredenheidsonderzoeken 2022

De respons bij leerlingen en medewerkers was uitstekend en bij ouders voldoende. Fortior streeft naar een voldoende waardering of een waardering op of boven de benchmark als deze boven 'voldoende' ligt. Dat lukt over het algemeen goed. Leerlingen, ouders en medewerkers geven ruim voldoende rapportcijfer leerlingen 8,1 (2020: 8,6), ouders 7,7 (2020: 7,6), medewerkers 7,9 (2020: 7,8). In de uitkomsten is natuurlijk sprake van verschillen tussen de scholen. De grote lijnen voor Fortior zijn als volgt.

Hier zijn we trots op:

Samen

- o Leerlingen zijn tevreden over het samenwerken tijdens de lessen,
- o Ouders zijn tevreden over de buitenschoolse activiteiten, over activiteiten die worden georganiseerd op school en de ouderavonden,
- o Leraren vinden hun team echt een team en zijn tevreden over de hoeveelheid teambuildingactiviteiten.

Eigentijds

- o Leraren zijn tevreden over de ICT-voorzieningen voor het personeel, de software bij de leerstof, de lestijd voor werken met computers en de aandacht voor sociaal-emotionele vorming. Voor ouders geldt dat voor aandacht voor andere culturen, actuele thema's en buitenschoolse activiteiten en voor leerlingen voor de aandacht voor muziek,
- o Ouders vinden de scholen er gezellig uitzien en zijn zeer tevreden over de schooltijden.

Eigenaarschap

- o Ouders zijn tevreden over hoe door de school wordt geïnformeerd naar hun tevredenheid en behoeften.
- o Leraren zijn tevreden over de afspraken die zijn gemaakt over huiswerk.
- o Leerlingen zijn tevreden over de keuzes die ze kunnen maken in hun werk.
- o Leerlingen vinden dat hun toetsresultaten goed met hen besproken worden en leraren zijn er tevreden over hoe de tussenresultaten van hun groep met hen besproken worden.

Wat kunnen we verder ontwikkelen?

Samen

- o Anders gaan kijken naar werkdruk,
- o Het bespreken van opbrengsten in het team,
- o Met leerlingen samen de school de fijne en veilige plek houden die het nu is, zodat ze met plezier naar school blijven gaan.

Eigentijds

- o Leerlingen willen graag duidelijker opdrachten en meer extra tijd en uitleg als ze dat nodig hebben.

Eigenaarschap

- o (Sturen) op betrokkenheid van de leerlingen bij ontwikkelingen in hun groep,
- o Toetsresultaten beter met ouders bespreken.

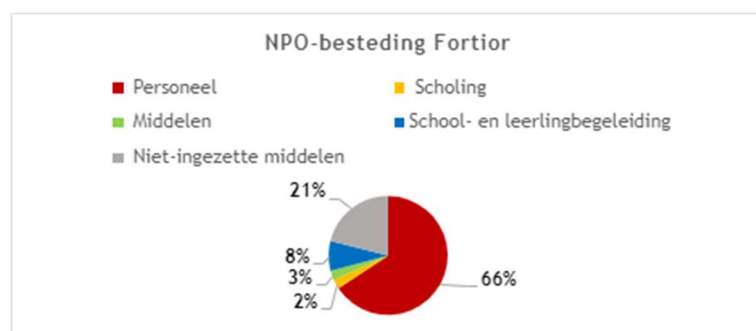
Iedere school gaat met de eigen aandachtspunten aan de slag. Volgend schooljaar wordt samen vooral ingezet op het versterken van het eigenaarschap van leerlingen, door met hen in gesprek te gaan over eigen leerdoelen gekoppeld aan hun leerresultaten en door hen inbreng te geven in hoe zij die doelen willen bereiken. Binnen de stichting wisselen directeuren en teamleiders daarover enkele keren per jaar ervaringen en good practices uit.

Extra middelen en plannen (maatschappelijke thema's 2022)

Acht scholen hebben aanvullende middelen voor het bestrijden van onderwijsachterstanden ontvangen voor een bedrag van 431.363 euro. Deze gelden zijn gecombineerd met de NPO-middelen die alle scholen hebben ontvangen. De NPO-middelen bedragen in totaal in 2022 1.940.885 euro en zijn aan de desbetreffende scholen toegekend.

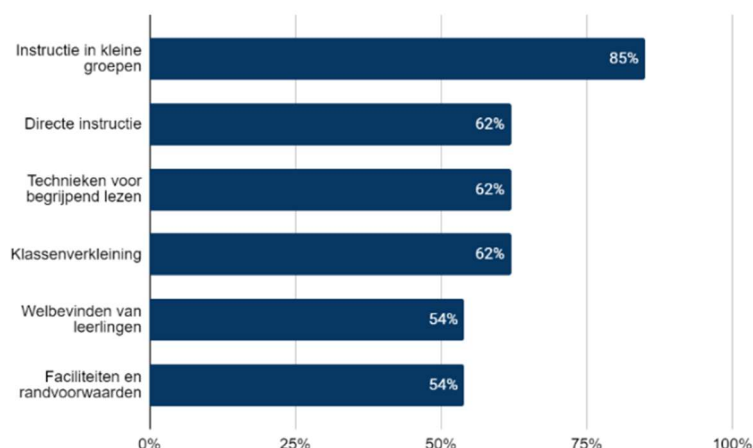
Scholen hebben met behulp van de scan uit het kwaliteitsinstrument WMK bepaald voor welke leerlingen er sprake is van onderwijsachterstanden en in aansluiting daarop, eveneens in WMK, hun NPO-plannen uitgewerkt. De daarin beschreven acties zijn geïntegreerd in hun reguliere jaarplannen. De medezeggenschapsraden hebben op alle scholen met deze plannen ingestemd.

De extra beschikbare middelen zijn vooral besteed aan extra personeel (66 procent), school- en leerlingbegeleiding (8 procent), scholing (3 procent) en de aanschaf van middelen (3 procent). Van alle inzet van extra personeel is 4 procent extern ingehuurd. Ruim 21 procent van de NPO-middelen, die toegekend zijn in 2022, is nog niet ingezet en zal in de komende jaren alsnog worden gebruikt binnen de NPO-doelstellingen.

Scholen hebben overwegend gekozen voor het intensiveren van het onderwijs door in kleinere groepen te gaan werken of instructie te geven aan kleinere groepen. Ook het verhogen van de instructiekwiteit is op het merendeel van de scholen als interventie opgepakt. Inhoudelijk lag het accent op begrijpend lezen. Daarnaast is op meer dan de helft van de scholen extra aandacht besteed aan het welbevinden van de leerlingen en aan faciliteiten en randvoorwaarden; denk daarbij aan devices, bijbehorende software en licenties.

Inzet NPO-middelen op schoolniveau (in percentage van alle Fortiorscholen)

Onderwijsresultaten en effect van extra middelen

Directies geven in maart en september in de halfjaarlijkse opbrengstgesprekken aan dat effecten in de leerresultaten maar heel beperkt aan de inzet van extra middelen toegeschreven kunnen worden. Veel van het onderwijzend personeel dat de extra ondersteuning zou invullen is noodgedwongen ingezet voor vervanging om de reguliere bezetting op peil te houden. Dat is met kunst- en vliegwerk gelukt.

De NCO-rapportages over de leergroei in de eerste helft van het schooljaar laten nog een weinig positief beeld zien. De leergroei over deze periode was voor begrijpend lezen en rekenen op zo'n twee derde van de scholen onvoldoende. Voor spelling was de leergroei juist op de meeste scholen voldoende. Een kwart van de scholen realiseert voor zowel begrijpend lezen, rekenen als spelling de gewenste leergroei (gelijk of hoger dan op scholen met een vergelijkbare populatie). De gemiddelde leergroei van de dertien scholen is voor...

- ... jongens op alle drie de domeinen beter dan voor meisjes,
- ... leerlingen zonder migratieachtergrond hoger voor begrijpend lezen en spelling, maar voor rekenen juist hoger voor leerlingen met een migratieachtergrond,
- ... leerlingen uit gezinnen met een laag inkomen opvallend beter voor spelling en voor leerlingen afkomstig uit gezinnen met een hoog inkomen juist wat beter voor rekenen. Voor begrijpend lezen is er geen noemenswaardig verschil,
- ... kinderen uit één- of twee oudergezinnen nauwelijks verschillend.

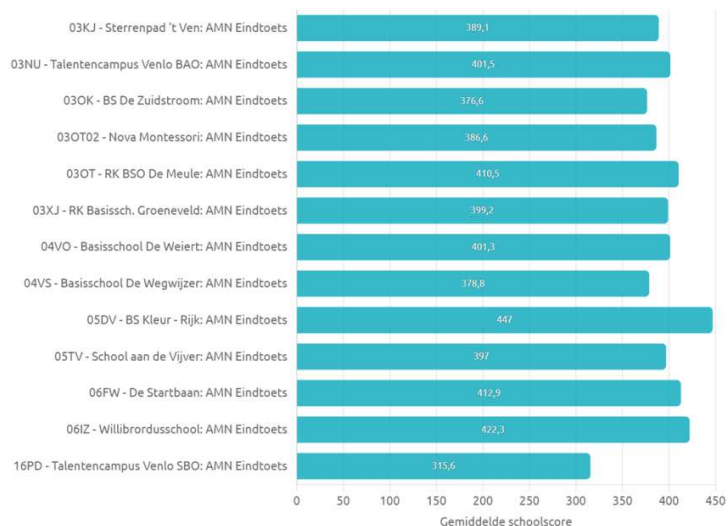
Na de eindtoets in april en de e-toetsen in juni zijn de resultaten over het hele schooljaar in kaart gebracht en daarbij is het effect van de inzet van de extra middelen onderzocht.

De gemiddelde score op de AMN-eindtoets is gestegen van 392,73 in 2021 naar 395,26 dit jaar. In aansluiting op de strategische koers wordt vanaf dit schooljaar niet meer gekeken naar die totaalscore, maar naar de behaalde referentieniveaus en in relatie tot de leerlingpopulatie. Elke school heeft daar voor de eindtoets streefdoelen bij benoemd. Het streven is het aanbod steeds bewuster op de behoeften van de populatie af te stemmen.

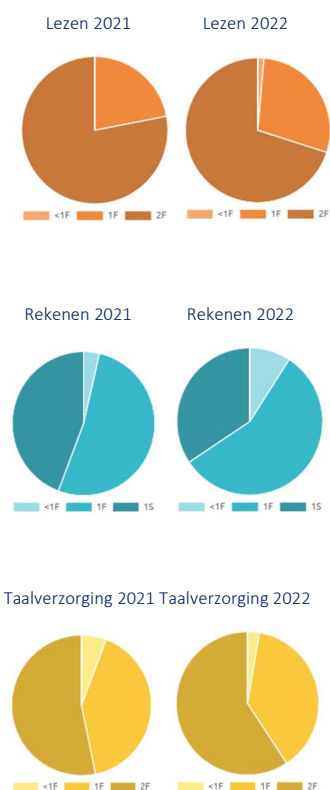
De eindopbrengsten laten ongeveer eenzelfde beeld zien als de leergroei over de eerste helft van het schooljaar. Deze waren op twee derde van de scholen lager dan in 2021. De daling vond vooral plaats voor het hogere referentieniveau, in het bijzonder voor rekenen en (begrijpend) lezen. Toch waren ook op een derde van de scholen de eindtoetsresultaten hoger dan in 2021: meer leerlingen behaalden voor (begrijpend) lezen het hogere referentieniveau¹ en voor rekenen de fundamentele referentieniveaus. De resultaten voor taalverzorging (spelling, grammatica en interpunctie) vallen ook nu positief op. Deze waren op twee derde van de scholen hoger dan het jaar ervoor.

¹ Dit zijn de zogenaamde streefniveaus: het niveau dat leerlingen moeten beheersen om een succesvolle start op het vmbo-t, maar vooral havo en vwo te maken.

Eindopbrengsten AMN-eindtoets 2021-2022 Fortior

Eindopbrengsten in referentieniveaus Fortior

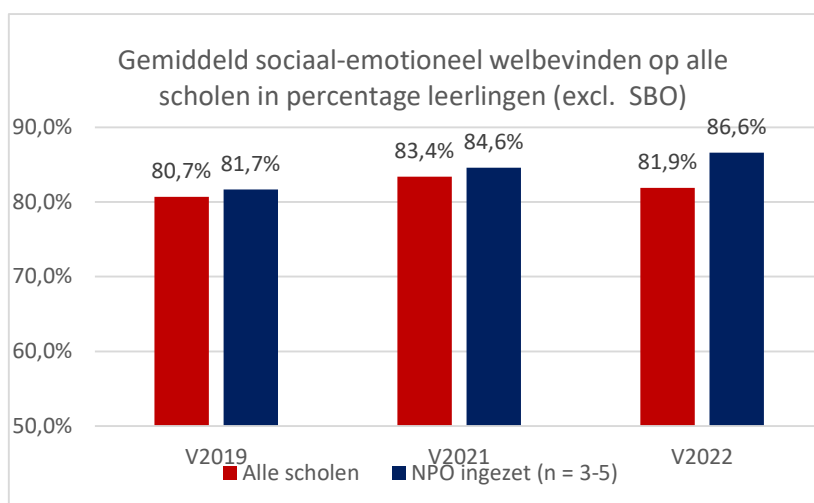

Op de acht scholen die de extra middelen hebben gebruikt om achterstanden voor begrijpend lezen aan te pakken waren de eindresultaten voor lezen aanmerkelijk positiever: de helft van de deze scholen deed het beter dan in 2021, de andere helft behaalde lagere eindopbrengsten dan in 2021.

De resultaten op de e-toetsen van 2022 voor leerjaar 3 tot en met 7 zijn vergeleken met die van juni 2021. Begrijpend lezen blijft het minst sterke vak, maar hiervoor zijn in leerjaar 5, 6 en 7 de opbrengsten hoger dan in 2021. Dit is vooral zo op scholen die hier extra middelen voor in hebben gezet. Voor rekenen, spelling en technisch lezen zijn er nauwelijks verschillen tussen 2021 en 2022 en zijn ook geen effecten van de inzet van extra middelen in kaart gebracht.

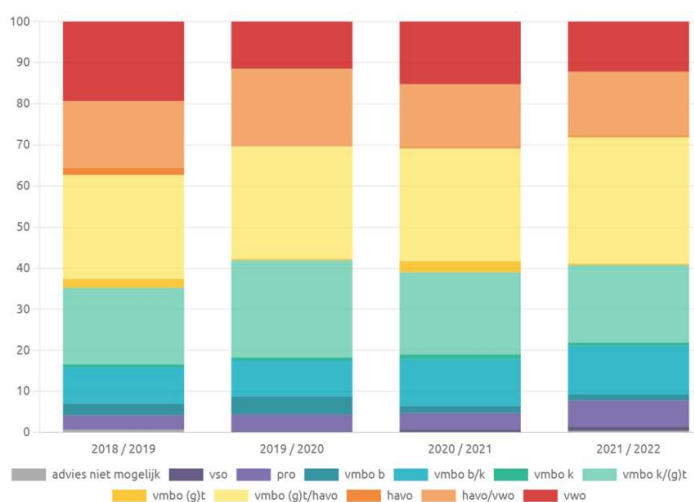
Overall valt op dat het lukt om de lees-, reken- en spelvaardigheid van minder sterke leerlingen voldoende tot zelfs goed te laten groeien, maar dat lukt minder goed voor de sterkere leerlingen. Het aanbod voor begrijpend lezen, rekenen en sterke leerlingen vormt dan ook een aandachtspunt voor schooljaar 2022-2023.

Tot slot is de sociaal-emotionele ontwikkeling van voorjaar 2021 met die van 2022 vergeleken. Het welbevinden van alle leerlingen ligt ongeveer op hetzelfde niveau als voorgaande jaren: ruim 80 procent van de kinderen zit lekker in hun vel. Op de scholen die hier in 2022 extra middelen aan besteedden was dat percentage altijd al iets hoger, maar in 2022 is dat verschil aanmerkelijk groter dan in 2019 (voor corona) en 2021. De extra aandacht hiervoor heeft dus effect gehad.

Advisering en ontwikkeling van Fortiorleerlingen in het voortgezet onderwijs

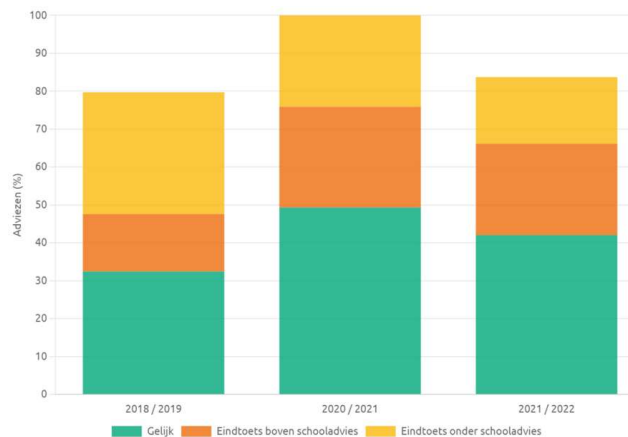
Deze grafiek toont de ontwikkeling van de uitstroom van onze leerlingen naar het voortgezet onderwijs tussen 2019 en 2022²:

De uitstroom naar de verschillende typen onderwijs is de afgelopen drie jaren relatief stabiel. Dit jaar vallen de iets lagere uitstroom naar het vwo en de hogere uitstroom naar het praktijkonderwijs op. Dat is in lijn met de wat lagere eindresultaten. Wij voldoen met onze advisering aan de door de inspectie gestelde doelstelling van minimaal 50 procent van de leerlingen die uitstromen naar vmbo theoretisch/havo of hoger (59,3 procent).

Het aantal kinderen met een advies lager of gelijk aan de resultaten op de eindtoets is kleiner dan vorig jaar.

² Vanaf 2018-2019 geldt de afspraak om geen enkelvoudige adviezen meer te geven maar dubbele. Dit hangt samen met de samenstelling van de brugklas en de ontwikkelkansen die kinderen daar krijgen. De gemengde leerweg (GT) wordt in Venlo pas na het tweede jaar aangeboden.

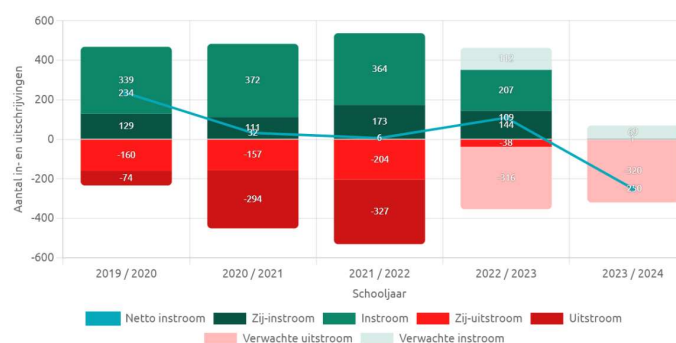

We zien net als vorig jaar dat bijna een kwart van de kinderen op de eindtoets hoger scoort dan het eindadvies. Voor al deze kinderen wordt een heroverweging gemaakt waarbij het uitgangspunt is om zo hoog mogelijk te adviseren. Het percentage heroverwegingen is gestegen (van 25,8 naar 27,4) net als het aantal bijgestelde adviezen (van 2,4 naar 4,4).

Het vervolgsucces van onze leerlingen na drie jaar op het voortgezet onderwijs is bepaald aan de hand van de NCO-rapportages 'Succes en doorstroom (oud-)leerlingen in het onderwijs'. Op twee scholen zijn advisering en vervolgsucces met elkaar in balans. Op vijf scholen volgen meer leerlingen dan verwacht (tussen de 10 en 23 procent) na drie jaar voortgezet onderwijs op een lager niveau dan het advies. Dit zijn overwegend scholen met een hogere schoolweging en dus een populatie met meer dan gemiddelde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Deze basisscholen zetten dus hoog in met hun uitstroomadvies, maar dit blijkt op het voortgezet onderwijs niet vast te houden. Op de andere vijf scholen volgen na drie jaar in het voortgezet onderwijs juist meer kinderen (9 tot 34 procent) onderwijs op een hoger niveau dan geadviseerd. Dit betreft overwegend scholen met een lagere schoolweging waar de leerlingen de eindtoets beter maken dan het schooladvies. Er zou dus op deze basisscholen al meer uit deze leerlingen te halen zijn dan geadviseerd. De leerlingen laten dit op de eindtoets al zien.

Internationalisering

Het aantal zijinstromers is dit jaar toegenomen. Daarmee neemt ook het aantal leerlingen met specifieke zorgvragen toe, vooral waar het gaat om taalontwikkeling. Een groot deel van deze leerlingen komt uit Oekraïne.

Het basisonderwijs in de regio Venlo telt in vergelijking met landelijke gegevens nog steeds veel taalzwakke leerlingen: 21 procent van de kinderen heeft een hoge kans op onderwijsachterstanden en bijna een op de vier kinderen begint met een taalachterstand. Via de Gelijke Kansen Alliantie bundelen partners, waaronder Fortior, hun krachten om hierop een passend antwoord te geven. In het onderwijs wordt gericht ingezet op het verminderen van taalachterstanden via een gezamenlijk Taalbeleidsplan. De daarin gestelde doelen voor dit schooljaar zijn binnen Fortior gerealiseerd.

Om de opvang en begeleiding van nieuwkomers goed vorm te geven heeft Fortior vijf taalklassen, waarin leerlingen in kleine groepen taalonderwijs krijgen. De gemeente Venlo financiert deze taalklassen sinds schooljaar 2020-2021. De opvang is in principe voor één schooljaar per leerling en vindt plaats op De Wegwijzer, Kleur-Rijk, De Zuidstroom, De Meule en Taal & lent. Dit jaar zijn in deze klassen kinderen opgevangen uit onder meer Eritrea, Syrië, Polen, Griekenland, Frankrijk, Duitsland, Rusland, Portugal, Irak, Iran, India, Japan, Roemenië en Brazilië, maar vooral veel uit Oekraïne.

Onderwijsresultaten en cyclisch werken aan doelen in het strategisch beleid

De onderwijsgerelateerde focuspunten in de strategische koers zijn vooral gericht op (her)inrichten van het kwaliteitsstelsel: bijvoorbeeld het stellen van doelen passend bij de populatie om zo tot meer afgestemd aanbod te komen, of opstellen van beleid voor ontwikkelingsperspectieven. Of ze betreffen ontwikkelingen op de speerpunten eigentijds, eigenaarschap en samenwerken. De onderwijsresultaten als informatiebron zijn hier slechts zijdelings aan gekoppeld.

Toch betreft een belangrijke invulling van het focuspunt 'aanbod afstemmen op de populatie' de deelname van Fortior aan het Venlose Gelijke Kansen-beleid. Binnen de lijn 'Kansengelijkheid taal' richt Fortior zich op het behalen van de doelen uit het bijbehorende taalbeleidsplan. Dat houdt in dat ontwikkeling van taal en lezen hoog op de schoolontwikkelagenda's staat. Dat is het geval: de meerderheid van de scholen heeft begrijpend of technisch lezen gekoppeld aan beginnende geletterdheid als ontwikkeldoel opgenomen in hun jaarplan.

Resultaatdoel daarbij is dat alle leerlingen voor lezen de basisschool verlaten met minimaal de beheersing van leesdoelen op referentieniveau 1F. In 2022 behaalden 99,3 procent van de leerlingen in groep 8 voor het onderdeel lezen op de eindtoets niveau 1F en 69,6 procent niveau 2F. Die percentages zijn iets lager dan in 2021 (100 1F en 72,3 2F). In de tussenopbrengsten van groep 7 is juist een stijging te zien van het percentage leerlingen dat 1F behaalt (81,4 in 2021 en 95,1 in 2022), maar ook een lichte daling van het percentage leerlingen dat medio groep 7 niveau 2F behaalt (van 36,2 naar 32,6).

Conclusie is dat het lukt om kinderen op het gebied van lezen voldoende basisniveau mee te geven. Aandachtspunt voor schooljaar 2022-2023 ligt voor Fortior op het overstijgen van die basis met als doel: meer leerlingen behalen eind groep 8 referentieniveau 2F. Scholen geven hier uitvoering aan door te werken aan de doorgaande lijn in het aanbod en didactisch handelen, door de kwaliteit en uitvoering van het basis- en gedifferentieerde aanbod te versterken en door per leerling bewust te kijken naar beheersing van de referentieniveaus. Bij sterke negatieve afwijkingen van de eigen streefdoelen wordt in enkele groepen 7 en 8 zelfs gewerkt met een plan van aanpak. Directie en teamleiders reflecteren samen op stichtingsniveau op de resultaten van hun aanpak tijdens hun bijeenkomst in het najaar van 2023.

Onderzoek

Onze stichting maakt graag gebruik van externe, wetenschappelijke expertise om ons onderwijs te blijven verbeteren. Wij hebben onder meer de experts van BCO gevraagd om de effecten van ons passend onderwijs in verworvenheden, hiaten en kansen in beeld te brengen. Wij analyseren onze leeropbrengsten niet alleen op stichtingsniveau maar doen dat met de stichtingen in Limburg en in samenwerking met Universiteit Maastricht. Dat leidt tot trendanalyse en zicht op de ontwikkeling in de doorgaande lijn po/vo. Talentencampus Venlo onderzoekt samen met Tilburg University de effecten van haar passend arrangeren en passend onderwijs.

In het kader van taalontwikkelingsbeleid en kansengelijkheid werken we samen met BCO en Universiteit Nijmegen. Expertise op het gebied van taal zetten we in om het handelen op de basisscholen te versterken en om na te gaan welke programma's welke effecten hebben.

Fortior vraagt regelmatig (pabo-)studenten om voor hun afstuderen onderzoek te doen naar ontwikkelvragen van de scholen.

Fortior heeft in 2022 geen NWO-middelen ontvangen (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek).

Inspectie van het Onderwijs

In het jaarlijkse gesprek met de contact-inspecteur (december 2022) zijn nauwelijks risico's gesignaleerd. De opbrengsten op de School aan de Vijver zijn te laag en vormen daarmee een risico. Dit was in juni al gesignaleerd en is direct bij de start van het nieuwe schooljaar opgepakt. Zo wordt ook gewerkt aan het

verhogen van de lage -maar nog niet te lage- opbrengsten op de Wegwijzer. Een ander mogelijk risico betrof de gecombineerde doorstroming op De Meule en Nova Montessori. Deze is voor de twee scholen apart in kaart gebracht. Beide scholen gaan secuur om met kleuterverlenging en doubleren en kunnen hun keuze per leerling goed onderbouwen. In schooljaar 2022-2023 zal een bestuursbezoek door de inspectie worden uitgevoerd, dat we met vertrouwen tegemoet zien.

Passend onderwijs

In 2014 werd in ons land het passend onderwijs ingevoerd. De scholen hebben hierin een zorgplicht. Passend onderwijs moet aansluiten op de behoeften en kwaliteiten van het kind. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de mogelijkheden van het personeel en de wensen van ouders. Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Noord-Limburg koos voor een gefaseerde invoering in onze regio. Dit was mogelijk doordat het verwijzingspercentage naar het speciaal onderwijs destijds betrekkelijk laag was. Hierdoor konden we met grote zorgvuldigheid een passend aanbod realiseren voor kinderen en ouders.

Stichting Fortior maakt deel uit van het SWV Passend Onderwijs Noord-Limburg, samen met vijftien andere stichtingen. Het Samenwerkingsverband wordt geleid door een directeur of bestuurder en ontvangt middelen voor lichte en zware ondersteuning. Het SWV werkt samen met jeugdzorg en gemeente Venlo.

In 2022 heeft Fortior een beleidsplan Passend Onderwijs opgesteld, in samenhang met het strategisch beleidsplan, ondersteuningsplan van het SWV, het bestuursondersteuningsplan. Ook is de input meegenomen van het onderzoek Passend Onderwijs dat door BCO is uitgevoerd en de input van directeuren en teamleiders over de toekomst van Passend Onderwijs bij Fortior. Op basis van het ondersteuningsplan van het SWV, het strategisch beleidsplan en het beleidsplan Passend Onderwijs heeft Fortior een bestuursondersteuningsprofiel opgesteld. Dit geeft richting en inhoud aan het passend onderwijs op het gebied van leerlingondersteuning en aan het schoolondersteuningsprofiel bij Fortior in samenhang met het Samenwerkingsverband.

De zorgplicht van de Fortiorscholen legt de verantwoordelijkheid voor het creëren en beschikbaar maken van een passend aanbod bij de school, ongeacht de ondersteuningsbehoefte.

Naast het beleidsplan is er een vervolg gekomen om het evalueren met behulp van de WMK-kaarten op de doelen met betrekking tot het strategisch beleidsplan. Ook de kaart Passend Onderwijs is daarin meegenomen. Aan de hand van alle WMK-kaarten geven scholen aan wat de stand van zaken is met betrekking tot hun ontwikkeling. De doelen zijn voor alle scholen hetzelfde (eenheid), maar de route ernaartoe (hoe en in welke volgorde) is de keuze van de school (verscheidenheid). Deze keuze kan te maken hebben met de populatie of lopende ontwikkelingen in de school.

Passend onderwijs begint bij de leraren. Daarom heeft Fortior ook in 2022 weer geïnvesteerd in hun ontwikkeling. Daarnaast is geïnvesteerd in de ontwikkeling van leidinggevenden om leraren bij hun werk beter te kunnen faciliteren. In 2022 deden we dat door vijf teamleidersbijeenkomsten. Doel hiervan is versterking en uitbreiding van de competenties en kennis van de teamleiders.

Centrale thema's waren:

- o Verdieping van Handelingsgerichte Procesdiagnostiek (HGPD), de OPP's, continuïteit van zorg en het ondersteuningsplan. De ondersteuning wordt afgestemd op de handelingsvraag van de leerkracht, met HGPD als uitgangspunt. Ook het verwerken van het HGPD en het OPP, bleef Parnassys was aandachtspunt,
- o Met de komst van de Oekraïense leerlingen naar onze scholen is ook goed afgestemd hoe we het aanbod voor deze leerlingen zo goed mogelijk kunnen afstemmen.

Vanuit het beleidsplan Passend Onderwijs zijn de volgende thema's aan de orde gekomen:

- o Gesprekken met ouders, partnerschap ouders,
- o Instroom voorschoolse voorzieningen.

Naast de teamleidersoverleggen is er een studiedag en zijn er twee studieochtenden geweest met directeuren en teamleiders. Thema's die aan de orde zijn gekomen zijn:

- o Taalonderwijs en het taalbeleidsplan,
- o De ondersteuningsstructuur van niveau 2 naar 3 en,
- o Het passend aanbod aansluitend bij de populatie van de school (werken met referentieniveaus) centraal stond,
- o Het signaleren van kinderen met hoogbegaafdheid,
- o Leerlingen die om meer redenen extra zorg behoeven.

Tijdens de teamleidersoverleggen en de studiemomenten met teamleiders en directeuren gaan overleggen over de strategie en vertaling naar de scholen. Eenheid voor wat betreft de te bereiken doelen uit het strategisch beleidsplan en de WMK-kaarten. Verscheidenheid over de manieren waarop scholen ervoor gekozen hebben te komen tot deze doelen.

In 2022 ontving Fortior 981.000 euro (2021: 848.000 euro) van het Samenwerkingsverband om de zorgstructuur in te richten. Dit bedrag is naar rato van de leerlingenaantallen over de scholen verdeeld.

Basisondersteuning

Elke Fortiorschool heeft een schoolondersteuningsprofiel. Vanuit het Samenwerkingsverband wordt dit verwerkt in POS (Perspectief op School). Hierin beschrijft de school hoe de basisondersteuning en de extra ondersteuning zijn ingericht om passend onderwijs te realiseren. HGPD-denken en de ontwikkeling van kind en professional staan centraal.

In 2022 is in het kader van basisondersteuning specifiek aandacht besteed aan specialisatie en kennisontwikkeling voor meer- en hoogbegaafdheid, taalontwikkeling en gedrag. Nieuwe medewerkers krijgen de mogelijkheid aangeboden deze scholing te volgen.

Daarnaast beschikt elke school over een LB-leerkracht met de specialisaties gedrag, rekenen en taal en hoogbegaafdheid.

Lichte ondersteuning

Elke school spant zich eerst maximaal in om de vakbekwaamheid van elke leerkracht te vergroten en maximaal in te zetten voor signalering, analyse, handelen, evalueren en reflecteren. Dit is onderdeel van de ondersteuning door elke school: het professionele handelen van de leerkracht, waar nodig in samenwerking met zijn collega's en zijn teamleider. (Ondersteuningsniveau 1 en 2).

Ook buiten de reguliere schoolformatie kunnen leerlingen extra ondersteuning krijgen. In de regel gaat het hier om inzet vanuit de gemeente (gezinscoach) en de orthopedagogen van BCO Onderwijsadvies. Inzet van extra expertise is nodig als de basisschool met de reguliere middelen geen passend onderwijs voor de leerling kan verzorgen. De behoefte aan extra ondersteuning is dus mede afhankelijk van de kwaliteit van het onderwijs, de context van de school, de basisondersteuning door de leerkracht en het gezin van het kind.

Zoals hiervoor toegelicht wordt lichte ondersteuning geboden buiten de reguliere formatie van de school om. Gedacht kan worden aan de inzet van deskundigen van de onderwijsbegeleidingsdienst en ambulante begeleiding. In samenwerking met de gemeente kan een lid van het sociaal wijkteam worden ingezet om

zorg te organiseren voor leerlingen die dit nodig hebben. De school geeft aan hoe en wanneer ze deze ondersteuning inzet.

Tot het direct voor school toegankelijke aanbod voor extra ondersteuning behoren onder meer:

- o Ondersteuning van kind en leerkracht: voor kinderen met gedrags- en leerproblemen, in de vorm van ambulante begeleiding. Fortior beschikt over twee ambulante begeleiders, een specialistenteam met brede ervaring en deskundigheid voor leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en langdurig zieken en leerlingen met psychiatrische of ernstige gedragsproblemen,
- o Ondersteuning van kind en leerkracht:
 - o Voor kinderen met ernstige leerproblemen (ambulante begeleiding SBO),
 - o Voor kinderen die meer- en hoogbegaafd zijn,
- o Ondersteuning van school en ouders op het gebied van opvoeding in relatie tot het functioneren van het kind op school,
- o Incidenteel gebruik van speciale expertise wanneer de stoornis of handicap van een kind het aanbod of de kennis van de school overstijgt. Dit is vooral het geval wanneer een zodanig specifieke aanpak nodig is dat redelijkerwijs niet mag worden verwacht dat het regulier onderwijs deze kan bieden,
- o Elk schoolbestuur waarborgt behoud, verdieping en verbreding van expertise op de diverse begeleidingsniveaus van medewerkers door de inrichting van persoonlijke leer- en ontwikkeltrajecten, leren van en met elkaar, samenwerking met gespecialiseerde instellingen en regelmatig uitwisseling van expertise en ervaringen met collega's van andere scholen.

Specifieke expertise is op afroep inzetbaar voor kinderen die vanwege zeldzame ziektes of handicaps specialistische begeleiding nodig hebben, als zij wel in het regulier onderwijs kunnen worden begeleid maar van school noch ambulante begeleiders kan worden verwacht dat deze voldoende kennis en ervaring in huis hebben. Fortior heeft hiervoor afspraken met Onderwijsgroep Buitengewoon en met zorginstellingen, zoals kinderrevalidatie en Stichting Kempenhaeghe.

Ons doel is de scholen nog beter toe te rusten, zodat ook leerlingen met speciale behoeften zich er optimaal kunnen ontwikkelen. Een goed contact met de ouders en alle andere betrokkenen is daarbij zowel voorwaardelijk als vanzelfsprekend. De begeleiding bestaat vooral uit het delen van kennis, ervaring en deskundigheid voor onderwijs op maat.

Zowel kind als leerkracht moet kunnen leren van de inbreng van de ambulante begeleider. Daarom is deze ook in de klas aanwezig. Hij ondersteunt de leerkracht bij de begeleiding van de kinderen, zowel uitvoerend (werken met het kind) als begeleidend (de leerkracht ondersteunen met het kind te werken). Waar de ambulante begeleider op momenten ook de begeleiding van het kind overneemt, is dit gericht op versterking van de vaardigheden van zowel het kind als van de leerkracht in de groepssetting. Zo blijft de leerkracht eerstverantwoordelijke op school voor de ontwikkeling van het kind.

Er is een beperkt aantal uren beschikbaar. De ondersteuning wordt telkens gaandeweg afgebouwd, mede als prikkel voor elke afzonderlijke school om zich te blijven ontwikkelen. Zo kunnen we met de beschikbare middelen een beroep op ambulante begeleiders blijven doen.

Fortior heeft sinds augustus 2018 twee ambulante begeleiders in dienst. Deze ambulante begeleiders zijn in 2022 voor veertig ondersteuningsvragen ingezet. Naast onze twee ambulante begeleiders op het gebied van brede ondersteuningsvragen is er ook een ambulante begeleider op het gebied van hoogbegaafdheid. De ambulante begeleider hoogbegaafdheid is voor acht leerlingen ingezet.

De ondersteuningsvragen van de scholen waren zeer divers:

- o Leer- en werkhoudingsproblemen en ontwikkelingsproblemen, al dan niet ten gevolge van onderliggende problematiek als ADHD, cerebrale parese, NAH, ASS, hoogbegaafdheid,
- o Leerproblemen: rekenproblematiek, leerproblemen als gevolg van verminderde cognitieve mogelijkheden, uitzetten van ontwikkelingslijnen voor kinderen met forse leerproblemen op een of meer gebieden,

- o Gedragsproblemen in combinatie met werkhoudingsproblemen, waarvan de oorzaak niet of nog niet duidelijk is,
- o Verhelderen van de ondersteuningsvraag van de leerling. Welke problematiek is bovenliggend?
- o Preventief ondersteunen wanneer er vermoedelijk sprake is van een taalontwikkelingsstoornis maar nog niet alle stappen gezet zijn voor AB-cluster 2,
- o Omgaan met executieve functies,
- o Leerlingen met het syndroom van Down,
- o Hechtingproblematiek,
- o Welbevinden,
- o Ondersteunen van school in het omgaan met leerlingen met hoogbegaafdheid.

Toewijzing van extra ondersteuning vindt plaats via de bovenschoolse ondersteuningscoördinator. Bij complexe hulpvragen wordt een ondersteuningsloket belegd.

Bij Fortior bestaat de bemensing van het ondersteuningsloket uit de bovenschoolse ondersteuningscoördinator van Fortior en een GZ-psycholoog of een orthopedagoog (beiden externe deskundigen). Verder kan een GZ-psycholoog vanuit het Samenwerkingsverband aansluiten. De BOC is voorzitter van het ondersteuningsloket en geeft samen met de gedragswetenschappers een advies over de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring tot SBO en SO. Daarnaast beslist de BOC over de toekenning van (tijdelijke) extra ondersteuningsmiddelen aan scholen om het kind met specifieke ondersteuningsbehoeften en de school te kunnen helpen om passend onderwijs op de eigen school te realiseren.

In 2022 is het ondersteuningsloket in totaal 42 keer bijeengewees. Dit is minder dan vorig jaar. Wel was er een opvallende hausse aan aanvragen rond de zomervakantie, waardoor niet alles voor de vakantie opgepakt konden worden.

Er zijn twee toewijzingen voor lichte ondersteuning afgegeven bij de ondersteuningsloketten. Dit is minder dan in voorgaande jaren. Er zijn vier dossiers aangehouden omdat er nog te veel vragen waren om een passende onderwijsplek te adviseren. Deze zullen in de loop van 2023 verder worden opgepakt. Voor één leerling is het advies gegeven op de huidige basisschool te blijven en met het ondersteuningsloket vo te onderzoeken of een uitstroom naar praktijkonderwijs na dit schooljaar passend is. Eén leerling heeft een tlv vso gekregen in samenspraak met het ondersteuningsloket vo. Verder is er voor één leerling van het so een tlv sbo afgegeven.

Bij Fortior is de bovenschoolse ondersteuningscoördinator (BOC) de schakel tussen de leerlingenondersteuning op schoolniveau, diverse besturen en regionale netwerken en voorzieningen. Te denken is hierbij aan collega-stichtingen, gemeente en ketenpartners, voor zover actief in het werkgebied van de leerling. De BOC-taakomvang is 0,5 fte vast. De kosten bedroegen 50.000 euro in 2022. De BOC is medeverantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling voor de korte en middellange termijn op het gebied van bovenschoolse leerlingenondersteuning, het opstellen en beheren van het bestuursondersteuningsprofiel, de organisatie van de daarbij behorende activiteiten, de bijbehorende (financiële) planning, de verbinding tussen het bovenschoolse ondersteuningsbeleid op de Fortior-scholen enerzijds en passend onderwijs en transitie jeugdzorg in de regio anderzijds.

Onderstaand een tabel die over 2022 het aantal aanmeldingen c.q. besproken leerlingen in het ondersteuningsloket en het percentage per school weergeeft:

School van herkomst	Totaal aantal nieuwe aanmeldingen	% In OSL
Nieuwe aanmeldingen		
Sterrenpad	1	1,9
TCV Bao	0	0,0
De Zuidstroom	2	3,7
De Meule	10	18,5
Nova Montessori	0	0,0
Groeneveldschool	1	1,9
De Weiert	1	1,9
De Wegwijzer	0	0,0
Kleur-Rijk	4	7,4
School aan de Vijver	1	1,9
De Startbaan	3	5,6
Wilibrordusschool	0	0,0
Taal & lent	0	0,0
TCV sbo	3	5,6
Totaal Fortior	26	48,1
Overig	28	51,9
Subtotaal	54	100,0
Herindicaties		
Sbo	22	51,2
So	21	48,8
Subtotaal	43	100,0
Totaal behandelde aanmeldingen OSL 2022		
Nieuwe aanmeldingen	54	55,7
Herindicaties	43	44,3
Totaal	97	100,0

Al enkele jaren beschikt de Talentencampus over een voorziening voor partiële begeleiding van hoogbegaafden in de vorm van de Talentengroep. In samenwerking met de andere scholen worden leerlingen hier één dag per week begeleid. In het schooljaar 2021-2022 maakten 23 leerlingen hier gebruik van. Omdat de aanvragen voor de Talentengroep blijven toenemen, is er een extra groep geformeerd. Vier van hen zijn in maart overgestapt naar Da Vinci Onderwijs Junior. In het schooljaar 2022-2023 hebben tot en met december 2022 35 leerlingen gebruik gemaakt van de Talentengroep. Een flinke toename ten opzichte van 2021-2022. Deze zijn, net als in 2021-2022, verdeeld over twee groepen.

Zware ondersteuning

De Talentencampus bestaat uit scholen voor regulier onderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs en reguliere en gespecialiseerde kinderopvang. Het regulier onderwijs en het svo vallen onder verantwoordelijkheid van Fortior. Het so valt onder Onderwijsgroep Buitengewoon.

De sbo-school van Fortior is een expertisecentrum voor de regio. Dit begeleidt leerlingen, maar ondersteunt ook scholen bij begeleidingsvragen. De medewerkers ontwikkelen zich als in- en extern expert: zij werken in het primaire proces op school, terwijl ze ook ambulante begeleiding en ondersteuning verlenen. De Fortiorscholen en andere scholen in de gemeente Venlo zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de instandhouding van deze hoogwaardige sbo-school.

Op 1 maart 2020 is bij Fortior de pilot Da Vinci Onderwijs Junior gestart, een voltijdsvoorziening voor hoogbegaafde kinderen bij wie de basisondersteuning en de Talentengroep onvoldoende aansluiten op hun ondersteunings- en onderwijsbehoeften. Het gaat om kinderen die klaar zijn met het aanbod van het basisonderwijs maar nog niet klaar zijn voor het voortgezet onderwijs.

In 2022 is deze pilot voortgezet. In 2022 heeft Da Vinci Onderwijs Junior een definitieve status gekregen. In het schooljaar 2021-2022 zaten twaalf leerlingen in de groep van Da Vinci Onderwijs. Acht leerlingen hebben de overstap gemaakt naar het vo. Na de zomervakantie bestaat de groep van Da Vinci Onderwijs Junior uit elf leerlingen.

Voor kinderen voor wie het regulier basisonderwijs geen passend onderwijs kan realiseren, is na een toelaatbaarheidsverklaring het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs een mogelijkheid. Het sbo biedt bij uitstek mogelijkheden voor leerlingen met specifieke, gediagnosticeerde ondersteuningsvragen.

In 2022 is voor 23 leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring sbo afgegeven. Hiervan zijn er vijf naar een andere speciale basisschool gegaan, omdat deze scholen dicht bij thuis waren.

Van de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen kwamen er dertien leerlingen van Fortior. De andere leerlingen waren afkomstig van drie andere reguliere basisscholen uit Venlo, niet behorende bij Fortior, het speciaal onderwijs en vanuit de gespecialiseerde voorschoolse opvang. Opvallend is dat dit jaar het aantal plaatsingen bijna gelijk is aan het aantal van vorig jaar.

Veel aanvragen kwamen voort uit afnemende welbevinden door de leerproblemen. De gevolgen van de lockdowns en het vele digitale onderwijs lijken nog door te werken.

De specialistische kwaliteit van het sbo en de kleinere groepssamenstelling vragen extra investeringen. Het SWV Passend Onderwijs investeert vanuit de zorgmiddelen 203.000 euro, Fortior investeert uit eigen middelen 88.000 euro boven de basisvergoeding.

De regio heeft enkele scholen voor speciaal onderwijs: de so-scholen van Talentencampus Venlo, Ulingshof en De Wijnberg. Wanneer het bij De Wijnberg om een residentiële plaatsing gaat, is geen toelaatbaarheidsverklaring noodzakelijk. In 2022 is door het ondersteuningsloket voor 23 leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring so afgegeven. Hiervan ging het in zeven gevallen om Fortiorleerlingen. De andere leerlingen waren aangemeld via PSW, Unik of De Wijnberg, Mutsaersstichting. We zien dit jaar een lichte afname van leerlingen van Fortior die een tlv so hebben gekregen. Wel zien we een toename wanneer we kijken naar alle aanmeldingen voor speciaal onderwijs bij het ondersteuningsloket. De meeste ondersteuningsvragen waren terug te voeren op sociaal-emotionele ontwikkelingsproblemen. In gevallen betrof het (complexe) leerproblematiek.

Verantwoording van ingezette middelen

De middelen vanuit lumpsum zijn in het kader van passend onderwijs ingezet voor onder meer:

- o Professionalisering en scholing onderwijsgevend personeel,
- o Inhuur externe deskundigheid ter verhoging van onder meer de leeropbrengsten,
- o School- en leerlingbegeleiding in het kader van onder meer Vreedzame School,
- o Opbrengstgericht- en handelingsgericht werken.

De middelen vanuit het Samenwerkingsverband zijn in het kader van passend onderwijs ingezet voor onder meer:

- o Formatie en scholing van interne begeleiders,
- o Formatie, begeleiding en coördinatie van het ondersteuningsloket,
- o Ambulante begeleiding en inhuur specialisten, zoals psychologen en orthopedagogen,
- o Leerlingsspecifieke zorgarrangementen,
- o Facilitering onderwijs aan meer- en hoogbegaafden.

De doelen zijn in samenwerking met onze stakeholders, in afstemming met het bestuur van het Samenwerkingsverband en in samenhang met het strategisch beleidsplan van Fortior tot stand gekomen, gekwantificeerd als in navolgend schema.

Verantwoording van de middelen ontvangen van het SWV Passend Onderwijs Noord Limburg										
	bedragen 21/22				bekostiging 22/23				2022	
	middelen SWV		aantal kinderen		middelen SWV		aantal kinderen		in %	in %
	€	in % (1-10-20)	in %	€	in % (1-10-21)	in %				
Niveau 1 basisondersteuning	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Niveau 2 toevoeging aan de basisondersteuning	541.048	65%	2356	96%	718.940	71%	2435	97%	687.096	70%
Niveau 3 lichte ondersteuning op stichting niveau	143.608	17%	0	0%	140.000	14%	0	0%	142.105	14%
Niveau 4 lichte ondersteuning SBAO	152.394	18%	86	4%	150.325	15%	85	3%	151.532	15%
Niveau 5 zware ondersteuning SO	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal (inclusief nabetalings)	837.050		2.442		1.009.265		2.520		980.733	

In het schooljaar 2022 heeft de bovenschoolse ondersteuningscoördinator een beleidsplan Passend Onderwijs gemaakt voor de lopende periode van het strategisch beleidsplan. Dit is gebeurd in samenspraak met de bestuurder, de MT's van de scholen en medewerkers van BCO die aan Fortior zijn gekoppeld.

Versterken basisondersteuning op niveau 1 en 2

Dit schooljaar zijn we bezig met de volgende acties:

- o Start maken met het versterken van actuele ontwikkelingen orthobeelden voor alle leerkrachten. Vervolg van het aanbod orthobeelden voor nieuwe leerkrachten,
- o Versterken kennis leerlijnen in combinatie met referentieniveaus van de groepen 7 en 8,
- o Inzet NPO-gelden om de vertaalslag op school te kunnen maken,
- o Bij de MAX-gesprekken wordt het basisaanbod op de scholen twee keer per jaar kritisch bekeken en geëvalueerd. Scholen maken zelf de analyses. Aandachtspunten zijn rekenen en het aanbod voor sterke leerlingen. Het taalonderwijs is ook aandachtspunt. Hiervoor is een werkgroep bezig met een plan rondom taalontwikkeling voor Fortior,
- o Aan de hand van de WMK-kaarten wordt de uitvoering van het onderwijs door de scholen geëvalueerd.

Instroom vanuit de voorschoolse opvang

In samenwerking met de voorschoolse opvang en onderwijs de jonge leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften vroegtijdig in beeld krijgen en passend aanbod te bieden. De rol van de consultatiearts is hier ook van belang. Ook die ziet de kinderen en signaleert wanneer leerlingen extra ondersteuningsbehoeften heeft.

Dit schooljaar zijn we bezig met de volgende acties:

- Afspraken maken op Fortiorniveau met de voorschoolse opvang over de overdracht van nieuwe leerlingen. Wanneer vindt dit plaats en met wie; wat moet worden overgedragen?
- Start maken met onderzoeken of inrichten van een startklas helpend is om de instroom vanuit de ontwikkelgroepen te kunnen sturen. Omdat het Samenwerkingsverband hier ook mee bezig is, zal hiermee afstemming plaatsvinden.

Partnerschap ouders

In 2022 is tijdens de teamleidersbijeenkomst gewerkt aan:

- Kennis vergroten over het voeren van 'moeilijke' oudergesprekken en dit oefenen door teamleiders bij teamleidersbijeenkomsten. Dit wordt ook opgepakt bij startende leerkrachten,
- Regelmatig kritisch kijken. Het tijdig betrekken van ouders: wanneer, hoe, met wie, waarom enzovoort,
- Vanuit het oudertevredenheidonderzoek blijkt dat ouders over het algemeen zeer tevreden zijn over de communicatie.

Versterken HGPD/OPP

Dit doen we dit schooljaar door scholing met als doel het versterken van het maken van de weging en het handelingsgericht werken in het HGPD voor de teamleiders. Op school wordt dit ondersteund door de begeleiders vanuit BCO.

Verder gaan we aan de slag met het nieuwe OPP in Parnassys. Hierover maakt Fortior centrale afspraken.

Terugplaatsing vanuit het s(b)o

Fortior streeft er samen met het sbo en so naar om dit schooljaar minimaal één leerling terug te plaatsen. Hiertoe nemen zij samen met de BOC-er een besluit. De BOC-er bespreekt elk jaar de leerlingen die hiervoor in aanmerking komen.

Fortior spreekt met de scholen van Venlo en omstreken af, hoe de ontwikkeling van de verwezen leerlingen in beeld te houden. Hoe kunnen de scholen meer betrokken blijven bij deze leerlingen?

In het verslagjaar moment heeft één leerling de overstap gemaakt van so naar sbo.

Voor één leerling van het sbo zijn de school en de BOC-er met elkaar in gesprek om te onderzoeken of in de toekomst de overstap naar regulier basisonderwijs haalbaar is.

Samenwerking met ketenpartners

Onderwijs kan het niet alleen. Om leerlingen goed te kunnen bieden wat ze nodig hebben is een integrale blik op hun ontwikkeling inclusief hun thuissituatie noodzakelijk. We zoeken hiervoor samenwerking met gemeente, artsen, BCO en externe partners.

Belangrijk doel is helderheid te krijgen over de scheidslijn tussen onderwijs en zorg en hoe dit af te stemmen met elkaar.

Er is een paar keer per jaar overleg tussen de BOC-ers van Venlo en de gemeente om deze zaken bespreekbaar te maken. Relevante informatie wordt daarna gedeeld met de teamleiders.

Tegengaan thuiszitters

Op dit moment is er één thuiszitter. Hier zijn het Samenwerkingsverband, de onderwijsconsulent, de gemeente en de leerplichtambtenaar bij betrokken. School zorgt voor onderwijsaanbod. Advies van de onderwijsconsulent en het Samenwerkingsverband is dagbesteding. Dit wordt verder door de gemeente opgepakt. Op het moment dat onderwijs weer in beeld komt, wordt bekeken hoe dit te organiseren vanuit de gelden Passend Onderwijs.

Hoogbegaafdheid

Binnen Fortior wordt al hard gewerkt aan een passend aanbod voor hoogbegaafde (hb) leerlingen. Op de verschillende ondersteuningsniveaus zijn de volgende voorzieningen:

- Niveau 1 en 2: Plusgroepen in scholen,
- Niveau 3: Talentengroep één dag per week,
- Niveau 4: Da Vinci Onderwijs Junior: fulltime hb-onderwijs voor leerlingen die de leerstof van het basisonderwijs al groot deels hebben doorlopen, door Fortior in samenwerking met Den Hulster. Op termijn uitbreiden naar jongere leerlingen,
- Niveau 5: hb-plus, voltijds hb-onderwijs voor hoogbegaafde kinderen dubbel bijzonder. Deze groep wordt niet door Fortior geleid, maar door OG Buitengewoon.

Doel is dat alle leerkrachten een kennis hebben over hoogbegaafdheid en weten wanneer ze leerlingen moeten verwijzen naar andere voorzieningen van hoogbegaafdheid binnen en buiten hun eigen school. Daar waar nodig is er de mogelijkheid deze kennis te vergroten. Hoe signaleer ik deze leerlingen? Wat is passend verrijgings- of verdiepingaanbod? Hoe worden ouders hierin meegenomen?

Twee keer per jaar evalueert Fortior de ontwikkelingen van het strategisch beleidsplan aan de hand van de WMK-kaarten. Ook het onderdeel Passend Onderwijs komt daarin terug.

PERSONEEL EN PROFESSIONALISERING

Strategisch personeelsbeleid

Om onze gezamenlijke ambities waar te kunnen maken, moeten wij niet alleen excelleren in onze hoofdtaak, onderwijs, maar ook in authentiek en onderscheidend werkgeverschap. Fortior doet dit door een eigentijds HR-beleid te koppelen aan de doelen uit het strategisch beleidsplan en de daarin verwoorde onderwijskundige visie. Vertrouwen, aandacht voor de mens, professionele ruimte, samenwerken en verantwoordelijkheden zijn daarin essentieel. Medewerkers maken het verschil en Fortior zorgt dat zij het verschil kunnen maken. In deze beleidsperiode zetten wij dan ook in op verdere ontwikkeling van onze professionals en de doorontwikkeling van een passend effectief HR-beleid.

De inhoudelijke keuzes die we op HR-gebied maken zijn gebaseerd op de manier waarop de verschillende scholen hun onderwijs vormgeven. Dit vraagt om medewerkers die deze keuzes en visie onderschrijven en die hun professioneel, pedagogisch en didactisch handelen daaraan ontleen. De lokale kleuraccenten die op dit vlak door de verschillende scholen worden aangebracht, liggen vast in de onderscheidene schoolplannen.

Vanuit de waarden van Fortior wordt invulling gegeven aan organisatie- en onderwijsontwikkeling en aan de persoonlijke ontwikkeling van zowel onze professionals als onze kinderen. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Iedere medewerker werkt vanuit vermogen en eigenaarschap aan zijn persoonlijke ontwikkeling en neemt verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen van de school en de stichting.

Op schoolniveau wordt hiertoe een scholingsplan opgesteld, waarin aandacht is voor collectieve en individuele ontwikkeling. We werken samen om te komen tot een professionele cultuur, een organisatie waar het prettig en goed werken is en waar kinderen op de voorgrond staan. In onze scholen werken collega's die plezier in hun werk hebben en die, als dit even niet zo is, daar iets aan doen en open staan voor nieuwe uitdagingen met andere collega's.

In grote lijnen kunnen wij de volgende HR-thema's benoemen:

Professionele leercultuur

Fortior wil verder ontwikkelen naar een professionele leercultuur in de gehele organisatie. Hierin komt de professional optimaal tot zijn recht en is er een constante focus op verbetering van het onderwijs en de ontwikkeling van de medewerkers. Samenwerken, delen van kennis en kwaliteitsgericht werken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In professionele leergemeenschappen, zowel intern als extern, blijft Fortior medewerkers uitdagen en inspireren om structureel te reflecteren en te evalueren. Een eigentijdse gesprekkencyclus is daarin ondersteunend.

Vinden en binden

Onze medewerkers zijn de belangrijkste spil en spelers in het onderwijs. Fortior profileert zich als aantrekkelijke werkgever die de juiste werknemers weet te vinden en aan zich weet te binden, met aandacht voor de mens, goede mogelijkheden tot verdere professionalisering en doorgroei. In de huidige arbeidsmarkt zullen wij nog meer onderscheidend moeten worden. Waarom willen medewerkers bij Fortior werken? Daarvoor dienen processen en systemen actueel en volledig te zijn, effectief en optimaal benut te worden zodat de randvoorwaarden voor de nieuwe maar ook de bestaande medewerker maximaal ondersteunend zijn. Naast het blijven vinden van de juiste medewerkers om de kwaliteit van ons onderwijs te kunnen blijven borgen, te vernieuwen en de toekomstige generatie maximaal voor te bereiden verdienen medewerkers een warm welkom, een goede begeleiding en ondersteuning maar ook heldere mogelijkheden tot doorgroei binnen de organisatie.

Opleiden en ontwikkelen

Fortior geeft gerichte aandacht aan professionalisering en loopbaanontwikkeling. Wij zorgen voor een werkomgeving waar de medewerker maximaal inzetbaar blijft, werkplezier beleeft en bijdraagt aan optimale onderwijskwaliteit. Een juiste combinatie van ambities van medewerkers en de behoeften van de organisatie. Het benutten van talenten en het laten floreren van de Fortiomedewerker door de inzet van competenties en vaardigheden op de juiste plek. Persoonlijke aandacht, gezien en gehoord worden,

ondersteuning en begeleiding, zoals scholing, training, coaching en mobiliteit. Hierdoor blijven medewerkers gemotiveerd, uitgedaagd en duurzaam inzetbaar.

In de gesprekscyclus geven medewerkers op basis van eigenaarschap zelf aan hoe ze persoonlijke en professionele ontwikkeling in relatie tot de behoeftes van de organisatie inhoud en vorm gaan geven. Fortior faciliteert hierin zoveel mogelijk.

De scholen investeren in scholing en professionalisering van de medewerkers en maken daar in de schoolbegroting ruimte voor. Op schoolniveau is hieraan in het verslagjaar uit reguliere middelen 153.000 euro besteed. Daarnaast 50.000 euro aan extra middelen vanuit de NPO-middelen en 3.000 euro uit overige subsidies. Verder wordt in het budget voor schoolbegeleiding ook substantieel ingezet op scholing in het kader van implementatie van leerlijnen en schoolontwikkeling.

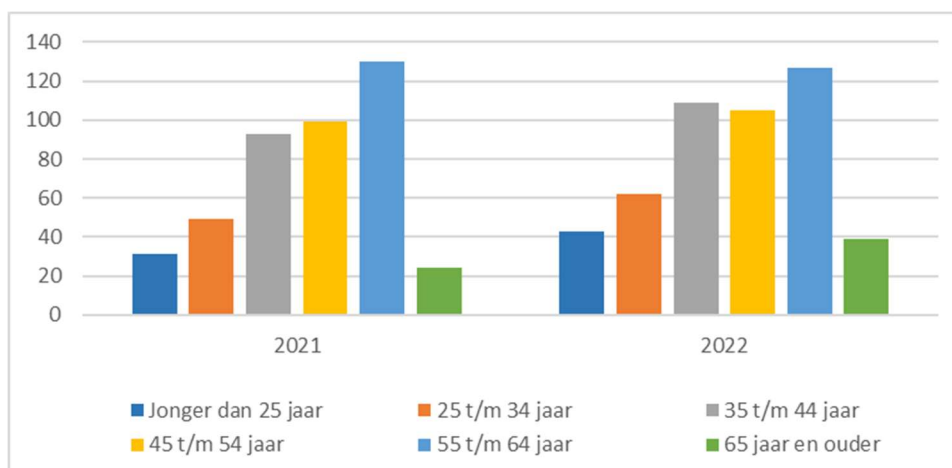
Vitaliteit

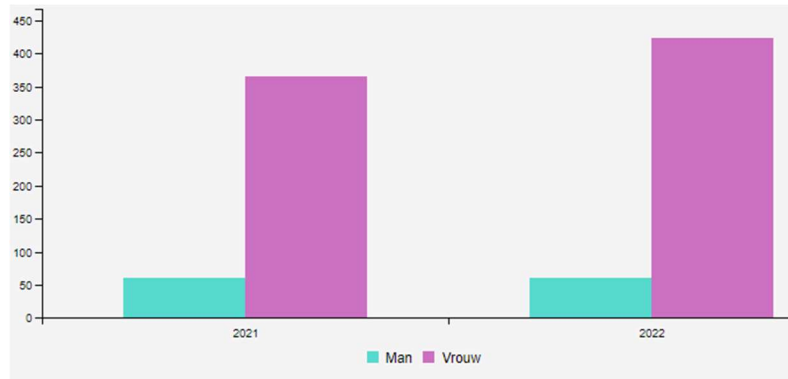
Fortior wil goed voor haar medewerkers zorgen. Waardering uitspreken voor inzet en luisteren naar wat echt nodig is. Om medewerkers te ondersteunen bij het vinden van een gezonde balans tussen inspanning en ontspanning heeft Fortior haar Vitaliteitsbeleid gericht op duurzame inzetbaarheid. Dit is een essentieel onderdeel van ons HR-beleid. Wij bieden mogelijkheden om te werken aan eigen vitaliteit, gezonde leefstijl en het behouden van de balans tussen werk en privé. Het stelt medewerkers in staat hun veerkracht te vergroten en uitdagingen aan te gaan. Ieder individu heeft daarbij eigen behoeftes en kan in iedere loopbaanfase ondersteund worden. Binnen Fortior geven we hier vorm aan door op organisatie- en individueel niveau vragen aan elkaar te blijven stellen en afspraken te maken over loopbaan, persoonlijke ontwikkeling, mobiliteit en gezondheid in relatie tot werk.

In het afgelopen jaar heeft per team een onafhankelijk uitgevoerde scan plaatsgevonden, om te bepalen wat de behoeftes van de teamleden waren om vitaal en met plezier goed onderwijs te kunnen verzorgen. De belangrijkste wensen die daaruit voorkwamen en waar we mee aan de slag zijn:

- Rust en ruimte voor een goede en professionele taakuitvoering,
- Meer budget voor kleinere scholen,
- Vervanging efficiënt regelen,
- Nieuwe plannen inbedden in lopende ontwikkelingen.

De opbouw van ons personeelsbestand:

Invulling van vacatures is door de tekorten op de arbeidsmarkt in toenemende mate problematisch. Op tal van manieren hebben we actie ondernomen om dit aan te pakken. Dit doen we onder meer in samenwerking met collega-stichtingen in Noord-Limburg in het kader van RAP:

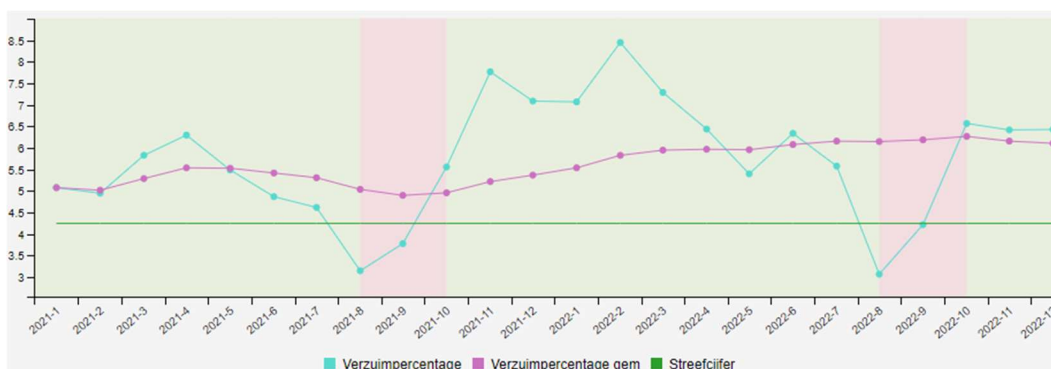
- o Doorontwikkelen van site ikbenleerkracht.nl; zie onderwijspoinlimburg.nl,
- o Benutten van subsidies opleiden en begeleiden (startende) medewerker,
- o Aanbieden intervisie voor directeuren en coaching medewerkers,
- o Opleiden directeuren in de regio,
- o Ontwikkelen en mogelijk maken om zijinstromers in het onderwijs op te leiden tot leerkracht,

De wervingsacties voor nieuwe medewerkers zijn succesvol geweest. In een moeilijke personeelsmarkt en met een toenemende vraag als gevolg van het groeiend aantal leerlingen zijn we er in 2022 toch in geslaagd bij de start van het schooljaar de vacatures volledig ingevuld te krijgen. Bij het begin van het schooljaar ging het om 33 nieuwe medewerkers, mede aangetrokken vanwege de behoefte ter invulling van onze NPO-plannen.

Ziekteverzuim

De coronapandemie had ook in 2022 nadrukkelijk invloed op de verzuimcijfers, met name postcovidgerelateerde klachten zorgen voor een stevige toename van middellang en lang verzuim. Directeuren worden in de rol van casemanager ondersteund en gestimuleerd een proactieve rol te nemen jegens medewerker en bedrijfsarts. Eigenaarschap bij medewerkers wordt meer en meer gestimuleerd door het voeren van gesprekken met directeuren, verzuimcoördinator en bedrijfsarts zodat ze zelf meer de regie voeren over eigen gezondheid en vitaliteit. De providerboog met diverse mogelijkheden voor medewerkers om verzuim te voorkomen en effectief te begeleiden is uitgebreid, hier wordt frequent en met effect en tevredenheid gebruik van gemaakt. In deze beleidsperiode is de focus geweest op effectievere curatieve maatregelen en meer en meer aandacht voor de gezonde en vitale medewerker.

Het verloop van het verzuim kan als volgt worden weergegeven:

Het gemiddeld verzuim laat een stijging zien ten opzichte van het afgelopen jaar. Mede door corona en een toename van kortdurende verzuimmeldingen. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar in cijfers:

Gemiddelden	2020	2021	2022
Verzuimpercentage	5 %	5 %	6 %
Meldingsfrequentie ⁱ	0,89	0,90	1,23
Verzuimduur	18,02	26,42	18,96
Medewerkers			
Medewerkers totaal	324,00	343,00	376,00
Medewerkers verzuim	155 (48 %)	165 (48 %)	219 (58 %)
Medewerkers zonder verzuim	169 (52 %)	178 (52 %)	157 (42 %)

Noot: het hier vermelde aantal medewerkers is het absoluut aantal dat gedurende het jaar in dienst is of is geweest.

Onderstaande tabel toont de verdeling over de verschillende leeftijdsgroepen:

Categorie	Medewerkers				Meldingen	FTE ⁱ			Percentage Verzuim	Verzuimdagen				Totaal
	Totaal	Met verzuim	Zonder verzuim	Nulverzuim		Totaal	Verzuim	Relatief		< 1 wk	1 tot 6 wk	6 wk tot 1 jr	> 1 jr	
Jonger dan 25 jaar	39	10	29	74.36%	28	10.5884	0.1257	1.19%	59	7	139	0	205	
25 t/m 34 jaar	61	46	15	24.59%	109	34.5467	0.7555	2.19%	221	266	554	0	1041	
35 t/m 44 jaar	93	64	29	31.18%	160	40.9734	2.062	5.03%	306	521	1371	440	2638	
45 t/m 54 jaar	90	62	28	31.11%	151	54.1572	3.0014	5.54%	244	604	566	1359	2773	
55 t/m 64 jaar	94	68	26	27.66%	150	47.6579	3.5967	7.55%	278	476	3015	825	4594	
65 jaar en ouder	34	18	16	47.06%	29	12.1931	1.0957	8.99%	70	22	627	0	719	
Totaal	411	268	143	34.79%	627	200.1167	10.637	5.32%	1178	1896	6272	2624	11970	

Noot: het hier vermelde aantal medewerkers is het absoluut aantal dat gedurende het jaar in dienst is of is geweest.

Aanpak werkdruk

Met ingang van schooljaar 2018-2019 ontvangen de scholen aanvullende middelen om de werkdruk te verminderen. Met een grotere rol voor de leraren en de teams wordt het eigenaarschap van de werkdruplossingen voor de leraren gestimuleerd. Het team maakt in samenwerking met de

schooldirecteur het bestedingsplan, dat ter instemming wordt voorgelegd aan de P-MR. Dit versterkt de samenwerking binnen de diverse geledingen in de school. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de afstemming dat het werkdruggeld wordt ingezet in samenhang met de andere prioriteiten en opdrachten. Jaarlijks worden de effecten getoetst. In 2022 is dit onderzoek weer uitgevoerd en begin 2023 worden de resultaten daarvan verwacht.

In 2022 is 755.600 euro aan werkdruggeld ontvangen, deze zijn volledig voor personeel ingezet. Er is met de werkdruggeld géén Personeel Niet in Loondienst (PNIL) ingezet.

Interne mobiliteit

De aandacht voor interne mobiliteit is onverminderd en is geborgd in de gesprekkencyclus. Ons mobiliteitsbeleid staat in dienst van de persoonlijke ontwikkeling van mensen, van de organisatie en van de kwaliteit van het personeel. Soms ligt het accent van het beleid op het oplossen van formatietekorten, maar primair is de drijfveer om uit oogpunt van goed personeelsbeleid loopbaankansen te bieden.

Beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

Fortior streeft naar mogelijkheden om na ontslag geen uitkeringen te hoeven doen. In 2022 is in één individuele situatie in overleg een passende oplossing gevonden.

ONDERWIJS EN INFORMATIETECHNOLOGIE

ICT

Er is een stevige inzet en investering in zowel middelen als begeleiding nodig om tegemoet te komen aan de roep om digitale leermethoden, het leren op afstand en aan de nieuwe mogelijkheden om gezamenlijk digitaal te leren.

ICT wordt als leermiddel toegepast om eigentijds onderwijs mogelijk te maken. Behalve onderwijsinhoudelijke toepassingen optimaliseren wij ook de toegevoegde waarde van het leerlingvolgsysteem, de leerlingadministratie en de overige ondersteunende systemen voor onze scholen en voor de stichting als geheel.

Iedere school heeft een i-coach. Er is structureel overleg waarin de i-coaches, het MT van iedere school en de stafmedewerker ICT overleggen, plannen en evalueren op welke manier ICT het beste toegepast kan worden in de dagelijkse onderwijspraktijk. Daarnaast zijn er reguliere bijeenkomsten met de i-coaches, om van elkaar te leren en samen te werken aan mogelijkheden tot verbetering.

In het kwaliteitsonderzoek dat Fortior begin schooljaar 2022-2023 heeft gedaan is te zien dat ICT een flinke groei heeft doorgemaakt in de beeldvorming van directies en MT's. Van alle beleidsterreinen is de groei van ICT het grootst.

Afgelopen periode is flink geïnvesteerd in professionalisering en infrastructuur. Er is nu in elke klas een nieuw digibord en voor elke leerling van groep 3 t/m 8 een persoonlijk device. Dit is terug te zien in de bovenstaande cijfers.

In de navolgende paragrafen wordt per speerpunt uit ons strategisch plan aangegeven welke stappen in het afgelopen jaar zijn gerealiseerd.

Eigentijds

Microsoft Office 365

Dit pakket faciliteert *cloudbase* werken waardoor iedereen op elke tijd en elke plaats kan werken. Hiermee voldoet Fortior aan een belangrijke voorwaarde om modern en eigentijds onderwijs te bieden.

Hardware

In deze beleidsperiode zijn extra laptops voor leerlingen en leraren geleverd en geïnstalleerd. Dit betekent dat de leerlingen van groep 3 t/m 8 en alle leerkrachten van Fortior beschikken over een eigen laptop. Voor leerlingen uit de onderbouw zijn op de verschillende scholen zowel leerlingenlaptops als iPads aanwezig. In augustus 2022 zijn in alle klaslokalen de oude digiborden vervangen door de allernieuwste generatie van Prowise. Deze bieden naast hoge kwaliteit ook tal van nieuwe didactische mogelijkheden. Hiermee faciliteren we modern, eigentijds onderwijs en bevorderen we eigenaarschap bij leerlingen en leerkrachten.

Eenentwintigste-eeuwse vaardigheden

Een van de focuspunten in deze strategische beleidsperiode is het integreren van eenentwintigste-eeuwse vaardigheden in de dagelijkse onderwijspraktijk. Een onderdeel hiervan is digitale geletterdheid, bestaande uit ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, informatievaardigheden en *computational thinking*, dit is het praktisch en creatief inzetten van digitale middelen om een probleem op te lossen. De Fortiorscholen hebben gekozen voor een doorlopende leerlijn digitale geletterdheid. Met het programma Basicly gaan we hier inhoud aan geven. Basicly is gericht op zowel leerlingen als leerkrachten en biedt een compleet pakket van voor groep 1 t/m 8 om leerlingen digibewust en digivaardig te maken.

In het strategisch meerjarenplan van Fortior zijn drie lijnen te onderscheiden: Samenwerking, Eigenaarschap en Eigentijds. Op het gebied van Eigentijds zijn duidelijke kwaliteitsaspecten geformuleerd die raakvlakken hebben met ICT en eenentwintigste-eeuwse vaardigheden. De indicatoren 'Wij maken gebruik van digitale en moderne methodieken en materialen' en 'Wij zijn ons bewust van en passen de mogelijkheden van eenentwintigste-eeuwse vaardigheden toe, specifiek op gebied van samenwerken' hebben consequenties voor de vormgeving en inrichting van ons onderwijs met behulp van ICT.

Vanuit deze kwaliteitsaspecten zijn we aan de slag gegaan met toepassingen als Gynzy, Basicly en Prowise Presenter. Het gaat hier om een set moderne digitale leermiddelen die ons helpen de doelstellingen te realiseren. Via Prowise Presenter is het mogelijk om op een interactieve manier les te geven. Leerlingen zien hun individuele inbreng meteen op het digibord verschijnen. Dit verhoogt de betrokkenheid en zorgt ervoor dat leerlingen ook digitaal kunnen samenwerken. Ook zijn leraren bezig om de mogelijkheden van opdrachten in teams in te verkennen. Deze omgeving faciliteert ook samenwerkend leren met behulp van ICT. In de iCoach-bijeenkomsten zijn ervaringen van scholen gedeeld.

Adaptieve digitale software

Dit type software speelt een belangrijke rol bij de individuele ontwikkeling van een groot deel van de leerlingen. Steeds meer Fortiorscholen gebruiken hiervoor het programma Gynzy. Er zijn ruim negen honderd accounts voor leerlingen die hier vrijwel dagelijks mee werken. Gynzy wordt op de meeste scholen aanvullend bij de methode gebruikt. Op het gebied van rekenen en taal hebben leerlingen extra oefenstof tot hun beschikking. Doordat het programma adaptief is, speelt het in op het niveau en de behoeften van de leerlingen. Zo kan een leerkracht met behulp van de software gedifferentieerd werken en met verschillende niveaus in een klas uit de voeten. Op deze manier geven we invulling aan de kwaliteitsindicator uit het strategisch jaarplan om te werken met 'digitale en moderne methodieken en materialen'.

Wetenschap en Techniek

Dit is een nieuw item in het curriculum van de basisscholen. Afgelopen jaar heeft Fortior de scholen gefaciliteerd met kleine ICT-leskisten inclusief professionele begeleiding bij het gebruik. In het huidige schooljaar wordt opgeschaald door onder meer de samenwerking met Den Hulster (Experientcenter) en Kerobei. Zo wordt een doorlopende leerlijn voor groep 1 t/m 8 gerealiseerd met kant-en-klaarlesmateriaal en kunnen leerlingen uit het PO het ontdeklab op Den Hulster bezoeken. Met subsidie gaan we op enkele scholen aan de slag met een pilot om op school een eigen ontdeklab te realiseren. Door de subsidie van Kennisnet is er ruimte voor materialen en professionele begeleiding om leraren te laten wennen aan de materialen en het gebruik inzet ervan. Enkele scholen hebben dit jaar ook meegedaan met de SpaceBuzz.

Dit is een innovatief project over ruimtevaart en duurzaam omgaan met de aarde. Als hoogtepunt van het project stond er een raket bij basisschool Kleurrijk waarin leerlingen van diverse scholen een ruimtereis in Virtual Reality hebben gemaakt.

ParnasSys

ParnasSys is een modern leerlingadministratie- en volgsysteem. Hiermee kunnen we de leerlingen beter volgen en kunnen we hun onderwijsbehoeften beter inplannen. Om de mogelijkheden van ParnasSys nog beter te benutten heeft Fortior scholing verzorgd op het gebied van Groepskaarten en Leerlingrapporten. Ook is er een APK ParnasSys afgenomen: een specialist van ParnasSys analyseert dan samen met het MT van de school het functioneren van het programma. Er worden suggesties voor verbeteringen aangedragen waardoor de school er optimaal gebruik van kan maken.

De uitwisseling van leerlinggegevens tussen ParnasSys en DUO is vereenvoudigd. Hiervoor zijn enkele systemen aangepast. De tot nu toe gehanteerde BRIN-nummers zijn vervangen door RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen) en uitwisselingsorgaan BRON wordt ROD (Register Onderwijs Deelnemers). Dit alles moet ertoe leiden dat de bekostiging van leerlingen eenvoudiger gaat verlopen.

SIVON

SIVON is een coöperatie van schoolbesturen in het po en vo. Hierin bepalen de leden gezamenlijk de richting. Fortior krijgt toegang tot expertise en kennisdeling en zorgt samen met andere besturen voor een passend aanbod van ICT-producten en -diensten. Recentelijk is besproken om via SIVON mee te doen aan een project over Veilig Internet. Hierdoor wordt extra filtering mogelijk op onze netwerken.

Eigenaarschap

Coachend lesgeven

Dit is een van de speerpunten in het strategisch beleidsplan 2020-2024. Leerlingen worden eigenaar van hun eigen leerontwikkeling en de leerkracht vervult een meer begeleidende rol. ICT is een belangrijk hulpmiddel om leerontwikkeling zichtbaar te maken en te volgen. Denk hierbij aan het leerlingvolgsysteem (ParnasSys), digitaal portfolio, informatievaardigheden, presenteren van werkstukken en dergelijke.

ICT-basisvaardigheden leerlingen en leerkrachten

Een van de Fortiordoelen in deze beleidsperiode is het implementeren van een doorlopende leerlijn digitale geletterdheid. Besloten is om het programma Basicly hiervoor te gebruiken. Deze software ontwikkelt de digitale geletterdheid van zowel leerlingen als leerkrachten.

Samenwerken

Eenentwintigste-eeuwse vaardigheden

Samenwerken is een van de eenentwintigste-eeuwse vaardigheden. ICT speelt hierin een belangrijke ondersteunende rol. Denk hierbij aan het samenwerken van leerkrachten zowel op school als schooloverstijgend, het samenwerken van leerlingen aan werkstukken, opdrachten en dergelijke, onlineonderwijs en het werken in Microsoft Teams. Invoering van eenentwintigste-eeuwse vaardigheden in het onderwijs bevordert de samenwerking. Dit zien we ook terugkomen in de didactiek die hoort bij onderzoekend en ontwerpnd leren en gebruikt wordt in de ontdeklabs op scholen. Via open opdrachten moeten kinderen zelf in groepsvorm regie nemen, afstemmen, plannen en organiseren. Dit leidt tot mooie presentaties voor de groep. Zoals een documentaire die leerlingen met behulp van een greenscreen hebben gemaakt, een digitale presentatie als resultaat van een onderzoeksvraag, of een escaperoom die leerlingen zelf aan de hand van een thema ontworpen hebben.

Ouderportaal schoolwebsites

Door de inzet van het Ouderportaal verlopen de communicatie en de samenwerking tussen ouders en school goed. Hierdoor kunnen we onze schoolwebsites anders gaan gebruiken. Deze zijn nu primair gericht op het werven van nieuwe leerlingen. Ouders van bestaande leerlingen communiceren via het Ouderportaal.

ICT-schoolbezoeken

Eens per jaar vinden er ICT-schoolbezoeken plaats. Tijdens deze bezoeken worden de ICT-doelen van school besproken met de i-coach en een MT-lid. Samen bekijken we wat haalbaar is, wat de wensen zijn en of de

ICT-schooldoelen aansluiten bij onze strategische ICT-doelen in deze beleidsperiode. De gesprekken zijn ook bedoeld om de ambities op schoolniveau vast te stellen en te bespreken wat hierbij nodig is aan facilitering vanuit het bestuurskantoor. We geven scholen in de afgesproken kaders de ruimte om ook eigenaarschap te nemen en eigen initiatieven te lanceren.

Bijeenkomsten i-coach

Deze bijeenkomsten vinden vier keer per schooljaar plaats. Doel is om de samenwerking tussen de scholen op het gebied van ICT te bevorderen. Ook worden deze bijeenkomsten gebruikt om de kennis van de i-coaches op peil te houden en nieuwe zaken te presenteren en met elkaar af te stemmen. Fortior werkt via het principe *teach the teacher* waarbij de i-coach de opgedane kennis en ervaringen verspreidt in zijn eigen schoolteam.

Twee bijeenkomsten van i-coaches hebben dit jaar plaatsgevonden. De eerste stond geheel in het teken van Wetenschap en Techniek bij Fortior. In de tweede bijeenkomst is het thema digitale geletterdheid besproken. Vanuit landelijke kaders komt hier meer aandacht voor en onder meer via Basicly zijn de mogelijkheden voor Fortior verkend.

ICT-voortgangsoverleg college van bestuur

Tijdens dit maandelijkse overleg wordt de voortgang op het gebied van ICT besproken met het college van bestuur. Ook wordt besproken op welke manier we het beste bovenscholse ondersteuning en advies kunnen bieden aan de scholen. Periodiek wordt er een overzicht gestuurd naar het cvb met de recente ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van ICT.

Microsoft 365

Microsoft 365 is geheel gericht op samenwerking. Door steeds meer gebruik te maken van de mogelijkheden in dit pakket wordt de samenwerking in Fortior geoptimaliseerd. Dit zien we zowel in samenwerking tussen medewerkers als leerlingen terug. Via Teams worden online overleggen ingepland, documenten en bestanden worden met elkaar gecreëerd en gedeeld. Deze manier van werken is inmiddels zo ingebed in de organisatie dat we niet meer zonder kunnen.

AVG

Stichting Fortior hanteert het programma Yoursafetynet om te kunnen werken volgens de AVG-regels. Het programma is onlangs voorzien van de nieuwe modules Incidentenregistratie en Verwerkingen. Hiermee kunnen we AVG-gerelateerde zaken gestructureerd bijhouden. Nieuw in het programma is de autorisatiematrix, die de verschillende rollen en toegangsrechten tot de softwareprogramma's in kaart brengt. Inmiddels is deze ingevuld, zodat we een goed beeld hebben van rechten en rollen van medewerkers voor door ons gebruikte software.

Met onze functionaris gegevensbescherming is recent een risicoanalyse afgenomen om goed zicht te krijgen op mogelijke dreigingen. Hieruit blijkt dat Fortior goed scoort op AVG in vergelijking met andere stichtingen. Onderdelen die aandacht behoeven zijn:

- IPB-beleid opnieuw onder de aandacht brengen bij medewerkers,
- Melding van incidenten en datalekken,
- Email met vertrouwelijke tekst of bijlage,
- Niet vertrouwelijk omgaan met inloggegevens.

Op deze punten gaan we de komende tijd in overleg met onze functionaris gegevensbescherming actie ondernemen.

HUISVESTING EN FACILITAIRE ZAKEN

Huisvestingsbeleid

Uitgangspunten voor het huisvestingsbeleid van Fortior zijn de onderwijskundige ruimtebehoefte, een goed binnenklimaat en streven naar zo laag mogelijke *total cost of ownership* (TCO).

Fortior staat voor eigentijds en toekomstgericht onderwijs. Bij het vertalen van de ruimtebehoefte in een programma van eisen staat het onderwijsprogramma centraal. De didactische werkvormen en leerlingactiviteiten zijn hierbij de uitgangspunten. Door teams en directie vanuit hun visie op onderwijs de juiste keuzes te laten maken, prikkelen we de brede ontplooiing vanuit eigen mogelijkheden en talenten. Bij de vertaling van eisen naar ontwerp zorgen we voor een veilige en uitdagende omgeving, waarin iedereen meetelt en zichzelf mag zijn.

Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP)

In 2022 is het MJOP aangepast waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de planning van het noodzakelijke vervangingsonderhoud en de verduurzamingsinvesteringen gericht op de verbetering van bestaande gebouwen. Daarnaast wordt het jaarlijks preventief en klachtenonderhoud gepland en uitgevoerd. Al deze onderdelen zijn opgenomen in een samenhangend plan waarin Fortior het onderhoud aan gebouwen planmatig uitvoert en tegelijkertijd niet onnodig middelen reserveert in de voorziening voor levensduur verlengend onderhoud. Vanuit de overeenkomst met de gemeente Venlo komen scholen ouder dan 35 jaar in aanmerking voor renovatie.

Verduurzaming

Bij de verduurzaming van gebouwen volgen we de leidraad verduurzaming van schoolgebouwen van het RVO en gebruiken we de bijbehorende maatregelenlijst.

Duurzaamheidsaspecten zijn:

- o Onderwijskundige ruimte en gebruikskwaliteit: toegankelijkheid en functionaliteit,
- o Gezondheid en binnenmilieu: luchtkwaliteit, thermisch comfort, visueel comfort, akoestische waarde en toekomstgerichte voorzieningen,
- o Educatie: mogelijke koppeling in het lesprogramma aan duurzaamheid,
- o Energie: energieprestatie, besparingspercentages, duurzame energie en aanvullende energiemaatregelen,
- o Milieu: water, afval, materialen en groen,
- o Duurzame materialen: FSC-hout, milieuvriendelijke verf en dergelijke,
- o Technische kwaliteit: schoonmaakbaarheid en veiligheid.

Renovatie en budgetovereenkomst

De in 2018 getekende budgetovereenkomst met de gemeente Venlo maakt renovatie van schoolgebouwen in samenwerking met de gemeente mogelijk. Per gepland huisvestingsproject worden aan de hand van een haalbaarheidsanalyse een plan en een begroting opgesteld en vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst.

Voor de Groeneveldschool is door de gemeente zowel een renovatiebedrag ter beschikking gesteld als een bedrag voor uitbreiding. De uitbreiding voorziet in het huisvesten van de leerlingen van basisschool Taal & lent. De gemeente heeft de volgende bedragen vastgelegd:

- o Renovatiebudget: 1.308.188 euro,
- o Nieuwbouwbudget voor uitbreiding: 1.051.000 euro.

Vanuit de voorziening groot onderhoud van het bestaande gebouw plant Fortior een bijdrage van 511.627 euro als aandeel in de renovatiekosten.

Het afgelopen jaar zijn de prijzen fors gestegen. Voor het verkrijgen van een reëel budget is het bestek door een externe bouwkostencalculator doorgerekend en aangepast aan het prijspeil van november 2022. Op grond van deze calculatie zijn de totale kosten ten opzichte van het oorspronkelijke budget in 2020 gestegen van 3.109.188 euro naar 4.251.681 euro in november 2022, een stijging van 1.142.493 euro, ofwel 36 procent.

De gemeente heeft ingestemd met de aanbesteding en de genoemde verhoging ten laste van haar budget.

Vastgoedvisie

De komende periode van vier jaar heeft Fortior voor de scholen De Meule, Nova Montessori en Wilibrordusschool met de gemeente de visie voorgelegd om op beide locaties vanuit perspectief van wijkontwikkeling en de behoefte aan maatschappelijke vastgoedfunctie, de ruimtebehoefte van de scholen in dit totaal in te passen. Deze insteek is positief ontvangen en wordt het komend jaar verder bestuurlijk verkend.

Huisvestingsprojecten

Voor de gebouwen waar grotere aanpassingen worden gepland, wordt een gedetailleerd projectplan opgesteld. Hieronder lichten we per project de voortgang in 2022 toe.

Sterrenpad 't Ven

Na de verbouwing in 2021 is in 2022 gestart met het schilderwerk. In 2022 is het binnenschilderwerk afgerond, in het voorjaar 2023 wordt het buitenschilderwerk uitgevoerd.

School aan de Vijver

Op de School aan de Vijver is door een interne verbouwing de beschikbare onderwijsruimte vergroot: twee kantoren en een deel van de gang zijn omgevormd tot een klaslokaal. Hiermee kan een extra groep in het gebouw gehuisvest worden. De interne verbouwing is in de meivakantie uitgevoerd en heeft geen onderbreking van het onderwijsprogramma veroorzaakt.

Groeneveldschool en Taal & lent

Van meet af aan hebben we in samenwerking met Spring ernaar gestreefd een IKC te realiseren. De inhoudelijke samenwerking was sturend voor de ruimtebehoefte. Vanuit bestuurlijk overleg is dit het gemeenschappelijk beleid dat door de gemeente ondersteund wordt. Het gaat hier om de programmaliijn Onderwijskansen die de gemeente mee heeft ontwikkeld en die een doorgaande ontwikkelingslijn van nul tot achttien jaar ondersteunt. Door het realiseren van de voorziening voor kinderopvang geven we daar inhoud aan. In 2022 is het ontwerp hierop aangepast en heeft Spring de financiering voor haar deel geregeld met de gemeente.

Het ontwerp voorziet in een vernieuwd en uitgebreid gebouw dat voldoet aan de ruimtebehoefte van zowel onderwijs als kinderopvang. Het voldoet vanzelfsprekend ook aan de technische eisen, waarbij veel aandacht is voor een goed binnenklimaat tegen zo laag mogelijke energie- en onderhoudskosten. Het ontwerpteam heeft het bestek voor het gebouw uitgewerkt, de vergunningaanvraag is ingediend. De aanbesteding is voorzien in het voorjaar van 2023. In het aanbestedingsdocument is opgenomen dat ze kan worden geaccepteerd onder voorwaarde dat het bedrag binnen budget valt en definitief goedkeuring krijgt van gemeente. De planning voorziet uitvoering vanaf 17 juli 2023. Voor het schooljaar 2023-2024 is tijdelijke huisvesting geregeld.

Europese aanbesteding schoonmaak

In 2022 is na Europese aanbesteding het nieuwe contract ingegaan. Uit de selectie- en gunningsprocedure is GOM als contractant gekomen. Na het implementatietraject is de schoonmaak met de bestaande organisatie voortgezet. De eerste kwartaalrapportage leverde vergelijkbare goede resultaten op als in de periode ervoor.

Energie

Het huidige energiecontract met vaste prijzen loopt tot 1 januari 2024. Eerder hebben we maatregelen genomen voor de energie-inkoop voor de periode erna. Hiervoor maakt Fortior gebruik van een deelname in clickcontracten waarbij energie in delen bij (relatief) lage prijzen wordt vastgeklikt. Hiermee wordt de energieprijs en de prijsvolatiliteit zoveel mogelijk beheerst, zij het dat een substantiële stijging ten opzichte van het huidige contract onvermijdelijk zal zijn.

Resultaten

Terugkijkend zijn in 2022 op huisvestingsgebied samenvattend de volgende zaken gerealiseerd:

- o Voor de toekomstige onderwijshuisvesting van de scholen De Meule, Nova Montessori en Willibrordusschool is een vastgoedvisie ontwikkeld,
- o Bestek, vergunning en aanvullende financiering voor Groeneveldschool met uitbreiding voor Taal & lent en vorming tot volledig IKC met Spring zijn uitgewerkt,
- o De aanbesteding van het project Groeneveldschool is voorbereid en is 30 januari 2023 aanbesteed,
- o Op School aan de Vijver is door een interne verbouwing een extra klaslokaal gerealiseerd,
- o Op Sterrenpad 't Ven is het binnenschilderwerk uitgevoerd,
- o Het MJOP is geactualiseerd en afgestemd op de afspraken uit de budgetovereenkomst. Het vervangingsonderhoud en de investeringen worden in logische samenhang gepland,
- o Vanuit de selectie en gunningsprocedure is het nieuwe schoonmaakcontract gegund aan GOM en september 2022 ingegaan,
- o De energie-inkoop wordt optimaal aan de huidige marktomstandigheden aangepast door deelname via clickcontracten.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

Corona

Wij hebben ook in 2022 nog nadrukkelijk de effecten van corona gezien: discontinuïteit en verzuim vanwege ziekte en quarantaine van zowel kinderen als leerkrachten. Het tekort aan vervangers noodzaakte meermalen tot noodmaatregelen, zoals extra inzet van leerkrachten of inzet van medewerkers vanuit andere taken. Daarnaast was hierdoor fysiek onderwijs of opvang niet altijd mogelijk.

Door coronamaatregelen was het lang niet altijd mogelijk om externen op school te ontvangen en moesten gesprekken met hen op een andere manier gevoerd worden. Ook moesten we door de maatregelen vaker in cohorten werken, waardoor groepsoverstijgende samenwerking niet mogelijk was.

Kinderen in kwetsbare gezinnen ondervonden er extra nadeel van, doordat het vaak niet mogelijk was om hen thuis begeleiding en ondersteuning te bieden.

Personeelstekort

Al langere tijd kampt het onderwijs met een groot lerarentekort. Door extra verzuim en quarantainemaatregelen is dit in deze periode nog scherper voelbaar geworden.

Fortior heeft initiatieven genomen om binnen de stichting, maar ook samen met andere stichtingen en opleidingsscholen te zoeken naar structurele oplossingen. We werken aan het vinden van structureel andere manieren van onderwijs geven.

NPO-middelen

In 2021 en 2022 hebben we vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra financiële middelen gekregen om negatieve effecten van coronamaatregelen op te vangen. Op basis van vragen van kinderen en leerkrachten hebben onze scholen in een kort tijdsbestek plannen gemaakt voor de inzet van deze gelden en dit met hun MR afgestemd. De effecten van de daaruit voortkomende interventies hebben we in beeld, en blijven we ook in de komende tijd monitoren. Waar nodig vindt bijstelling plaats. In de financiële toelichting op NPO wordt nader geduid op hoe de middelen zijn gebruikt. Waar mogelijk zijn deze gelden gebruikt voor scholing en coaching, wat uiteindelijk een breder effect heeft.

FINANCIEEL BELEID

Algemeen

In het strategisch beleidsplan heeft Fortior zijn doelen en ambities voor 2020-2024 vastgelegd. Wij sturen vooral op de kwaliteit van het onderwijs en stellen onze prioriteiten voor de besteding van middelen op inhoudelijke doelen en idealen en de daarvoor noodzakelijke personele bezetting.

Fortior begroot op schooljaarbasis, terwijl dit verslag het kalenderjaar betreft. Daardoor is het noodzakelijk om elementen uit begroting 2021-2022 en 2022-2023 in deze toelichting te gebruiken.

Het resultaat 2022 is bijna 103.000 euro positief tegenover een begroot bedrag van 518.000 negatief. In 2021 eindigden we met een resultaat van bijna 330.000 euro positief.

Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de definitieve vaststelling van de regeling bekostiging personeel 2021-2022 en 2022-2023, door compensatie van de wijzigingen in de cao en in de premies pensioen en sociale lasten.

Een andere belangrijke oorzaak voor verschil zijn de toegekende NPO-middelen. De NPO-middelen voor schooljaar 2021-2022 leveren een verschil met de begroting op, omdat deze niet in de begroting voor schooljaar 2021-2022 opgenomen waren. In 2022 is bijna 1.941.000 euro aan NPO-middelen ontvangen. Hiervan is 1.530.000 ingezet en 411.000 nog niet ingezet. De niet ingezette middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO en zullen de komende jaren ingezet worden.

Door de ontwikkelingen in 2022 in Europa is er een forse tussentijdse instroom aan leerlingen. De aanvullende bekostiging voor deze nieuwkomers bedraagt in 2022 ruim 662.000 euro.

De verschillen in resultaat ten opzichte van de begroting en ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar worden in hoofdstuk 3.1 in detail toegelicht.

Het strategisch beleidsplan is de basis voor onze in principe kostendekkende meerjarenbegroting. Bij de berekeningen is uitgegaan van recente en zo nauwkeurig mogelijk ingeschatte leerlingaantallen. Onze middelen worden gericht en zo veel mogelijk ingezet voor de optimalisatie van de onderwijsopbrengsten.

Planning en control

De continuïteit van onze schoolorganisatie wordt bereikt door een gezond evenwicht tussen de financiële baten en lasten. We bewaken dit met onze planning-en-controlcyclus, waarin we kijken naar:

- o Allocatiemodel en toelichting,
- o Bestuursformatieplan en meerjarige personele begroting,
- o Integrale begroting, per schooljaar en per vijf jaar,
- o Interne managementrapportages,
- o Risicomanagement,
- o Evaluatie en bijsturing,
- o Externe rapportage, zoals jaarrekening en jaarverslag.

Toekomstige ontwikkelingen

Het bestuur verwacht niet dat de veranderingen in de financieringsregelingen van de overheid of andere op dit moment voorzienbare ontwikkelingen zouden moeten leiden tot aanpassingen in het gevoerde beleid.

Investeringsbeleid

Bij de begrotingen 2021-2022 en 2022-2023 zijn gedetailleerde inschattingen gemaakt van de investeringen per school voor de periode 2022-2027. Hierin zijn aannames gedaan voor toekomstige huisvestingsprojecten. Wij actualiseren deze plannen jaarlijks. De uit de meerjarige investeringsbegrotingen voortvloeiende afschrijvingslasten voor 2022 zijn opgenomen in de begroting 2022.

In het investeringsbeleid is vastgelegd dat alleen uitgaven aan activa boven duizend euro worden geactiveerd.

Treasury

Het treasurystatuut wordt jaarlijks beoordeeld aan de hand van actuele regelgeving en ontwikkelingen. In november 2022 is het statuut beoordeeld en met enkele actualisaties opnieuw vastgesteld door de raad van toezicht. Fortior leeft hiermee de vereisten na uit de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016 (gewijzigde versie d.d. 19 december 2018).

Jaarlijks nemen we in de begroting het treasuryplan op, waarin we aangeven hoe het statuut in dat jaar geoperationaliseerd wordt.

Wij staan een volstrekt transparant liquiditeitsbeheer voor. Het treasuryplan geeft daar invulling aan:

- o Beleggen uitsluitend in spaarrekeningen of deposito's bij banken met de best beschikbare rating,
- o De onderliggende waarde mag nooit risicovol zijn,
- o Werkkapitaal, dat in het treasurystatuut is opgenomen, moet altijd direct opneembaar zijn,
- o Daarboven mogen fondsen langer worden vastgelegd, onder voorwaarde dat tegenover deze beperking ook een voldoende hoger rendement staat naarmate de periode langer wordt,
- o Gelden namens de gemeente gehouden voor de uitvoering van nieuwbouwprojecten worden apart beheerd en gerapporteerd,
- o Periodiek wordt in de managementrapportage een update gedaan van de liquiditeitsprognose,
- o Afwijkingen van meer dan tien procent op de per maandeinde geprognosticeerde saldo's worden aan de Audit commissie van de raad van toezicht gerapporteerd met een korte analyse van de oorzaken.

Fortior maakt gebruik van het zogenaamde schatkistbankieren, waarbij het banksaldo wordt afgestort bij het ministerie van Financiën, maar daar direct opneembaar blijft. Dit mechanisme voorkomt dat wij negatieve rente aan onze huisbankier zouden moeten betalen over ons banksaldo.

Fortior heeft geen uitstaande beleggingen, leningen en derivaten per ultimo 2022; evenmin per eind 2021.

Auditcommissie

De Auditcommissie, bestaande uit twee leden van de raad van toezicht, ondersteund door het college van bestuur en de manager Bedrijfsvoering, behandelt onder meer onze treasuryzaken. Ze bereidt op het gebied van bedrijfsvoering onderwerpen en besluiten voor de raad van toezicht voor en bewaakt uitvoering volgens, in overeenstemming met het vastgestelde actuele treasurystatuut. In 2022 heeft de commissie twee keer vergaderd.

Nationaal Programma Onderwijs

Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 heeft het ministerie een substantiële, vooralsnog tijdelijke financiële impuls gegeven aan het onderwijs in de vorm van het Nationaal Programma Onderwijs. De omvang en de timing van deze middelen en de beperkte beschikbaarheid van goed en gekwalificeerd personeel maken het lastig om ze tijdig en volledig in te zetten in deze twee schooljaren. De niet-ingezette NPO-middelen zijn opgenomen in een bestemmingsreserve en worden in de jaren na 2022-2023 gericht ingezet.

De verantwoording en toelichting op de inzet van de NPO-gelden is als volgt:

- o Alle scholen hebben individueel een schoolscan gemaakt en een schoolprogramma opgesteld,
- o In 2021 is door al onze scholen een nulmeting uitgevoerd, om bij volgende metingen te kunnen zien wat de resultaten zijn. In februari 2022 is de M-toets gedaan, de uitkomsten zullen een eerste zicht geven op de behaalde resultaten van de gedane interventies.
- o Samengevat zijn de volgende interventies door de scholen ingezet voor 2022:
 - o Extra inzet van personeel en ondersteuning: 77,5 procent
 - o Effectievere inzet onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren: 15,9 procent,
 - o Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen: 3,7 procent,
 - o Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren 1,3 procent,
 - o Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen: 0,2 procent,

- Ouderbetrokkenheid en digitale technologie: 1,4 procent,
- De ouders waren actief bij de bepaling van de inzet van de middelen betrokken door hun participatie in de afzonderlijke MR'en per school,
- Alle scholen hebben de vereiste instemming van hun MR gekregen,
- Van de in 2022 ingezette NPO-middelen van 1.530.000 euro is 76.000 euro ofwel 5 procent ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL) ten behoeve van het verzorgen van muzieklessen,
- Er zijn geen NPO-middelen bovenschools ingezet.

Allocatie van middelen

De uitgangspunten voor de verdeling van de middelen die wij van de overheid ontvangen:

- Toerekening aan de scholen van normatieve rijksbijdragen op basis van T=0-systematiek, zodat het beschikbare geld direct past bij het feitelijke aantal leerlingen. Eventueel resterende middelen als gevolg hiervan vloeien terug naar de scholen. Daarvoor beoordelen we waar behoefte en effect het grootst zijn,
- Inhouding van 14 procent van normatieve personele rijksbijdragen (zonder de werkdrukmiddelen) en 35 procent van de normatieve materiële rijksbijdragen ter dekking van de gemeenschappelijke bovenschools genomen kosten en de kosten van het bestuurskantoor,
- De (normatieve) werkdrukmiddelen worden volledig aan de scholen toegerekend en ingezet op basis van de met de individuele P-MR'en afgestemde plannen,
- De (normatieve) NPO-middelen worden volledig aan de scholen toegerekend en ingezet op basis van de met de individuele P-MR'en afgestemde plannen,
- Niet-normatieve rijksbijdragen (waaronder OAB-middelen, subsidie lerarenbeurs) en overige bijdragen (schakelklassen, vergoeding medegebruik schoolgebouw) worden toegerekend aan de betreffende scholen.

De besluitvorming over de allocatie van middelen heeft plaatsgevonden na overleg tussen bestuur en schooldirecties. De P-GMR heeft hiermee ingestemd door haar instemming met het bestuursformatieplan 2021-2022 respectievelijk 2022-2023

De totale middelen inclusief rentebaten in 2022 van ruim 22.445.000 euro zijn als volgt ingezet:

- Op schoolniveau 18.411.000 euro (82 procent),
- Bovenschools gedragen gemeenschappelijke kosten 3.049.000 euro (13,6 procent),
- Bestuurskantoor 985.000 euro (4,4 procent).

Onderwijsachterstandsmiddelen (OAB)

De onderwijsachterstandsmiddelen worden toegerekend aan de scholen waarvoor ze worden toegekend. Dit wordt gedaan op basis van de schoolscores van het CBS en de aanvullende bekostiging voor NOAT-leerlingen (Nederlands onderwijs aan anderstaligen), het sbo volgt de verdeelsystematiek van de CUMI-regeling (Culturele minderheden).

De besluitvorming over deze verdeling van de OAB-middelen heeft plaatsgevonden in overleg tussen bestuur en schooldirecties, volgens dezelfde systematiek als bij de toewijzing van de (inmiddels vervallen) gewichtenregeling. De PGMR is hiermee akkoord gegaan door instemming met het bestuursformatieplan.

De belangrijkste maatregelen die met deze extra middelen van in totaal 700.000 euro zijn gefinancierd:

- Verkleinen van taalachterstanden en laaggeletterdheid,
- Verkleining van de klassen waar mogelijk,
- Extra onderwijsassistenten en ondersteuning in de klas.

Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

In 2022 heeft Fortior 243.000 euro ontvangen in het kader van de regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders. Deze middelen zijn ingezet voor individuele scholing van leerkrachten.

De besluitvorming over de inzet van middelen heeft plaatsgevonden na overleg tussen bestuur en schooldirecties. De P-GMR heeft hiermee ingestemd door haar instemming met het bestuursformatieplan 2021-2022 respectievelijk 2022-2023.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Fortior kent de behoeften van haar leerlingen. Om tot een passend inhoudelijk aanbod te komen, hebben wij deze vertaald in doelen en ambities, neergelegd in ons meerjarig strategisch beleidsplan en geconcretiseerd in jaarplannen. Onze personele en financiële middelen zetten we daar op in, in perspectief van de meerjarenbegroting.

Risicomanagement is een belangrijk element in onze planning en control. Eenmaal per jaar wordt een risicoanalyse uitgevoerd, met daarnaast continue beoordeling gedurende het jaar van de werking van onze beheersingsmaatregelen. Het interne risicobeheersingssysteem wordt in de volgende paragraaf meer in detail toegelicht.

De belangrijkste onzekerheden voor Fortior liggen voornamelijk in het heersende lerarentekort, in de ontwikkeling van het aantal leerlingen en de direct daaraan verbonden overheidsvergoedingen, in onduidelijkheden over niveau en aard van deze vergoedingen en in cao-ontwikkelingen. Bij het samenstellen van onze meerjarenprognoses brengen we risico's gedetailleerd in kaart, inclusief een inschatting van de financiële gevolgen. Aan de hand van scenarioplanning beoordelen we de ontwikkelingen en bijbehorende mogelijke maatregelen, zodat we goed zicht houden op benodigde en realiseerbare sturing. Hierdoor mogen we verwachten dat we net zoals in 2022 ook de komende jaren structureel kostendekkend kunnen blijven werken.

De raad van toezicht blijft door frequente discussies betrokken bij de strategische planvorming en houdt door gedetailleerde operationele en strategische managementrapportages zicht en invloed op de ontwikkelingen in onze organisatie. Elders in dit jaarverslag wordt nader toegelicht hoe de raad van toezicht het bestuur ondersteunt en adviseert over de beleidsvraagstukken en hun financiële vertaling.

Het volgende deel van dit hoofdstuk geeft nader toelichting op de verwachte ontwikkeling van leerlingaantallen, kengetallen, op de meerjarenbegroting inclusief inschatting van de belangrijkste risico's en onzekerheden en geeft een inventarisatie van interne risicobeheersings- en controlesystemen.

Meerjarenbegroting

Sinds schooljaar 2017-2018 stellen we een begroting op schooljaarbasis op. Met de goedgekeurde jaarrekening 2021 en de schooljaarbegroting als startpunt zijn we al in oktober 2022 gestart met de uitwerking van de meerjarenbegroting (MJB) 2023-2024 tot en met 2027-2028. De uitgangspunten voor dit proces zijn vastgelegd in een vooraf opgestelde en met de raad van toezicht afgestemde inhoudelijk georiënteerde kaderbrief. In de vergadering van 1 februari 2023 heeft de raad van toezicht de begroting schooljaar 2023-2024 en de MJB 2023-2024 tot en met 2027-2028 vastgesteld.

De MJB is gebaseerd op de begroting 2022-2023, aangevuld met inschattingen van mogelijke ontwikkelingen op langere termijn. Aanvullend analyseerden we welke posten in de huidige aannames risico's en kansen opleveren en op welke posten wij operationeel en financieel kunnen bijsturen, mochten risico's zich voordoen, een en ander vertaald in het onder deze meerjarenbegroting opgenomen gekwantificeerde conservatieve scenario.

Meerjarenbegroting baten en lasten

Meerjarenbegroting 2023 - 2027					
(bedragen * 1.000)					
Baten	2023	2024	2025	2026	2027
Rijksbijdragen	21.052	20.642	20.800	20.924	21.022
Overige overheidsbijdragen en -sub	404	402	385	375	375
Overige baten	119	65	65	65	65
Totaal baten	21.575	21.109	21.251	21.364	21.462
Lasten	2023	2024	2025	2026	2027
Personeelslasten	18.524	18.201	17.770	17.727	17.825
Afschrijvingen	613	650	662	662	660
Huisvestingslasten	1.369	1.350	1.338	1.348	1.351
Overige lasten	1.929	1.976	1.972	1.766	1.619
Totaal lasten	22.435	22.177	21.741	21.503	21.455
Saldo baten en lasten	-860	-1.068	-491	-139	7
Financiële baten en lasten	2023	2024	2025	2026	2027
Financiële baten en lasten	-7	-7	-7	-7	-7
Resultaat	-867	-1.075	-498	-146	0

Bron: MJB 2023-2024 t/m 2027-2028.

De hier getoonde negatieve resultaten zijn het gevolg van de geplande extra uitgaven als besteding van de bestemmingsreserves die in de afgelopen jaren zijn gevormd.

Daarnaast zijn in de schooljaren 2023-2024 tot en met 2025-2026 extra middelen vanuit de algemene reserves opgenomen voor bijzondere en innovatieve ontwikkelingen. Voor inzet hiervan geldt dat per project specifieke onderbouwing van doel en effect aan de school/scholen wordt gevraagd, en dat deze projecten alleen na toestemming van cvb kunnen worden gestart.

Risico's en onzekerheden

Naast deze MJB hebben we een extra conservatief scenario uitgewerkt, waarin we rekening houden met mogelijke tegenvallers en daarbij passende maatregelen. Meer specifiek gaat het om een jaarlijks lager aantal leerlingen (met uiteindelijk 10 procent minder in 2027), en een daarbij behorende, maar vertraagde, neerwaartse bijstelling van personele sterkte.

Als gevolg van de ontwikkelingen in de wereld in 2022 zijn de prijzen in 2022 explosief gestegen. In dit conservatieve scenario zijn ook de prijsstijgingen voor de komende jaren doorgerekend met een prijsstijging van 10 procent vanaf 2023-2024. Om deze prijsstijgingen te kunnen opvangen zijn vanaf 2024-2025 en verdere jaren noodzakelijke besparingen in de kosten meegenomen om tot een sluitende begroting te komen. De uitkomsten hiervan zijn in vergelijking met onze MJB:

Minimum scenario	TOTAAL 5 jr	4 jr na	2022	2023/	2024/	2025/	2026/
Bedragen per 31 juli (* 1.000)		2021/22	/23	24	25	26	27
Verwacht scenario	-3,680	-2,646	-1,034	-1,589	-707	-350	0
Effect conservatieve inschatting	-113	-113	0	0	-78	-35	0
Minimum scenario	-3,792	-2,758	-1,034	-1,589	-784	-385	0

Op basis van deze analyse concluderen wij dat, rekening houdend met de ontwikkelingen in het aantal leerlingen, bij de overheid en het personeelsbestand, Fortior een gezonde meerjarenplanning realiseert, zodat we de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen blijven zien. Hierbij hoeven we onze reserves niet verder aan te spreken dan hier getoond, ze zijn toereikend om de continuïteit te blijven handhaven.

Meerjarenontwikkeling balans

Gebaseerd op de in februari 2023 vastgestelde begroting verwachten wij een stabiele ontwikkeling van onze balans. Wij gaan er van uit dat er geen structurele wijzigingen optreden in onze financieringsstructuur.

Bij het opstellen van de balansprojecties 2023 tot en met 2026 is uitgegaan van de definitieve eindbalans 2022, de geactualiseerde prognose 2022-2023, de geactualiseerde berekeningen voor meerjarig onderhoud en de in 2023 vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2024 tot en met 2027-2028. Daarnaast is rekening gehouden met het de aanpassing van de bekostiging van het ministerie van OCW van schooljaar naar kalenderjaar en de wijziging van teldatum van 1 oktober (begin schooljaar) naar 1 februari (midden schooljaar).

Balansprognose					
Bedragen per 31 december (* 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Activa					
<i>Vaste activa</i>					
Materiële vaste activa	2.763	2.894	2.779	2.448	2.480
<i>Vlottende activa</i>					
Vorderingen	324	200	200	200	200
Liquide middelen	4.838	3.970	2.945	2.665	2.522
Totaal activa	7.926	7.064	5.924	5.313	5.202
Passiva					
<i>Eigen vermogen (publiek):</i>					
Algemene reserve	2.081	1.747	1.452	1.167	1.021
Bestemmingsreserve personeel	117	17	-	-	-
Bestemmingsreserve ICT	200	100	-	-	-
Bestemmingsreserve NPO	861	876	214	-	-
Bestemmingsreserve MJO	347	-	-	-	-
Totaal Eigen vermogen	3.606	2.740	1.665	1.167	1.021
Voorzieningen	2.111	2.369	2.304	2.191	2.226
Kortlopende schulden	2.209	1.955	1.955	1.955	1.955
Totaal passiva	7.926	7.064	5.924	5.313	5.202

De volgende onderwerpen zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid en derhalve niet herhaald in deze continuïteitsparagraaf:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen: ontwikkelingen in meerjarig perspectief,
- Kengetallen: financiële positie.

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht aan het einde van dit bestuursverslag.

Actuele risico-elementen voor onze stichting

Naast het inmiddels evidente risico van pandemieën zijn de voornaamste risico's voor onze stichting als volgt te duiden:

- Leerlingaantallen,
- Bekostiging,
- Tekorten op de arbeidsmarkt,
- Ziekteverzuim

- o Cybersecurity.

Leerlingaantallen

Voor de bekostiging vanuit het Rijk is de ontwikkeling van het leerlingaantal van groot belang. De prognose van de leerlingaantallen wordt bepaald door de demografische ontwikkelingen en het marktaandeel van de school. Onder meer doordat ouders van school wisselen of niet langer de school kiezen alleen op basis van de identiteit, kunnen er schommelingen in de leerlingaantallen optreden.

Bekostiging

Fortior is afhankelijk van de rijksoverheid voor haar inkomsten, van een cao die landelijk wordt afgesloten en van enkele verplichte uitvoeringsinstanties, zoals het ABP en het Participatiefonds. Doordat vaak laat in het lopende begrotingsjaar of zelfs na afloop van het jaar de definitieve bekostigingsbedragen voor het onderwijs bekend worden, kan het zijn dat het geld niet direct effectief besteed kan worden. Een voorbeeld hiervan zijn de NPO-gelden, waarvoor in eerste instantie op korte termijn effectieve invulling gevonden moest worden. In de loop van 2022 werd bekend dat de looptijd van het NPO met twee jaar wordt verlengd tot 2024-2025. Er komen geen extra middelen beschikbaar, maar er is wel meer tijd om de middelen in te zetten. Dit heeft zijn effect op het toenemende weerstandsvermogen en daarmee op de maatschappelijke discussie over onderwijsinstellingen waar te weinig van de ontvangen gelden aan onderwijs besteed zou worden. Voor zover financiën pas later besteed gaan worden, worden deze geormerkt in het eigen vermogen als bestemmingsreserve.

Tekorten op de arbeidsmarkt

Een belangrijke voorwaarde is dat we in de verschillende functies voldoende goed opgeleide medewerkers hebben. De tekorten op de arbeidsmarkt vormen hiervoor zeker op de middellange termijn een risico. Om dit te adresseren onderscheidt Fortior zich als aantrekkelijk werkgever door de mens en de professional nadrukkelijk centraal te stellen, door actieve begeleiding en coaching van onze professionals in hun werk. Persoonlijke aandacht, gezien en gehoord worden en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling zijn daarbij essentieel. De beste professional met de beste competenties op de beste plek. Daarbij passen naast ontwikkeling en coaching ook betrokkenheid, continuïteit, perspectief en gemeten medewerkerstevredenheid. Naast deze interne focus heeft Fortior het initiatief genomen om te zoeken naar goede oplossingen in samenwerking met andere stichtingen in Noord-Limburg. Fortior participeert met andere stichtingen voor po in Noord-Limburg in het initiatief Regionale Aanpak Personeelstekort. Daarin werken de stichtingen en lerarenopleidingen samen om tekorten op regionaal niveau aan te pakken.

Daarnaast denken wij na over het onderwijs van de toekomst, waarbij wij ons de vraag stellen welk personeel we in de toekomst nodig zullen hebben om goed te kunnen inspelen op de behoeften/de vragen van onze kinderen, met ander woorden: wij gaan kijken naar een minder traditionele invulling. We doen dit door gezamenlijk beleid te ontwikkelen op zijnstroom, de opzet van deeltijdopleidingen te initiëren, de onderwijssector te promoten bij leerlingen op het voortgezet onderwijs, afspraken te maken over de begeleiding en professionalisering van startende en zittende personeelsleden, en door de doorstroming van onderwijsassistenten en leerlingen van het mbo naar de pabo te stimuleren. Daarnaast kan gedacht worden aan samenwerking met en personele inzet vanuit cultuur, sport, voortgezet onderwijs en kinderopvang.

Uiteindelijk is ons doel om tijdig jonge mensen aan ons te binden zodat de leeftijdsuitstroom adequaat zal worden opgevangen.

Ziekteverzuim

Met een relatief steeds ouder wordende populatie is de ontwikkeling van het ziekteverzuim een mogelijk risico. Het hoogste percentage ziekteverzuim is te zien bij de groep 60-plussers, juist deze medewerkers willen we met het oog op de arbeidsmarkt vitaal en inzetbaar houden voor de organisatie. Om daar op in te spelen hebben wij met onze preventief verzuimcoördinator en met onze HR-manager actief aandacht voor werkbelasting, waarbij we met name ook in de coronaperiode ervaren hebben dat de digitale ontwikkelingen stress verhogend zijn voor deze groep. Wij hebben nagegaan op welke punten deze groep kan worden ontzien, in de normtaak kijken we onder andere hoe we ze tegemoet kunnen komen over de verdeling van de taken in de week.

Cybersecurity

In deze tijd van verdergaande digitalisering en innovatieve en efficiënte manieren om de onderwijsprestaties te stimuleren vragen de ICT-gerelateerde processen extra securityaandacht in het bijzonder vanuit de privacywetgeving. Risico's als datalekken, systeemhacks en ransomware worden bij Fortior met externe expertise gemonitord en er zijn protocollen hoe te handelen in voorkomende gevallen. De verzekeringsportefeuille is aangepast om dit risico – in ieder geval de financiële gevolgen daarvan – af te dekken.

Essentieel is dat we blijven sturen op gedrag binnen onze organisatie, dit doen we vooral door de awareness zowel door het aanspreken van collega's als door regelmatige trainingen zo groot mogelijk te houden.

Intern risicobeheersingssysteem

De code Goed Onderwijsbestuur en de richtlijn Jaarverslag Onderwijs bevatten voorschriften voor risicomanagement, beheersingssystemen en opbrengsten. Fortior brengt gestructureerd risico's in kaart zodat we passende maatregelen kunnen nemen om te voorkomen dat strategische doelen in het gedrang komen.

Vast onderdeel van de bedrijfsvoering is de jaarlijkse risicoanalyse, waarin we aan de hand van ons kwaliteitszorgsysteem (WMK) de beoordeling van risico's per vakgebied in kaart brengen met scores tussen 1 en 4. Indien de beoordeling gemiddeld minder dan 3 is, wordt een gedetailleerde analyse gemaakt van de onderliggende knelpunten en worden acties gedefinieerd.

Getalsmatig scoorden we als organisatie in 2022 gemiddeld een 3.40; op zich een goede voldoende. Op het merendeel van de risicogebieden mogen we tevreden zijn, ook al wil dat niet zeggen dat er geen verdere verbeteringen mogelijk of wenselijk zijn. De gedetailleerde waarnemingen zijn als volgt:

Risicogebied	Gemiddelde score op schaal 1-4	Thema			Checkpoint s		
		Totaal	Beneden 2.8	%	Totaal	Beneden 2.8	%
Bestuurlijk handelen onderwijskwaliteit	3.64	5	0	0%	100	0	0%
Voorwaarden bestuurlijk handelen	3.70	5	0	0%	40	0	0%
Wet- en regelgeving	3.45	11	0	0%	64	0	0%
Strategisch beleid	3.57	6	0	0%	45	0	0%
Financien en beheer	3.45	15	1	7%	121	15	12%
Personeelsbeleid	3.20	13	4	31%	57	22	39%
ICT	3.26	26	3	12%	83	9	11%
Gebouwen	3.59	6	0	0%	33	1	3%
TOTAAL	3.40	87	8	9%	543	47	9%

In ieder geval is voor alle scores beneden de 2.80 uitgewerkt wat de noodzakelijke acties zijn om tot een verbeterde waardering te komen. Deze acties zijn of worden met het DO in het komende schooljaar gerealiseerd. College van bestuur en manager Bedrijfsvoering stellen aan de hand van de verschillende analyses prioriteiten en een meer gedetailleerd actieplan vast.

De belangrijkste inhoudelijke verbeterpunten worden hierna samengevat:

Personeelsbeleid:

We hebben nog geen geïntegreerd beleidsplan gemaakt waarin de integrale benadering en daarmee de integrale afstemming op basis van visie en strategie in antwoord op de vragen en ontwikkelbehoeftes uit onze organisatie wordt vastgelegd. Dit is van belang om het risico te verkleinen dat medewerkers onvoldoende tot ontwikkeling komen, dat onze ambities zoals in het strategisch plan zijn uitgewerkt onvoldoende worden gerealiseerd, en dat de kwaliteit/actualiteit van ons onderwijsaanbod stagneert. Uiteindelijk zou dat ertoe kunnen leiden dat ouders/kinderen en medewerkers steeds minder voor onze Stichting zouden kiezen. Met name de integrale afstemming inhoudelijk en qua prioriteit tussen de vele bouwstenen die we op personeelsgebied hebben is belangrijk. Concreet gaan we in het komend schooljaar een geïntegreerd beleid (Integraal Beleidsplan Personeel, IBP) ontwikkelen en daarbij de verbinding maken tussen de verschillende bouwstenen. Belangrijke vervolgstap is dat er een goede vertaling/implementatie in de organisatie komt zodat de inhoud van het IBP levendig en herkenbaar wordt voor onze medewerkers, zodat we ook op langere termijn een aantrekkelijke werkgever blijven.

ICT

We hebben in de afgelopen periode een flinke slag gemaakt in de toepassing van ICT als hulpmiddel bij het onderwijs. Voor wat betreft ICT is het grootste risico dat we technisch goed gefaciliteerd zijn, maar dat de hoger liggende doelen die we beogen op het gebied van 21e - eeuwse vaardigheden niet worden gerealiseerd, doordat we inhoudelijk te weinig adaptief onderwijs aan zouden bieden en daarmee onze leerlingen onvoldoende goed zouden voorbereiden voor hun toekomst. De analyse geeft aan dat actief samenwerken van de leerlingen en de feedback door leerkrachten op het onderwijsleerproces nu nog achterblijven bij onze ambities. Concreet zullen we daar via de directeuren en de I-coaches in de komende periode meer aandacht aan geven.

Voor een verdere toelichting op ICT en daarbij spelende risico's verwijzen wij graag naar het hoofdstuk Onderwijs en Informatietechnologie.

In de loop van 2023 zal aan de risicoanalyse nog een extra strategische dimensie worden toegevoegd. Voor de nadere uitwerking van onze financiële risicoanalyse verwijzen wij graag naar de hiervoor in de paragraaf Risico's en onzekerheden van dit hoofdstuk, waarin de risico's gekwantificeerd door middel van scenarioanalyse zichtbaar worden gemaakt.

Verantwoording van de financiën

ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Prognose leerlingenaantal

Fortior stelt periodiek instroomprognoses van leerlingen op. Waar nodig stellen we ze bij op grond van ervaringsgegevens en kennis en verwachting van wijkontwikkeling. De uitkomsten vormen de basis voor onze meerjarenbegroting (financieel en personeel). De hierna vermelde prognose is opgesteld in oktober 2022 en maakt een integraal onderdeel uit van de in 2023 vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2024 tot en met 2027-2028.

Leerlingenprognoses 2022-2025		Begroot			
Stand 1 februari 2022	2022 werkelijk	2022	2023	2024	2025
		prognose			
Groeneveldschool *	270	268	280	285	290
Kleur-Rijk	107	107	117	117	117
Meule, de	213	211	225	223	220
Nova Montessori	110	110	111	113	115
School aan de Vijver	293	293	290	290	290
Startbaan, de	446	446	459	473	482
Sterrenpad 't Ven	165	165	168	167	173
Talentencampus bao	256	248	258	255	255
Talentencampus sbo	88	88	90	90	90
Wegwijzer, de	60	60	73	70	70
Weiart, de	164	163	157	156	146
Willibrordusschool, St.	218	218	225	230	241
Zuidstroom, de	227	227	250	250	250
Totaal	2.617	2.604	2.703	2.719	2.739

*: onder Groeneveldschool zijn ook de aantallen van de inmiddels gefuseerde school Taal en lent opgenomen.

Deze leerlingenprognoses vormen de basis voor de MJB 2023-2024 tot en met 2027-2028.

De bijbehorende voorziene personele bezetting uitgedrukt in beschikbare fte's (na aftrek van bijvoorbeeld BAPO-verlof) voor de eerstkomende jaren ziet er als volgt uit:

Netto-inzet in fte's	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
	werkelijk	prognose			
Directie	9,8	9,8	9,8	9,5	9,5
Onderwijzend personeel	144,7	148,4	144,8	142,6	137,3
Onderwijs ondersteunend personeel	52,1	52,6	47,7	44,5	43,7
Leerlingen	2.520	2.617	2.703	2.719	2.739
Leerlingen per fte onderwijzend personeel	17,4	17,6	18,7	19,1	19,9

Bovenstaande netto inzet fte's is gebaseerd op de MJB 2023-2024 tot en met 2027-2028. In deze cijfers is de uitloop van de (tijdelijke) NPO-inzet een belangrijke verklarende factor voor de terugloop in aantallen medewerkers.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Staat van baten en lasten					
(bedragen * 1.000)					
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil realisatie 2022 vs begroting 2022	Vershil realisatie 2022 vs realisatie 2021
Baten					
Rijksbijdragen	19.081	17.567	21.744	4.177	2.663
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	178	156	411	255	233
Overige baten	240	108	290	182	50
Totaal baten	19.499	17.831	22.445	4.614	2.946
Lasten					
Personeelslasten	15.501	15.244	18.408	3.164	2.907
Afschrijvingen	389	497	537	40	148
Huisvestingslasten	1.678	1.164	1.507	343	-171
Overige lasten	1.595	1.439	1.883	444	288
Totaal lasten	19.162	18.344	22.334	3.990	3.172
Saldo baten en lasten	337	-513	111	624	-226
Financiële baten en lasten					
Financiële baten en lasten	-7	-5	-8	-3	-1
Resultaat	330	-518	103	621	-227

Toelichting resultaat op hoofdlijnen

Het positieve resultaat over 2022 ten opzichte van de begroting en ten opzichte van het voorgaande jaar wordt grotendeels verklaard door de substantiële, tijdelijke financiële impuls in het kader van het NPO, hogere normatieve rijksbijdragen en aanvullende bekostiging voor nieuwkomers. Van de NPO-gelden is 1.530.000 euro daadwerkelijk ingezet in 2022, voornamelijk voor personele formatie, schoolbegeleiding en (externe) ondersteuning. De niet ingezette middelen van 413.000 euro zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO en zullen de komende jaren worden ingezet.

In 2022 is voor 662.000 euro aan aanvullende bekostiging voor nieuwkomers en maatwerkbekostiging ontvangen door hogere instroom van asielzoekers en overige vreemdelingen. Ook is er voor 334.000 euro groeibekostiging ontvangen door hogere tussentijdse instroom van leerlingen.

De normatieve rijksbijdragen wijken 1.417.000 euro positief af ten opzichte van de begroting als gevolg bijstelling van de definitieve regeling bekostiging personeel 2021-2022 en definitieve regeling bekostiging personeel 2022-2023 (relevant voor de maanden augustus 2022 tot en met december 2022). In deze regelingen worden de hogere kosten als gevolg van de in 2021 afgesloten nieuwe cao en bijstelling op basis van de pensioen- en sociale lasten gecompenseerd. Hier staan ook hogere loonkosten tegenover.

Het ministerie van OCW heeft vanaf 2022 extra middelen beschikbaar gesteld om basisvaardigheden van taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid te verbeteren. Omdat er bij de overheid in 2022 beperkt budget was voor scholen om aan deze regeling deel te nemen, heeft er een loting plaatsgevonden. Bij Fortior is één school in aanmerking gekomen voor deze extra middelen. Hiervan is in 2022 50.000 euro ontvangen en verantwoord.

Daarnaast zijn de achterstandsscores herzien, dit heeft 30.000 euro meer aan bekostiging van de bestrijding van onderwijsachterstanden opgeleverd.

Naast de subsidie voor schakelklassen heeft de gemeente Venlo een structurele subsidie toegekend van ruim 1.874.000 euro voor het organiseren van vijf taalklassen voor de periode 2022-2027. Van deze subsidie is een bedrag van ruim 187.000 ontvangen in 2022.

In 2022 zijn de bedragen voor de vergoedingen vanuit het Samenwerkingsverband fors verhoogd. Dit heeft eind 2022 geleid tot een nabetaling van 158.000 euro van het SWV-PO Noord Limburg.

De wijzigingen in de cao, de extra inzet in het kader van NPO en de extra inzet in het kader van passend onderwijs hebben geleid tot hogere loonkosten en uitgaven aan extern personeel en school- en leerlingbegeleiding. Door de toename van het middellang en lang ziekteverzuim is in 2022 een voorziening langdurig zieken gevormd. De dotatie van deze voorziening bedraagt 450.000 euro.

Verder zijn eind 2021 de geprognosticeerde uitgaven volgens onze meerjarig onderhoudsplanning geactualiseerd. Op basis hiervan werd in 2021 al 346.000 euro aanvullend gedoteerd aan de voorziening onderhoud. Ook in 2022 heeft deze aanvullende dotatie voor eenzelfde bedrag plaatsgevonden.

Schematisch worden de verschillen in het resultaat 2022 ten opzichte van de begroting 2022 en het voorgaande jaar 2021 in de tabellen op de volgende pagina's in meer detail uitgesplitst.

Analyse resultaat 2022 versus begroting 2022 (bedragen * 1.000)	Effect op het resultaat
Begroting 2022	(518)
Baten	
Hogere normatieve rijksbijdrage; m.n. compensatie cao en premies pensioen en sociale lasten	1.417
Hogere groeibekostiging (tussentijdse instroom)	334
Hogere bekostiging onderwijsachterstandenbeleid; bijstelling achterstandsscores	30
Hogere bekostiging Nationaal Programma Onderwijs (inclusief arbeidsmarkttoelage NPO); hogere aantallen leerlingen en hogere achterstandsscores. Het deel 2022 van NPO voor schooljaar 2021-2022 zat niet in de begroting opgenomen.	1.477
Subsidie Verbetering Basisvaardigheden; niet begroot	50
Aanvullende bekostiging nieuwkomers (tussentijdse instroom) en maatwerkbekostiging	662
Bekostiging wegens samenvoeging	57
Aanvullende doelsubsidies Rijk; m.n. zijinstromers en lerarenbeurs	(9)
Nabetaaling bijdrage SWV Passend Onderwijs	159
Hogere gemeentelijke bijdrage; Taalklassen 2022-2027	156
Gemeentelijke bijdrage opvang Oekraïense kinderen	13
Gemeentelijke subsidie Gezonde School	45
Gemeentelijke subsidie NPO	21
Gemeentelijke subsidie Onderwijsachterstandenbeleid	20
Hogere overige baten (huur, detachering en diverse overige subsidies en bijdragen)	181
Lasten	
Hogere loonkosten; hoofdzakelijk cao-stijging en extra formatieve inzet in het kader van NPO	(2.162)
Hogere overige personele lasten; m.n. extern personeel en schoolbegeleiding in het kader van NPO,	(263)
Hogere overige personele lasten; m.n. extern personeel en schoolbegeleiding t.b.v. Passend Onderwijs	(149)
Hogere (na)scholingskosten en cursussen en overige personele lasten	(140)
Dotatie voorziening langdurig zieken	(450)
Hogere afschrijflasten; m.n. extra investeringen ICT devices	(40)
Hogere huisvestingslasten; aanvullende dotatie mjo, hogere lasten m.n. voor onderhoud, schoonmaak, energielasten en beveiliging.	(343)
Hogere lasten administratie en beheer; m.n. accountantskosten, advieskosten en kosten pr en marketing	(64)
Hogere lasten Inventaris, apparatuur en leermiddelen; extra inkoop ten behoeve van NPO, afrekening kopieerkosten voorgaand jaar en gestegen licentiekosten	(275)
Hogere overige lasten; getotaliseerd	(104)
Lagere financiële baten en lasten	(2)
Jaarrekening 2022	103

Analyse resultaat 2022 versus resultaat 2021 (bedragen * 1.000)	Effect op het resultaat
Jaarrekening 2021	330
Baten	
Hogere normatieve rijksbijdrage; m.n. compensatie cao en premies pensioen en sociale lasten	1.202
Lagere bekostiging onderwijsachterstandenbeleid;	(5)
Hogere groeibekostiging (tussentijdse instroom)	147
Middelen Nationaal Programma Onderwijs (inclusief arbeidsmarkttoelage NPO)	1.247
Overige coronagerelateerde subsidies Extra hulp voor de Klas en Inhaal- en ondersteuningsprogramma's; incidentele subsidies 2021	(728)
Aanvullende doelsubsidies Rijk; m.n. nieuwkomers, zijinstromers en lerarenbeurs	559
Subsidie Verbetering Basisvaardigheden	50
Bijzondere bekostiging wegens samenvoeging	57
Hogere bijdrage SWV Passend Onderwijs	133
Hogere gemeentelijke bijdrage; Taalklassen 2022-2027	156
Gemeentelijke bijdrage opvang Oekraïense kinderen	13
Gemeentelijke subsidie Gezonde School	44
Gemeentelijke subsidie NPO	20
Overige baten	50
Lasten	
Hogere loonkosten; hoofdzakelijk cao stijging en extra formatieve inzet in het kader van NPO	(1.598)
Hogere overige personele lasten; m.n. extern personeel en schoolbegeleiding in het kader van NPO	(231)
Hogere (na)scholingskosten en cursussen en overige pers. lasten	(115)
Dotatie voorziening langdurig zieken	(450)
Lagere teruggave uitkeringen vervangingsfonds i.v.m. eigen risicodragerschap	(513)
Hogere afschrijflasten; m.n. aanvullende investeringen ICT	(148)
Hogere huisvestingslasten; hogere Klein onderhoudslasten, hogere energielasten, lager overige huisvestingslasten (aanvullende bijdrage VVE TCV)	171
Hogere lasten administratie en beheer; m.n. administratiekosten, advieskosten en contributies.	(8)
Lagere kosten voor telefonie, PR & Marketing, verzekeringen.	
Hogere lasten Inventaris, apparatuur en leermiddelen; aanschaf software en licenties, hogere kopieerkosten en gestegen licentiekosten	(188)
Hogere projectkosten; m.n. kwaliteitsbeleid, communicatie	(13)
Hogere overige lasten; getotaliseerd	(78)
Lagere financiële baten en lasten; m.n. schatkistbankieren	(1)
Jaarrekening 2022	103

Ontwikkeling balanspositie

Bedragen per 31 december (* 1.000)	Balans		
	2021	2022	Vershil
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	2.388	2.763	375
Vlottende activa			
Vorderingen	1.144	324	(820)
Liquide middelen	3.467	4.838	1.371
Totaal activa	6.999	7.926	927
Passiva			
Eigen vermogen	3.503	3.606	103
Vorzieningen	1.276	2.111	835
Kortlopende schulden	2.220	2.209	(11)
Totaal passiva	6.999	7.926	927

Materiële vaste activa

De balanswaarde van de materiële vaste activa is per 31 december 2022 met 375.000 euro toegenomen. In 2022 is voor een bedrag van 913.000 euro geïnvesteerd, waarvan 57.000 euro in verduurzaming van de schoolgebouwen, 714.000 euro in hardware ICT, 102.000 euro in inventaris en meubilair en 40.000 euro in leermiddelen. De afschrijving van de bestaande en de nieuwe investeringen bedroeg 537.000 euro in 2022.

Vorderingen

Per einde 2022 is de vordering op het ministerie van OCW met betrekking tot het betaalaritme vervallen als gevolg van de invoering van de vereenvoudigde bekostiging per kalenderjaar per 1 januari 2023. De huidige vordering op het ministerie van OCW per einde 2022 betreft een nabetaling van aanvullende bekostiging nieuwkomers. Deze vordering is begin 2023 uitbetaald door het ministerie. De overige vorderingen zijn met 167.000 euro afgenomen ten opzichte van het voorgaand jaar.

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen is met 1.372.000 euro toegenomen. Dit kan voor een groot deel worden toegeschreven aan de ontvangen maar nog niet-ingezette subsidies.

Stichtingsvermogen

Het resultaat over 2022 van 103.000 euro positief is toegevoegd aan het eigen vermogen.

De niet-ingezette middelen NPO van 413.000 euro zijn toegevoegd aan het bestemmingsreserve NPO. Er is 150.000 euro onttrokken aan de in 2020 gevormde bestemmingsreserve personeel.

Daarnaast is er 100.000 euro onttrokken aan de in 2021 gevormde bestemmingsreserve ICT en 347.000 euro aan de in 2021 gevormde bestemmingsreserve MJO.

Vorzieningen

De totale balanswaarde van de voorzieningen is per 31 december 2021 met 835.000 euro toegenomen. De berekening van de benodigde voorziening meerjarig onderhoud is in 2021 geactualiseerd. Op basis van deze berekening is naast de reguliere toevoeging van 290.000 net zoals vorig jaar 347.000 euro extra gedoteerd. Gedurende het jaar zijn uitgaven voor een bedrag van 245.000 euro uitgaven gedaan, die ten laste zijn gebracht van deze voorziening.

Vanwege de toename van middellang en langdurig ziekteverzuim is in 2022 een voorziening langdurig zieken gevormd van 450.000 euro.

Kortlopende schulden

Deze balanspost is met 11.000 euro afgenomen. De kortlopende schulden worden in 2023 afgewikkeld.

FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen

In samenhang met de meerjarenbalans zoals opgenomen in de continuïteitsparagraaf, laten onze kengetallen de volgende verwachte ontwikkeling zien:

	Signaleringswaarden	2021	2022	2023	2024	2025	2026
▪ Solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)	< 30%	68%	72%	72%	67%	63%	62%
▪ Weerstandsvermogen (eigen vermogen / totaal baten)	< 5%	18%	16%	13%	8%	5%	5%
▪ Liquiditeit (current ratio) (vlottende activa / kortlopende schulden)	< 0,75	2,1	2,3	2,1	1,6	1,5	1,4
▪ Rentabiliteit (nettoresultaat / totaal baten)	3-jarig < 0 2-jarig < -0,05 1-jarig < -0,10	2%	0%	-4%	-5%	-2%	-1%
▪ Bovenmatig Eigen Vermogen (werkelijk vermogen -/- normatief eigen vermogen)	> 1,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
▪ Huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten)	> 0,10	0,09	0,07	0,08	0,08	0,06	0,06
▪ Werkkapitaal in miljoenen euro's (vlottende activa -/- kortlopende schulden)	n.v.t.	2,4	3,0	2,2	1,2	0,9	0,8

Toelichting op de financiële positie en kengetallen

Solvabiliteit

Solvabiliteit 2 is met 4 procentpunten toegenomen. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de toename van de voorzieningen zoals toegelicht in de verantwoording van de financiën. De Onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van 30 procent. Instellingen met een lagere solvabiliteit worden extra gemonitord of krijgen ondersteuning. Met een percentage van 72 procent blijft Fortior hier nog steeds ruim boven. We hebben een gezonde financiële positie.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is met 16 procent 2 procentpunten afgenomen ten opzichte van 2021. Bij haar beoordeling van de financiële positie van onderwijsinstellingen hanteert de Inspectie van het Onderwijs een signaleringswaarde lager dan 5 procent. Fortior blijft hier ruim boven. In de lange termijn prognose ontwikkelt deze indicator zich richting signaleringswaarde, gebaseerd op de huidige verslaggevingssystematiek. Fortior heeft in haar jaarrekening 2022 net als in de jaarrekening 2021 gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de bepaling van de voorziening groot onderhoud, uitgaande van de tot nu toe toepasselijke regelgeving. De geanticipeerde ontwikkeling van het weerstandsvermogen zal nauwlettend in de gaten worden gehouden.

Liquiditeit (current ratio)

De current ratio bedraagt 2,3 en is met 0,2 procentpunt toegenomen. Bij haar beoordeling van de financiële positie van onderwijsinstellingen hanteert de Inspectie van het Onderwijs een signaleringswaarde lager dan 0,75. Hier blijven we ruimschoots boven. Fortior heeft 1,0 als kritische ondergrens gedefinieerd op basis van de doelstelling dat minimaal de kortlopende schulden uit de vlottende activa moeten kunnen worden voldaan.

Rentabiliteit

Bij rentabiliteit wordt het resultaat beoordeeld door het resultaat uit gewone bedrijfsvoering te delen door de totale baten. Het streven is naar een rentabiliteit van 0 procent. Echter, de uit de besteding van de gevormde bestemmingsreserves voortvloeiende negatieve resultaten leiden tot een geaccepteerd tijdelijk lagere rentabiliteit.

Bovenmatig publiek eigen vermogen

In 2020 is het kengetal signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen geïntroduceerd. Bij de signaleringswaarde boven 1 kan sprake zijn van bovenmatig eigen vermogen (lees: het totaal van algemene reserve en bestemmingsreserves). Dit kengetal komt ultimo 2022 op 0, de bestedingen uit de gevormde bestemmingsreserves en toename van de voorzieningen in 2022 maken dat dit kengetal onder 1 terechtgekomen is. Op basis hiervan kunnen we concluderen dat Fortior geen bovenmatige reserves aanhoudt.

Huisvestingsratio

Dit kengetal geeft weer welk deel van de lasten wordt besteed aan huisvesting. Als gevolg van de actualisatie van de voorziening meerjarig onderhoud en aanvullende dotatie aan de voorziening onderhoud stijgt tijdelijk de huisvestingsratio in de periode 2021-2023, echter nog onder de gestelde signaleringswaarde. Vanaf 2024 is de huisvestingsratio weer op het niveau van voor de aanvullende dotatie.

Overzicht huidige liquiditeitspositie

De stand van zaken aan het eind van het jaar:

Omschrijving (bedragen * 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Kasgelden	4	4
Betaalrekening	53	31
Spaarrekeningen	-	2
Overige schoolbankrekeningen	39	106
Schatkistbankieren	4.742	3.323
Totaal liquide middelen	4.838	3.466

Schatkistbankieren houdt in dat onze middelen bij het ministerie van Financiën worden afgestort, zodat over het banksaldo geen negatieve rente behoeft te worden afgedragen. Als bouwheer beheert Fortior namens de gemeente gelden voor school(ver)nieuwbouw. Eind 2022 is het saldo van de beheerde bouwbudgetten nihil (2021: 59.000 euro).

Benodigde liquiditeit

Onze voornaamste uitgaven zijn de salarissen. In 2022 ging het om 74,3 procent van de totale kosten; in 2021 om 74,8 procent. De betaling van de salarissen wordt direct gedekt met de maandelijkse rijksbijdrage. Fortior loopt hier geen liquiditeitsrisico.

De kortlopende schulden hebben eind 2022 een saldo van 2.209.000 euro. Rekening houdend met de kortlopende vorderingen, per saldo 324.000 euro, is op korte termijn een bedrag van ongeveer 1.885.000 euro aan liquide middelen nodig om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. De beschikbare liquiditeit is daarmee ruimschoots voldoende. Het bedrag kan ruim worden voldaan uit de direct opneembare saldo schatkistbankieren en uit het tegoed op de rekening-courant (samen een saldo van 4.795.000 euro eind 2022). Onze geplande investeringen en onttrekkingen uit de voorziening onderhoud passen binnen de geprognosticeerde liquiditeit.

Met deze liquiditeitspositie ziet Fortior geen problemen om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Verslag intern toezicht

Toezichtfunctie

De raad van toezicht houdt vanuit zijn wettelijke en statutaire rol integraal toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het college van bestuur, op de algemene gang van zaken binnen de stichting en de verwezenlijking van grondslag en doelstelling van de stichting, de door haar in stand gehouden scholen en de met haar verbonden rechtspersonen.

Meer in detail houdt de raad van toezicht tevens toezicht op het naleven van de wet- en regelgeving, het naleven dan wel afwijken van de voor de stichting vastgestelde Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van middelen, het functioneren van het college van bestuur, en op de algemene zaken binnen de stichting en andere aangelegenheden voor zover bij wet- of regelgeving is voorgeschreven.

De raad van toezicht heeft zich in de hoedanigheid van zijn (interne) toezichthoudende rol ervan vergewist dat de verkregen middelen door Fortior in 2022 doelmatig zijn ingezet ten behoeve van het (primaire) onderwijsproces.

Klankbord- en adviesrol

De raad van toezicht staat het college van bestuur vanuit het besef van rolzuiverheid en rolbewustzijn met raad terzijde en fungeert als klankbord en geeft invulling aan zijn adviesrol. Bij de vervulling van zijn taak richt de raad zich naar het belang van de stichting, het belang van de scholen die door de stichting in stand worden gehouden en het belang van de samenleving.

Werkgeversrol

De raad van toezicht maakt binnen de grenzen van de Wet normering topinkomens afspraken over de beloning van het college van bestuur.

Door het voeren van perspectiefgesprekken, planningsgesprekken, voortgangsgesprekken en functioneringsgesprekken met het college van bestuur geeft de raad invulling aan zijn werkgeversrol.

De taken en bevoegdheden van de raad van toezicht zijn zodanig dat deze een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen.

Toepassing

In het Reglement raad van toezicht, voor het laatst vastgesteld op 7 oktober 2021 (vanwege de inwerkingtreding van Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) is deze toezichthoudende rol uitgewerkt voor onder meer de positionering, werkwijze en besluitvorming, taken en bevoegdheden, benoeming, samenstelling en profielschets, informatievoorziening en zelfevaluatie en functioneren.

De aanpassingen in het Reglement omvatten onder meer verdere explicitering van de overige externe betrekkingen die een aan te bevelen of voor te dragen lid bekleedt of heeft bekleed in verband met de vervulling van de taak en het niet deelnemen aan beraadslaging of besluitvorming als een lid een (in)direct belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van Stichting Fortior. In het afgelopen jaar zijn er geen situaties geweest waarin sprake was van een (potentieel en/of schijnbaar) tegenstrijdig belang.

De raad van toezicht conformeert zich daarnaast aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad, november 2020 met de hierin opgenomen principes:

- o Goed onderwijs voor alle kinderen,
- o Verbinding met de maatschappelijke context,
- o Professionalisering,
- o Integriteit en transparantie.

Naar aanleiding van de uitgevoerde zelfevaluaties is in het jaar 2022 een traject gestart om de uitwerking en de (kaders en wijze van) toepassing van de te onderscheiden rollen als toezichthouder, werkgever van het college van bestuur, klankbord en adviesrol voor het college van bestuur en de netwerkrol naar

maatschappelijke partners te formuleren in de vorm van een toezichtsvisie, toezichtkader en toetsingscriteria. Dit (ook zelfevaluatief en -reflectief) traject loopt door naar het jaar 2023.

Samenstelling van de raad van toezicht

De raad van toezicht is zodanig samengesteld dat voldoende spreiding van deskundigheid, competenties en maatschappelijke achtergronden geborgd zijn. Er is geen sprake van conflicterende nevenfuncties. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar met een herbenoembaarheid voor een periode van nogmaals maximaal vier jaar. De samenstelling van de raad van toezicht in 2022:

Naam	Functie raad van toezicht en aandachtsgebied(en) rvt commissie	Maatschappelijke functie	Nevenfuncties	rvt-lid sinds	1 ^e keer herbenoem(d)/baar
Dhr. J.W.P. Meulenkamp RA RC	Voorzitter raad van toezicht Aandachtsgebieden: Commissie Werkgeverschap en Auditcommissie	VieCuri Medisch Centrum voor Noord-Limburg, Concern Controller	Bestuurslid Mr. W.J. Meulenkamp B.V. (bezoldigd)	1-12-2015	10-12-2019
Mevr. drs. J.P. Pijls	Vicevoorzitter raad van toezicht Aandachtsgebied: Commissie Werkgeverschap	MET ggz, Raad van Bestuur	Lid Raad van Toezicht Kindante (bezoldigd) Voorzitter St. Baandomein (onbezoldigd)	1-4-2021	1-4-2025
Dhr. drs. H.G.A.M. Janssen ³	Lid raad van toezicht Aandachtsgebied: Commissie HR & Onderwijs	Oud rector vo	SPO Venray, lid Raad van Toezicht (bezoldigd)	1-7-2018	1-7-2022
Mevr. drs. M.A.H. Kremers	Lid raad van toezicht Aandachtsgebied: Commissie HR & Onderwijs	Mede-eigenaar Wij zijn Tijdmakers BV Zakelijk leider stichting ADEM theaterproducties	Bestuurder JoAn Holding BV (bezoldigd) Bestuurder TvM BV – (onbezoldigd) Bestuurder Infinita Fiducia BV (bezoldigd) Lid Raad van Advies Zomerparkeesten (onbezoldigd)	1-7-2018	1-7-2022
Mevr. drs. J.W.N. Keunen EMFC RC	Lid raad van toezicht Aandachtsgebied: Auditcommissie	Woonwenz, Manager bedrijfsvoering	Medewerker Emenef b.v. (bezoldigd)	1-4-2021	1-4-2025

³ Voorgedragen door de GMR

Werkwijze en commissies

De toezichthoudende taak is breed en veelomvattend. Gezien het grote aantal onderwerpen, de diversiteit en omwille van efficiëntie en effectiviteit werkt de raad van toezicht met drie commissies: Commissie HR & Onderwijs, Auditcommissie en de Commissie Werkgeverschap. Begin 2023 zullen hiertoe opgestelde reglementen waarin onder andere is opgenomen de samenstelling, de taken en bevoegdheden, vergaderfrequentie van deze commissies door de raad van toezicht worden vastgesteld.

Deze commissies vergaderen periodiek steeds voorafgaande aan een voltallige vergadering van de raad van toezicht, zij bereiden de relevante deelonderwerpen voor en brengen mede op basis van het verslag van de commissievergadering advies uit aan deze laatste (besluitvormende) vergadering.

De raad van toezicht, en meer specifiek de commissie Werkgeverschap, voorziet in het werkgeverschap voor het college van bestuur. De raad van toezicht werkt met een protocol, waarin zijn werkgeversrol jegens het college van bestuur en de hieraan gekoppelde gesprekscyclus is vastgelegd. In het jaar 2023 wordt deze gesprekscyclus verder geborgd.

Vanuit de in het Strategisch Beleidsplan geformuleerde koers, de externe ontwikkelingen en de uitdagingen waarvoor Fortior zich gesteld ziet, is het college van bestuur gevraagd hiervan een nadere uitwerking te geven voor de betekenis en continuïteit van goed onderwijs en (de inrichting van) de organisatie in de vorm van een bestuursopdracht. Dit moet leiden tot een besturingsfilosofie, waarin tevens de gewenste organisatieontwikkeling wordt geformuleerd in resultaten.

Werkzaamheden van de raad van toezicht

De werkzaamheden van de raad van toezicht in 2022:

De periodiciteit, frequentie en agenda van de vergadering volgt in ieder geval de reguliere planning-en-controlcyclus van Fortior. Vergaderingen en bijeenkomsten van de raad van toezicht worden in principe bijgewoond door het college van bestuur en de manager Bedrijfsvoering. De raad van toezicht heeft in 2022 vijfmaal vergaderd.

Op basis van deze planning-en-controlcyclus en drie periodieke managementrapportages wordt de raad van toezicht integraal geïnformeerd over de ontwikkelingen bij Fortior. In de managementrapportages zijn indicatoren voor performance monitoring opgenomen op de dimensies onderwijs en kwaliteit, personeel en werkgeverschap en bedrijfsvoering. Hiermee wordt ook toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving en de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. In verband hiermee wordt de Auditcommissie gevraagd en ongevraagd van informatie voorzien en wordt in voorkomende gevallen advies gevraagd. De onafhankelijke externe accountantscontrole richt zich mede op de rechtmatigheid en doelmatigheid. De voortgang van de tien bovenschoolse focuspunten en daarmee de strategische beleidsontwikkeling volgens het Strategisch Beleidsplan 2020-2024 wordt twee keer per jaar gerapporteerd en besproken met de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft daarmee een goed zicht op de resultaten en risico's van de organisatie.

Omdat de raad van toezicht veel waarde hecht aan voeling met de praktijk, vindt er tweemaal per jaar een schoolbezoek plaats. Op 4 april 2022 werd basisschool de Wegwijzer en op 21 november 2022 werd basisschool De Zuidstroom bezocht.

Op 4 november 2022 is er een rondetafeloverleg gevoerd tussen schooldirecteuren, college van bestuur en raad van toezicht met als onderwerp 'Op weg naar de stip op de horizon'.

Naast de reguliere vergaderingen is er eenmaal per zes weken, en waar gewenst op afroep, bilateraal overleg tussen de voorzitter van de raad van toezicht en het college van bestuur. Waar nodig hebben de andere leden van de raad individueel contact met het college van bestuur.

Daarnaast neemt de raad van toezicht als stakeholder deel aan de netwerkbijeenkomsten van Fortior, mede in het kader van de horizontale dialoog. Het afgelopen jaar vond deze bijeenkomst op 8 november 2022 plaats met als onderwerp 'Het onderwijs en de basisschool voor de toekomst'.

In lijn met de Wet versterking bestuurskracht onderwijsinstellingen, de in het jaar 2021 aangehaalde contacten en de op basis daarvan gemaakte afspraken om elkaar minimaal twee keer per jaar te ontmoeten en relevante thema's met elkaar te bespreken, hebben GMR en de raad van toezicht elkaar op 15 februari 2022 en op 22 juni 2022 ontmoet. De laatste was een themabijeenkomst met als onderwerp 'Gezamenlijke visie op Medezeggenschap', onder begeleiding van de Algemene Onderwijsbond.

Uitwerking van intern toezicht

Hoewel de raad van toezicht haar rol met respect voor scheiding van taken en bevoegdheden, c.q. governance invult, houdt de Raad van toezicht actief, breed en proactief toezicht. Dit niet alleen in direct overleg met het CvB, maar zeker ook door eigen waarnemingen, bij scholen, in stakeholdersoverleggen en in het contact met de GMR. Concrete voorbeelden van de effecten van het intern toezicht en het beleid en de uitvoering daarvan binnen Fortior uit de afgelopen periode zijn:

- Verbreding van risicobeheersing naar strategische elementen
- Discussie en overleg over concretisering van onderwijs van de toekomst, en daar aan gerelateerde personele kansen en risico's
- Discussie en aandacht voor integriteit en veiligheid, mede naar aanleiding van de gebeurtenissen bij de Voice
- Beoordeling rechtmatigheid van besteding van onderhoudsmiddelen in combinatie met door gemeente gefinancierde renovatie/nieuwbouwactiviteiten
- Aandacht voor c.q. opname in de jaarlijkse kaderbrief van maatschappelijke ontwikkelingen gerelateerd aan het aanbod dat in de scholen te zien is
- Toezicht op naleving van (regels voor) Europese aanbestedingen
- Implementatie van beleid en strategische doelen door aansturing naar de vertaling in focusdoelen (over deze focusdoelen wordt ook halfjaarlijks voortgang gerapporteerd aan de raad)
- Discussie over en toezicht op eigen vermogen, eventuele bovenmatigheid van het eigen vermogen van Fortior, liquiditeitsontwikkeling en weerstandsvermogen
- Financiële, strategische en operationele risico's gekoppeld aan organisatiedoelen, leerlingaantallen en onze risicoanalyse
- Rol van werkgeverschap, samen nadenken over de ontwikkeling van bestuur en toekomstige organisatie, hetgeen heeft geleid tot uitwerking van een bestuursopdracht en discussie over de inrichting van de bovenschoolse organisatie.

Besluiten waaraan de raad van toezicht goedkeuring heeft gegeven in 2022

Conform de statuten van Fortior heeft de raad van toezicht in het verslagjaar goedkeuring gegeven aan:

- o Jaarverslag 2021, inclusief jaarrekening 2021, 20 april 2022,
- o Fusie- effectrapportage (FER) en investeringsvoorstel basisschool Groeneveld en Taal & lent, 20 april 2022,
- o Begroting 2022-2023, Bestuursformatieplan 2022-2023 Meerjarenbegroting 2022-2023 tot en met 2026-2027, 20 april 2022.

Overige besluiten van de raad van toezicht in 2022

Besluit	Datum
Benoeming voorzitters voor de rvt-commissies: - Audit commissie: J. Keunen - Commissie Werkgeverschap: A. Pijls - Commissie HR & Onderwijs: M. Kremers	10-3-2022
Accountantsverslag Astrium Accountants 2021 is voor kennisgeving aangenomen.	20-4-2022
Herbenoeming M. Kremers en H. Janssen per 1-7-2022 voor een periode van vier jaar.	20-4-2022
Vaststelling P&C-cyclus 2022-2023.	7-7-2022
Vaststelling kaderbrief 2023/2024.	23-11-2022
Vaststelling van het aangepaste treasurystatuut.	23-11-2022
Vaststelling WNT-classificatie 2023 van Fortior (besluit buiten vergadering).	12-12-2022

Tevens heeft in het verslagjaar de raad van toezicht ter informatie en meningsvorming kennisgenomen van diverse (financiële) rapportages en notities.

B. Jaarrekening

1. Grondslagen

Grondslagen algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting Fortior (KvK-nummer 12038468) en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen in de Ministeriële Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs, de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Positieve resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen van voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college van bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- o De waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen,
- o De verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening voor groot onderhoud,
- o De bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden

berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Investeringsubsidies

Verkrege investeringssubsidies voor van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. De kosten van groot onderhoud binnen, alsmede het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud. Verbouwingkosten van School aan de Vijver zijn op de balans opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet direct beschikbaar zijn, worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet direct beschikbaar zijn, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Fortior. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten, die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves worden gevormd voor een specifiek doel in de toekomst.

De bestemmingsreserve personeel is gevormd door een besluit van het bevoegd gezag en heeft specifieke personele doeleinden. Ze wordt in een periode van twee tot drie jaar ingezet.

De bestemmingsreserve ICT is gevormd door een besluit van het bevoegd gezag en heeft als doel om de digitalisering van het onderwijs verder vorm te geven. Ze wordt in een periode van drie tot vier jaar gebruikt.

De bestemmingsreserve NPO is gevormd door een besluit van het bevoegd gezag en is gevormd op basis van de niet ingezette middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Deze bestemmingsreserve zal de komende twee tot drie jaar ingezet worden.

De bestemmingsreserve MJO is gevormd door een besluit van het bevoegd gezag en is gevormd ter dekking van de in 2021 geactualiseerde voorziening groot onderhoud. De resterende bestemmingsreserve zal komende jaar ingezet worden.

Voorzieningen algemeen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij waarschijnlijk een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die waarschijnlijk in de toekomst optreden, maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum al aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten, waarbij een deel van de verwachte uitgaven dateert van voor de balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren, voorzien in het onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd ten laste van het resultaat. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Met de actualisatie van de voorziening groot onderhoud in 2022 en aanvullende dotaties in de periode 2021-2023 groeit de voorziening naar het gewenste niveau.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2021 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Voorziening ambtsjubileum

Onder verwijzing naar Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen inzake toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2022 vallen en zijn gebaseerd op 100 procent gedurende het eerste jaar en 70 gedurende het tweede jaar van de arbeidsongeschiktheid.

Kortlopende schulden

Dit zijn schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die worden toegekend aan opvolgende perioden en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de winst en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Er is geen sprake is van afgeleide financiële instrumenten in deze jaarrekening.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is. De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen, verstrekt door het Ministerie OCW Tevens worden hier doorbetalingen verantwoord van de rijksbijdrage, die door het SWV Passend Onderwijs ontvangen is.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden verantwoord ten gunste van de staat van baten en lasten, naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten.

Het deel van de subsidies waarvoor per balansdatum nog geen activiteiten zijn verricht, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie en andere overheidsinstellingen. Ze worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen en/of waarin de opbrengsten zijn gederfd en/of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de stichting, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder meer het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

Stichting Fortior heeft een voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten, zijn ondergebracht bij het ABP. Hieraan worden premies betaald, een deel door de werkgever en een deel door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. Per 31 december 2022 heeft het ABP een dekkingsgraad van 118,9 procent. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. Hierin wordt de premie die betaald moet worden, als last verantwoord in de staat van baten en lasten. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van tekorten bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot einde boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs. Ze worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkinggraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hiermee wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

2. Balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2022	31-12-2021
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	2.763.171	2.387.792
	2.763.171	2.387.792
<u>Totaal vaste activa</u>	2.763.171	2.387.792
Vlottende activa		
Vorderingen	324.329	1.144.139
Liquide middelen	4.838.425	3.466.553
	5.162.754	4.610.692
<u>Totaal vlottende activa</u>	5.162.754	4.610.692
Totaal activa	7.925.924	6.998.484
Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen	3.606.044	3.503.323
Voorzieningen	2.111.165	1.275.515
Kortlopende schulden	2.208.715	2.219.646
	7.925.924	6.998.484
Totaal passiva	7.925.924	6.998.484

3. Staat van baten en lasten 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten			
Rijksbijdrage OCW	21.744.248	17.567.004	19.081.346
Overige overheidsbijdragen	410.846	155.716	178.499
Overige baten	290.179	108.646	239.964
Totaal baten	22.445.273	17.831.366	19.499.809
Lasten			
Personeelslasten	18.407.507	15.243.689	15.500.705
Afschrijvingen	537.129	497.196	388.929
Huisvestingslasten	1.506.910	1.164.132	1.678.394
Overige lasten	1.883.314	1.439.051	1.594.956
Totaal lasten	22.334.860	18.344.068	19.162.984
Saldo baten en lasten	110.413	-512.702	336.825
Financiële baten en lasten	-7.693	-5.632	-6.869
Nettoresultaat	102.720	-518.334	329.956

4. Kasstroomoverzicht 2022

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	110.413	336.826
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	537.583	388.929
Mutaties voorzieningen	835.650	508.113
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen (-/-)	819.811	10.139
Schulden	-10.932	219.308
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	<u>2.292.524</u>	<u>1.463.315</u>
Ontvangen interest	5	0
Betaalde interest (-/-)	-7.698	-6.869
	<u>-7.693</u>	<u>-6.869</u>
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>2.284.831</u>	<u>1.456.446</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-912.959	-699.804
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	<u>-912.959</u>	<u>-699.804</u>
Mutatie liquide middelen	<u>1.371.872</u>	<u>756.642</u>
Beginstand liquide middelen	3.466.553	2.709.911
Mutatie liquide middelen	1.371.872	<u>756.642</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>4.838.425</u></u>	<u><u>3.466.553</u></u>

5. Toelichting behorende tot de balans

5.1 Vaste activa

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde	Investerings	Desinvesteringen Aanschafprijs	Afschrijvingen	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde	
	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	2022	2022	2022	2022	31-12-2022	31-12-2022	
<u>Materiele vaste activa</u>										
Gebouwen en terreinen	754.815	-145.285	609.530	57.593	0	0	-43.750	812.408	-189.035	623.372
Inventaris en apparatuur	4.410.260	-2.913.334	1.496.925	814.827	-613.034	612.671	-429.815	4.612.052	-2.730.479	1.881.573
Leermethoden	1.685.541	-1.404.205	281.337	40.540	-312	224	-63.563	1.725.770	-1.467.544	258.225
Totaal MVA	6.850.616	-4.462.825	2.387.792	912.959	-613.346	612.894	-537.129	7.150.229	-4.387.059	2.763.171

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT-middelen. Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven 1.000 euro.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Investerings in bestaande bouw	15 of 20 jaar
Inventaris en apparatuur, bestaande uit:	
o - Meubilair	20 of 40 jaar
o - Duurzame apparatuur	10 jaar
o - ICT	3 of 5 jaar
Leermiddelen	10 jaar

5.2 Vorderingen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
OCW		
Betaalritme overloop kalenderjaar	-	763.491
Nog te ontvangen subsidies groei en nieuwkomers	156.020	44.664
	<u>156.020</u>	<u>808.155</u>
Overige vorderingen		
Vervangingsfonds premiedifferentiatie	-	19.000
Vervangingsfonds pool en ziektevervanging	-	91.801
Overige nog te ontvangen bedragen	60.305	81.739
	<u>60.305</u>	<u>192.540</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	108.004	143.444
	<u>108.004</u>	<u>143.444</u>
Totaal vorderingen	<u><u>324.329</u></u>	<u><u>1.144.139</u></u>

5.3 Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Liquide middelen		
Kasmiddelen	4.291	4.380
Tegoeden en bankrekeningen	92.278	139.364
Schatkistbankieren	4.741.856	3.322.809
Kruisposten	-	-
Totaal liquide middelen	<u><u>4.838.425</u></u>	<u><u>3.466.553</u></u>
<u>Tegoeden en bankrekeningen</u> bevat de volgende posten:		
Betaalrekeningen	53.481	30.995
Spaarrekeningen	-	2.000
Overige schoolbankrekeningen	38.796	106.369
	<u>92.278</u>	<u>139.364</u>

5.4 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Stand per 31-12-2022
Stichtingsvermogen				
Algemene reserve	1.794.385	286.476	-	2.080.862
Bestemmingsreserve personeel	267.148	-150.481	-	116.667
Bestemmingsreserve ICT	300.000	-100.000	-	200.000
Bestemmingsreserve NPO	447.790	413.725	-	861.515
Bestemmingsreserve MJO	694.000	-347.000	-	347.000
	3.503.323	102.720	0	3.606.044

De Algemene reserve en de bestemmingsreserves personeel, ICT, NPO en MJO zijn volledig gevormd met publieke middelen.

5.5 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2022	Dotaties 2022	Onttrekkingen 2022	Vrijval 2022	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen					
Personeelsvoorzieningen					
Ambtsjubilea	246.741	16.349	22.206	-	240.884
Langdurig zieken	-	450.000	-	-	450.000
Voorziening onderhoud	1.028.774	637.000	245.494	-	1.420.280
	1.275.515	1.103.349	267.699	-	2.111.165

De dotatie aan de voorziening onderhoud bestaat uit een reguliere dotatie van 290.000 euro en een aanvullende dotatie van 347.000 euro.

Er zijn geen voorgenomen opzeggingen van arbeidsovereenkomsten. Een voorziening voor transitievergoedingen is hiermee niet van toepassing.

5.6 Kortlopende schulden

	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	<u>222.245</u>	<u>141.515</u>
Schuld OCW		
Nog te besteden subsidie inhaalprogramma's	-	-
Nog te besteden subsidie zij-instromers	20.000	5.833
Nog te besteden subsidie lerarenbeurs	14.437	10.669
	<u>34.437</u>	<u>16.502</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing december	758.990	597.548
Premies sociale verzekeringen december	502	51.712
	<u>759.492</u>	<u>649.260</u>
Schulden terzake van pensioenen		
Afdracht december	<u>218.225</u>	<u>216.824</u>
Overige schulden		
MFA Arcen afrekening	-	18.831
Nog te betalen afrekening pool VF	-	51.000
Nog te betalen bijdrage VVE TCV	-	261.146
Overige nog te betalen bedragen	76.122	107.847
Nog te betalen netto salarissen 13e maand	9.771	22.715
	<u>85.893</u>	<u>461.539</u>
Overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld en -dagen	585.920	506.472
Aanspraken bindingstoelage	60.261	-
Vooruitontvangen subsidie SWV Passend Onderwijs	-	-
Vooruitontvangen bouwbudget gemeente	-	58.824
Overige vooruitontvangen subsidies	161.674	62.341
Vooruitontvangen bedragen	41.030	-
Nog te besteden overige schoolbankrekeningen	39.538	106.369
	<u>888.423</u>	<u>734.006</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>2.208.715</u></u>	<u><u>2.219.646</u></u>

6. Geormerkte doelsubsidies

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		bedrag	ontvangen t/m	Prestatie
	Kenmerk	Datum	toewijzing	verslagjaar	afgerond
			€	€	
Lerarenbeurs	1074316	27-6-2021	7.256	7.256	ja
Lerarenbeurs	1074316	27-6-2021	11.035	11.035	ja
Lerarenbeurs	1074316	22-8-2022	12.374	12.374	Nee
Lerarenbeurs	1074316	22-8-2022	12.374	12.374	Nee
Zijinstromers	27639995	21-12-2020	20.000	20.000	ja
Zijinstromers	227339999	22-11-2022	20.000	20.000	Nee
Verbetering basisv aardigheden	VBV22-PO-	11-11-2022	211.420	211.420	Nee
	totaal		<u><u>294.459</u></u>	<u><u>294.459</u></u>	

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub B en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

n.v.t.

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

n.v.t.

G2.b. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

n.v.t.

7. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

7.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	19.952.014	16.694.129	17.359.735
Overige subsidies OCW	811.501	51.833	873.765
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	980.733	821.042	847.846
	21.744.248	17.567.004	19.081.346
<u>Rijksbijdrage OCW</u>			
Personele bekostiging regulier	11.132.668	11.377.793	10.467.927
Personele bekostiging groei	417.361	83.333	256.127
Personeel- en arbeidsmarktbeleid	3.071.741	1.851.423	2.492.394
Materiële instandhouding regulier	2.175.631	1.587.025	2.049.537
Materiële instandhouding groei	0	0	14.492
Prestatiebox	0	290.142	313.811
Professionalisering	242.984	98.910	95.849
Onderwijsachterstandenbeleid	699.619	669.994	705.085
Nationaal Programma Onderwijs	1.940.885	626.771	855.776
Arbeidsmarkttoelage	271.125	108.738	108.738
	19.952.014	16.694.129	17.359.735
<u>Overige subsidies OCW</u>			
Bekostiging nieuwkomers	605.627	0	123.129
Bekostiging bijzondere situaties (maatwerkbekosti	56.364	0	0
Verbetering basisvaardigheden	49.746	0	0
Bekostiging wegens samenvoeging	56.699	0	0
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	378.843
Extra hulp voor de klas	0	0	349.172
Overige personele- en materiële subsidies	43.065	51.833	22.621
	811.501	51.833	873.765
<u>Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV</u>			
SWV Passend Onderwijs Noord-Limburg	980.733	821.042	847.846
	980.733	821.042	847.846

7.2 Overige overheidsbijdragen

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
Gemeentelijke bijdragen	410.846	155.716	178.499
	410.846	155.716	178.499
<u>Uitsplitsing</u>			
Schakelklassen	311.923	155.716	155.716
Overige gemeentelijke subsidies	98.923	0	22.783
	410.846	155.716	178.499

7.3 Overige baten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Overige baten			
Bijdragen medegebruik/ verhuur	22.891	19.050	17.525
Detachering personeel	7.204	0	26.342
Ouderbijdragen/tso exploitatie	129.757	42.175	84.343
Ouderbijdragen/overige schoolbankrekeningen	24.838	583	0
Overig	105.489	46.838	111.754
	290.179	108.646	239.964
<u>Overig</u>			
(Schade)uitkeringen personeel	0	2.500	3.500
Vergoeding Visio leerlingen	13.292	9.577	14.590
Impuls muziekonderwijs	0	0	9.722
Nationaal fonds kinderpulp	9.577		
Diverse subsidies en bijdragen	82.621	34.761	83.942
	105.489	46.838	111.754

7.4 Personele lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Personele lasten			
Lonen en salarissen	16.603.689	14.277.901	15.005.675
Overige personele lasten	1.971.297	969.361	1.175.340
Af: Uitkeringen	-167.479	-3.573	-680.310
	18.407.507	15.243.689	15.500.705
<u>Lonen en salarissen</u>			
Brutolonen en salarissen	12.805.511	10.529.924	10.808.460
Sociale lasten	1.927.870	2.070.707	2.397.657
Pensioenpremies	1.870.308	1.677.270	1.799.558
	16.603.689	14.277.901	15.005.675
<u>Overige personele lasten</u>			
Dotatie voorzieningen jubilea	16.349	37.419	44.908
Dotatie voorziening langdurig zieken	450.000	0	0
Personeel niet in loondienst	914.572	503.100	683.869
Overige	590.377	428.842	446.563
	1.971.297	969.361	1.175.340
Toelichting			
<i>Personeel niet in loondienst :</i>			
Extern personeel	532.727	290.058	347.293
Payroll	20.264	0	8.851
School- en leerlingbegeleiding	361.581	213.042	327.725
	914.572	503.100	683.869
<i>Overige:</i>			
(Na)scholing en cursussen	206.429	158.983	135.615
Bedrijfsgezondheidsdienst	50.300	54.667	49.776
Overige	333.647	215.192	261.172
	590.377	428.842	446.563
<u>Uitkeringen</u>			
Vervangingsfonds	-18.566	-45.240	-542.017
UWV ZW /WIA	-148.913	41.667	-138.293
	-167.479	-3.573	-680.310
Gemiddeld aantal fte's	209	191	194
Gemiddeld aantal werknemers	338	294	305

7.5 Afschrijvingen

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Afschrijvingslasten			
Materiële vaste activa	537.129	497.196	388.929
	537.129	497.196	388.929
<u>Materiële vaste activa</u>			
Gebouwen	43.750	59.986	33.967
Inventaris en apparatuur	429.815	369.951	284.714
Leermiddelen PO	63.563	67.259	70.248
	537.129	497.196	388.929

7.6 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Huisvestingslasten			
Huur	38.535	37.400	35.278
Onderhoud	156.868	105.826	134.150
Energie en water	263.133	232.358	223.299
Schoonmaakkosten	331.106	315.942	339.784
Heffingen	37.480	28.733	35.330
Dotatie voorziening groot onderhoud	637.000	434.583	636.000
Overige huisvestingslasten	42.787	9.290	274.553
	1.506.910	1.164.132	1.678.394
<u>Overige huisvestingslasten</u>			
Beveiliging	40.670	8.173	7.135
Aanvullende bijdrage VVE TCV	0	0	261.146
Overige	2.117	1.117	6.272
	42.787	9.290	274.553

7.7 Overige lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Overige lasten			
Administratie- en beheerslasten	274.987	211.150	267.090
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.068.686	793.125	880.722
Overige lasten	539.641	434.776	447.144
	1.883.314	1.439.051	1.594.956

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
<u>Administratie- en beheerslasten</u>			
Administratiekosten	47.497	41.250	41.425
Accountantskosten	28.435	18.125	29.302
Advieskosten	68.022	30.000	47.613
Telefonie en internet	39.901	44.458	46.988
PR en marketing	18.705	12.700	28.447
Contributies	33.732	24.450	24.277
Verzekeringen	19.615	24.167	25.770
Overige administratie-en beheerslasten	19.080	16.000	23.268
	<u>274.987</u>	<u>211.150</u>	<u>267.090</u>
<u>Specificatie honorarium accountant</u>			
Onderzoek jaarrekening 2022	28.435	18.125	22.470
Correctie overloop boekjaar	0	0	6.832
Andere controle opdracht	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle dienst	0	0	0
	<u>28.435</u>	<u>18.125</u>	<u>29.302</u>
<u>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</u>			
ICT	595.033	442.692	478.586
Leermiddelen	303.831	210.267	243.584
Reproductie	118.937	106.133	120.862
Overige inventaris, apparatuur en leermiddelen	50.884	34.033	37.690
	<u>1.068.686</u>	<u>793.125</u>	<u>880.722</u>
<u>Overige lasten</u>			
Representatiekosten	4.095	5.267	2.975
Medezeggenschapsraad	9.320	6.867	6.344
Projecten	233.755	192.617	220.175
Culturele uitgaven	81.591	69.692	79.178
Activiteiten e.d.	118.235	94.043	72.279
Overige lasten	92.644	66.290	66.193
	<u>539.641</u>	<u>434.776</u>	<u>447.144</u>
Toelichting			
<u>Projecten</u>			
Passend Onderwijs	43.487	60.000	51.688
Strategisch beleidsplan	14.500	34.667	31.088
Communicatie	29.788	18.833	
Kwaliteitsbeleid	22.971	15.000	
Overige projecten	123.010	64.117	137.399
	<u>233.755</u>	<u>192.617</u>	<u>220.175</u>

7.8 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	5	0	0
Bankkosten en rentelasten	7.698	5.632	6.869
	-7.693	-5.632	-6.869

8. Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteite n	BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidati e Ja/Nee
SWV Passend Onderwijs Noord-Limburg	SWV	Venlo	4	Nee	N.v.t.	Nee
VVE Talentencampus Venlo	VVE	Venlo	4	Nee	N.v.t.	Nee
BMV Velden	VVE	Velden	4	Nee	N.v.t.	Nee
MFA Arcen	VVE	Arcen	4	Nee	N.v.t.	Nee
Stichting Cultuurpad	STG	Panningen	4	Nee	N.v.t.	Nee

9. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Fortior van toepassing zijnde regelgeving: Onderwijs.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de raad van toezicht bedraagt voor de voorzitter 15 procent en voor de overige leden 10 procent van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldigingsmaximum

Het bezoldigingsmaximum in 2022 is 154.000 euro.

Dit bedrag behoort tot de bezoldigingsklasse C en is opgebouwd door middel van 7 complexiteitspunten:

Complexiteitsfactoren:	Complexiteitspunten:
- Gemiddelde totale baten	4
- Aantal leerlingen T-2	2
- Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal	7

De raad van toezicht heeft op 9-12-2021 de berekening van de WNT-norm op basis van de complexiteitspunten goedgekeurd.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

Gegevens 2022		Dhr. P.H.M. van Eijk
bedragen x € 1		
Funcfiegegevens		Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		129.523
Beloningen betaalbaar op termijn		22.178
<i>Subtotaal</i>		<i>151.701</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		154.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.
Totale bezoldiging		151.701
Het bedrag van de overschrijding		n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.
Gegevens 2021		Dhr. P.H.M. van Eijk
bedragen x € 1		
Funcfiegegevens		Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2021 (in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		124.518
Beloningen betaalbaar op termijn		21.805
<i>Subtotaal</i>		<i>146.323</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		149.000
Totale bezoldiging		146.323

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
n.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022	Dhr. J.W.P. Meulenkamp	Dhr. H.G.A.M. Janssen	Mevr. M.A.H. Kremers	Mevr. J.P. Pijls	Mevr. J.W.N. Keunen	Dhr. A.J.A. Eikenboom	
Func tiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Voorzitter RvT	
Aanvang en einde functie vervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-	
Bezoldiging							
Bezoldiging	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	-	
bezoldigingsmaximum	23.100	15.400	15.400	15.400	15.400	-	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0	0	-	
Bezoldiging	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	-	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	
onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	
Gegevens 2021	Dhr. J.W.P. Meulenkamp	Dhr. J.W.P. Meulenkamp	Dhr. H.G.A.M. Janssen	Mevr. M.A.H. Kremers	Mevr. J.P. Pijls	Mevr. J.W.N. Keunen	Dhr. A.J.A. Eikenboom
Func tiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Voorzitter RvT
Aanvang en einde functie vervulling in 2021	1/10 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4 - 31/12	1/4 - 31/12	1/1 - 30/9
Bezoldiging							
Bezoldiging	1.250	3.750	5.000	5.000	3.750	3.750	3.750
bezoldigingsmaximum	5.633	11.144	14.900	14.900	11.226	11.226	16.717

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van 1.800 euro of minder.

n.v.t.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan 1.800 euro.

n.v.t.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan 1.800 euro waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

n.v.t.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van 1.800 euro of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

n.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

n.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

n.v.t.

10. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Ultimo boekjaar bedraagt de jaarlijkse verplichting voor de lopende contracten:

<u>Schoonmaak</u>	Ingangsdatum	Looptijd	Jaarlijkse verplichting
GOM schoonhouden BV	1-9-2022	36 maanden	223.600 euro
Overeenkomst voor 10 scholen			

<u>Kopieerkosten</u>	Ingangsdatum	Looptijd	Jaarlijkse verplichting
Canon	15-10-2020	72 maanden	36.300 euro
Huur- en serviceovereenkomst 12 scholen en bestuurskantoor			

<u>Aardgas</u>	Ingangsdatum	Looptijd	Jaarlijkse verplichting
Gasleverancier	1-1-2021	36 maanden	100.900 euro
Overeenkomst voor 10 scholen			

<u>Elektra</u>	Ingangsdatum	Looptijd	Jaarlijkse verplichting
TotalEnergies	1-1-2022	24 maanden	84.100 euro
Overeenkomst voor 10 scholen			

Huurverplichtingen

Er is een huurovereenkomst voor het pand Wylrehofweg e 11 te Venlo aangegaan: deze eindigt 31-12-2024. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt totaal 28.300 euro.

Ook is er een huurovereenkomst voor het pand Witte Kerk, Agnes Huynstraat 3 te Venlo aangegaan; deze wordt jaarlijks voor één jaar verlengd. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt totaal 1.069 euro.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de cao is in artikel 8A.1 in het kader van de duurzame inzetbaarheid de mogelijkheid opgenomen om met ingang van 1 oktober 2014 uren op te sparen. Voor de gespaarde uren dient, indien deze in uren of in geld opgenomen zullen worden, een voorziening gevormd te worden. Hiertoe dienen tussen werknemer en werkgever individuele afspraken gemaakt te worden. In 2022 zijn deze afspraken niet gemaakt en is er derhalve geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd.

11. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

C. Overige gegevens

1. Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Het voorstel voor de bestemming van het positieve resultaat 2022 is als volgt:

Toevoeging algemene reserve	286.476
Onttrekking bestemmingsreserve personeel	-150.481
Onttrekking bestemmingsreserve ICT	-100.000
Toevoeging bestemmingsreserve NPO	413.725
Onttrekking bestemmingsreserve MJO	-347.000
Resultaat 2022	102.720

2. Ondertekening door bestuurder en toezichhouders

College van bestuur

Dhr. drs. P.H.M. van Eijk

Datum vaststelling jaarrekening:

12 april 2023 te Venlo

Raad van toezicht

Dhr. J.W.P. Meulenkamp RA RC - voorzitter

Dhr. drs. H.G.A.M. Janssen - lid

Mevr. drs. J.W.N. Keunen EMFC RC - lid

Mevr. drs. M.A.H. Kremers - lid

Mevr. drs. J.P. Pijls - lid

Datum goedkeuring jaarrekening:

12 april 2023 te Venlo

3. Controleverklaring door de onafhankelijke accountant

De wereld van
FORTIOR

